

LETNO POROČILO 2024

**PARK
POSTOJNSKA
JAMA**

Kazalo

UVODNI DEL.....		1
1	POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE POSTOJNSKA JAMA, D. D. V LETU 2024.....	1
2	POMEMBNEJŠI DOGODKI V DRUŽBI POSTOJNSKA JAMA, D. D. V LETU 2024.....	1
2.1	Strukturne spremembe	1
2.2	Pomembnejši dogodki, novi izdelki ter pospeševanje prodaje	1
2.3	Znanstveno delo in raziskovanje	4
1	POMEMBNEJŠI PODATKI O DRUŽBI POSTOJNSKA JAMA, D. D.	7
1.1	Najpomembnejše dejavnosti:.....	7
1.2	Zakonska ureditev statusa družbe:.....	7
2	PREDSTAVITEV DRUŽBE - ORGANIGRAM	8
2.1	Organiziranost družbe:	8
2.2	Povezane osebe.....	9
2.3	Lastniška struktura in delnice	9
2.3.1	Lastniška struktura	9
2.3.2	Delnice	10
2.4	Mejniki v zgodovini družbe oz. skupine.....	10
2.5	Uresničevanje razvojne strategije v letu 2024	11
2.5.1	Poslanstvo.....	11
2.5.2	Vizija.....	11
2.5.3	Strateški cilji.....	11
3	POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU/CORPORATE GOVERNANCE	11
3.1	Sistem upravljanja.....	11
3.2	Upravni odbor.....	12
3.3	Notranji nadzor in notranja kontrola	13
4	ANALIZA POSLOVANJA.....	13
4.1	Tržni položaj	13
4.2	Kazalniki poslovanja	15
4.3	Struktura in obseg prihodkov	16
4.4	Struktura in obseg odhodkov	16
4.5	Struktura in obseg sredstev	17
4.6	Struktura in obseg obveznosti do virov sredstev	18
4.7	Načrti za leto 2025	19
4.8	Upravljanje tveganj.....	19
4.9	Koncesijska dajatev	20
4.10	Plačila koncesijske dajatve v letu 2024 v državni proračun in proračuna Občin Postojna in Pivka	23
4.11	Najem kulturnega spomenika državnega pomena PREDJAMA – GRAD JAMA	23
4.12	Transakcije s povezanimi osebami.....	24
4.12.1	Transakcije z matično družbo Batagel & Co., d.o.o.	24
4.12.2	Transakcije s povezano družbo TIK d.o.o.....	25
4.12.3	Transakcije s povezano družbo KRASOPREMA d.o.o.	25
5	RAZISKAVE IN RAZVOJ IZDELKOV, STORITEV IN PROCESOV	25
TRAJNOSTNI RAZVOJ		27
1	UPRAVLJANJE KADROV	27
1.1	Gibanje števila zaposlenih od leta 2020 do 2024	27
1.2	Struktura zaposlenih po spolu.....	28
1.3	Starost zaposlenih.....	28
1.4	Sodelovanje s šolami in fakultetami in ostalimi institucijami	29
1.5	Varnost pri delu in skrb za zdravje.....	30
1.6	Razvoj kadrov	30
2	DOBAVITELJI.....	31
2.1	Gostinstvo	31
2.2	Trgovina.....	31
3	KUPCI	31
3.1	Standardi kakovosti.....	31

3.2	Reklamacije.....	31
3.3	Družbenoodgovorni produkti in storitve.....	31
4	VAROVANJE OKOLJA	32
4.1	Okoljska politika in ključni dosežki v letu 2024.....	32
4.2	Varčevanje z naravnimi viri.....	32
4.3	Ravnanje z odpadki.....	32
4.4	Kakovost zraka	33
4.5	Varno ravnanje s škodljivimi in nevarnimi snovmi.....	33
4.6	Električna energija	33
4.7	Energetska učinkovitost	34
4.8	Skrb za naravno okolje	34
4.9	Ekološke storitve in izdelki.....	34
4.10	Skrb za ekološko osveščene dobavitelje	35
4.11	Projekti na področju ekologije.....	35
4.12	Standardi in zakonske določbe na področju ravnanja z naravnim okoljem.....	35
	RAČUNOVODSKO POROČILO	37
1	RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE.....	37
1.1	Bilanca stanja.....	37
1.2	Izkaz poslovnega izida.....	39
1.3	Izkaz denarnih tokov	40
1.4	Izkaz gibanja kapitala	41
2	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	42
2.1	Poročajoča družba	42
2.2	Podlaga za sestavitev.....	42
2.3	Obvladovanje finančnega tveganja	51
3	RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	53
4	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	69
5	IZJAVA POSLOVODSTVA	69
6	IZJAVA O UPRAVLJANJU	70
7	MNENJE POOBlašČENEGA REVIZORJA	72
8	SEZNAM RAZKRITIJ	74

UVODNI DEL

1 POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE POSTOJNSKA JAMA, D. D. V LETU 2024

				v EUR
	2022	2023	2024	Indeks 24/23
Poslovni prihodki	26.604.054	39.154.040	43.074.273	110
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	8.546.382	14.167.909	16.660.081	118
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)*	10.984.972	17.228.543	19.844.089	115
Čisti poslovni izid	7.583.873	12.997.119	14.901.425	115
Lastniški kapital	48.089.065	51.073.928	54.036.463	106
Zaposleni na dan 31.12. (iz delovnih ur)	189	210	229	109
Povprečno število zaposlenih v letu	176	198	221	112
Dodana vrednost na zaposlenega (iz povprečja zaposl.) (EBITDA + stroški dela /povp. št. zaposl.)	122.371	129.651	134.658	104
Donos na kapital %	18,17%	26,21%	28,35%	108
Čisti dobiček na delnico**	22,68	38,86	44,55	115

*EBITDA = izid iz poslovanja povečan za amortizacijo in odpise

** delnice so navadne imenske in se popravljeni čisti dobiček na delnico ne izračunava

2 POMEMBNEJŠI DOGODKI V DRUŽBI POSTOJNSKA JAMA, D. D. V LETU 2024

2.1 Strukturne spremembe

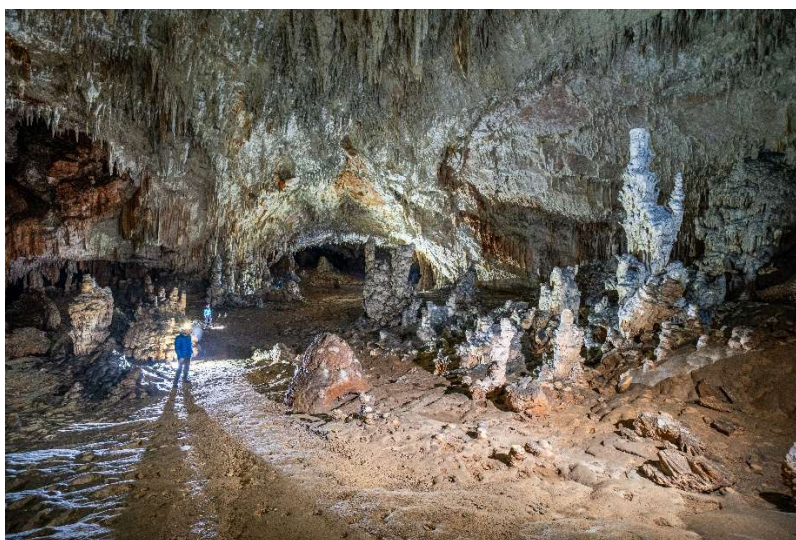
V letu 2024 ni bilo strukturnih sprememb.

2.2 Pomembnejši dogodki, novi izdelki ter pospeševanje prodaje

Novinarska snemanja

Začetek leta 2024 se je začel z obiskom srbske RTS ekipe PTC, ki je poročala [o človeških ribicah v Postojnski jami](#), za priljubljen portal na [Youtubu](#) je Predjamski grad obiskal nemški novinar Edvard Lasić, nadaljevalo se je z obiskom Radia Slovenia za podkast [naPOTki](#) ter priljubljeno južnokorejsko nacionalno televizijsko ekipo iz Seula KBS, ki je posnela tako [Postojnsko jamo](#) kot tudi [Predjamski grad](#). Začetek pomladi nas je za ugleden britanski časopis Daily Telegraph obiskala Rosa Silverman, ki je pripravila reportažo o družinskem [trajnostnem obisku v Parku Postojnska jama](#). Za špansko TV nas je v Postojnski jami obiskal Vicente Torga, konec maja pa je posebno reportažo ob praznovanju 200. obletnice prve organizirane jamske vodniške službe za oddajo [Na lepše](#) naredila Marjana Grčman (TVS). V maju nas je obiskal tudi pomemben nemški novinar Malte Clavin, ki bo zgodbo o Postojnski jami in Predjamskem gradu dopolnil z obiskom Pivke jame (v maju 2025) in izdal tako v knjigi kot tudi v obliki TV reportaže. Za prilogo NIKA slovenskih časopisov Tajne prostore Hotela Jama v juniju obiskala novinarka Monika Kubelj, zelo odmeven pa je bil obisk in reportaža ameriškega novinarja Camerona Hewitta, ki piše za priljubljen vodnik [Rick Steves](#). Za vodnik [DUMONT](#), ki izide aprila 2025, nas je obiskala fotografinja Imke Lass. Za portal [Aktivna družina](#) je reportažo naredila novinarka in jamarka Mateja Mazgan, konec junija pa je za portugalsko javno televizijo v sklopu porabe evropskih sredstev reportažo delala Rebecca Abecassis. Za nemški medij GMX smo v Postojnski jami z biologoma snemali reportažo o človeških ribicah Underworlds, ki bo objavljena. V juliju in avgustu smo gostili kar nekaj tujih vplivnežev in blogerjev, ki so svoje lepe izkušnje iz Parka Postojnska jama delili s svojimi sledilci in bralci. Poleg tega sta reportažo [o prvi voznici jamskega vlakca](#) za Radio Koper pripravila Barbara Kampos in Grega Kališnik za Nedelo. Za pomemben

francoski vodnik Le guide du Routard je reportažo v Parku Postojnska jama delal Florent Oumehdi. Za Kleine Zeitung je novinar Georg Lux zapisal obsežen članek o Trekingu skozi tri jame in [o prvi ženski voznici jamskega vlakca](#), Ivan Kralj pa za izjemno bran blog Pipeaway reportažo o [Tajnih prostorih Hotela Jama](#). Češki popotnik Josef Vrtal je v Parku Postojnska jama snemal priljubljeno popotniško oddajo [Fotr na tripu](#). Za [Salzburger Nachrichten](#) je reportažo o Parku Postojnska jama napisal Wolfgang Weitlaner, za [izraelski portal](#) pa novinar Ilan Arnon. Jeseni nas je obiskal tudi priljubljen slovenski popotniški portal [Kam z mulcem?](#), UK fotograf Martyn Farr, snemali smo za malezijsko TV oddajo Bapak Bapak S4 TV in japonsko Universal Vision Corporation, ki še nista bili predvajani. V času Živih jaslic smo na naše povabilo in v sodelovanju z STO gostili ugledne novinarje s Hrvaške, Italije, Nemčije in Avstrije, ki so vsi objavili članke/reportaže; med njimi Kleine Zeitung, QN, Il Piccolo, Jutarnji List, 24 Sata itd., o Božični pravljici so pisali vsi največji slovenski mediji. V decembru je za revijo GEA reportažo pripravila Katja Željan.

Fotograf Martyn Farr (UK) je posnel čudovite fotografije v Postojnski in Otoški jami.

Protokolarni obiski

V sklopu protokolarnih obiskov smo gostili tako visoka politična imena, znanstvenike kot pomembne goste iz sveta zabave, filma in kulture. V januarju so nas obiskali podpredsednik Nacionalnega odbora Kitajske ljudske politične posvetovalne konference gospod Wang Yong, v maju predsednica državnega zbora RS Urška Klakočar Zupančič in predsednica republike Ruande. Zagotovo najbolj odmeven – tudi v mednarodnem smislu – je bil obisk [Tima Cooka \(CEO Apple\)](#), ki se je z ekipo podal Po poteh Luke Čeča, se podpisal v knjigo in imel kosilo v Hotelu Jama. O dogodku so pisali MMC, 24ur.com, Dnevnik, N1, STA, Cook pa nas je lepo predstavil tudi v priljubljenem britanskem šovu [Table Manners](#).

Direktorici Postojnske jame d.d. Lana in Kaja Batagelj s Timom Cookom (CEO Apple) .

Septembra smo gostili predsednika Vrhovnega upravnega sodišča Republike Finske dr. Karija Kuusiniemija z delegacijo in predsednika poslanske zbornice Velikega vojvodstva Luksemburg Nj. Eksc. Claudeja Wiselerja.

Dogodki

Leto smo začeli z dobrodelno akcijo, ko je skupina [Generali Investments postala boter dvema človeškima ribicama iz Postojnske jame](#) in ju v vseslovenski akciji dodelila imeni Kras in Kapljica. Direktor družbe Postojnska jama d.d. je za Vilo Planinko prevzel nagradi za najboljši butični kongresni hotel v Novi Evropi Meetings Star. Nadaljevali smo s snemanjem promocijskega filma za Olimpijske igre v Franciji, kjer smo v sodelovanju z STO in slovensko odbojgarsko reprezentanco sodelovali pri promociji Slovenije in Postojnske jame [»It's all our Nature«](#).

Prejemnik priznanja za izjemen prispevek k razvoju slovenskega turizma Marjan Batagelj z družino.

Praznovali smo [200-letnico prve organizirane jamske vodniške službe na svetu](#); ob tej priložnosti smo izdali zbornik in spletno različico zgodb vodnikov in vodniške službe [Junaki iz Čudežnega sveta](#). Sredi septembra smo se s človeško ribico (poleg Predjamskega gradu) uvrstili v [Guinnessovo knjigo rekordov](#). Človeška ribica je bila razglašena za najdlje živečo dvoživko na svetu. Konec novembra je Marjan Batagelj postal [prejemnik eminentnega priznanja za izjemen prispevek k razvoju slovenskega turizma](#).

2.3 Znanstveno delo in raziskovanje

Sodelovanje z Inštitutom za raziskovanje krasa ZRC SAZU (IZRK)

Inštitut za raziskovanje krasa kot strokovna institucija in pogodbeni partner izvaja redni monitoring vplivov rabe naravnih vrednot Postojnski in Predjamski jamski sistem v skladu s Kratkoročnim programom rabe za obdobje 2014 - 2028. Področje monitoringa zajema spremljanje jamske mikroklimе, biološki monitoring, spremljanje rasti zelene obrasti v jami, vnos organskih snovi, stanje onesnaženosti voda in v zadnjem času tudi prisotnost drobnih delcev in metana.

V okviru rednega monitoringa jamske mikroklimе so strokovnjaki IZRK sami in v sodelovanju z ostalimi mednarodnimi in domačimi raziskovalnimi ustanovami izvajali še dodatne raziskave v Postojnski jami, ki se financirajo tudi iz drugih virov, in sicer:

Spremljanje geoloških mikro-premikov ob dinarskih SZ-JV prelomih s štirimi tenziometri TM 72;

- V umetnem tunelu v Tartarusu je postavljen premični akcelerator za spremljanje seizmične aktivnosti, ki registrira potrese in šume iz okolja. Gre za navezavo meritev s TM 72 ekstenziometri in meritvami mikro-premikov. Poleg IZRK ZRC SAZU sodelujeta še ARSO Urad za seizmologijo in Univerza v Trstu.
- Spremljanje zveznih meritev koncentracije metana v zraku. Povezava merjenja metana v zraku je vezana na meritve mikro-klimе (T, zračni tlak, CO₂, radon, smer vetra...).
- Ob SV robu dvorane Velike gore so vzorčili manjšo količino sige, ki zapolnjuje razpoke, za katere se predvideva, da so tektonskega nastanka. Z metodo U/Th želijo ugotoviti starost zapolnitev in razpok. Gre za navezavo meritev s TM 72 ekstenziometri in meritvami mikro-premikov. Izvaja IZRK ZRC SAZU.
- Meritve radioaktivnega sevanja v Pisanem rovu Postojnske jame, raziskovanje korelacije med koncentracijo (aktivnostjo) radona v zraku in izmerjeno dozo s termoluminiscenčnimi dozimetri (TLD) v okolju z visokimi koncentracijami radona v zraku. Izvaja Inštitut Jožef Stefan.
- Raziskovanje procesov infiltracije v gozdnatih kraških vodonosnikih ob spremenljivih okoljskih pogojih. Merjenje osnovnih hidrogeoloških parametrov (pretok, temperatura in elektroprevodnost vode) v curku pred in v curku v Kristalnem rovu Postojnske jame ter primerjava s količino padavin;
- Nadaljevanje večletnega spremljanja rasti sige (od leta 1963) v Rovu novih podpisov s pomočjo kontrolne sigaste plošče; izvaja IZRK ZRC SAZU.
- Karakterizacija mikrobnih združb, ki kolonizirajo jamske površine (IZRK ZRC SAZU);
- Spremljanje vpliva turistične rabe na kakovost jamskega zraka – meritve prisotnosti drobnih delcev (IZRK ZRC SAZU);
- Vzorčevanje prenikle vode in določanje koncentracije anorganskega ogljika ter meritev koncentracij CO₂ v zraku in vodi (IZRK ZRC SAZU).

Izvajanje biološkega monitoringa podzemnih sistemov

V letu 2024 so sodelavci z IZRK ZRC SAZU biološki monitoring izvajali vse leto in sicer v skladu z kratkoročnim programom za obdobje 2024 – 2029. Metodologijo, vzorčna mesta in seznam indikatorskih vrst jamskih živali so nadgradili glede na ugotovitve in izkušnje preteklega desetletja. Monitoring se nanaša predvsem na kopenske vrste jamskih živali. Na osnovi rezultatov raziskav so speleobiologi ugotovili, da je sestava favne zelo stabilna, čeprav ne konstantna in spreminjajoča med posameznimi leti, kar vse nakazuje, da obstajajo ustrezni pogoji za podzemeljske organizme, živeče v plitvih podzemeljskih habitatih, ki so zaradi bližine površja še bolj izpostavljeni antropogenemu vplivu, zlasti onesnaženju.

Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2024

Center za kartografijo favne in flore nadaljuje z izvajanjem Monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev. Pozimi so ugotavljali stanje, število po posameznih vrstah je bilo v okviru pričakovanj. Števila so bila pričakovana. Stanje pa po mnenju biologov izgleda zelo ugodno, evidentirali so 15 vrst. Naleteli so celo na novo vrsto netopirjev, ki se do tedaj v Predjambi ni pojavljala, vejicatega netopirja.

Uspešno gojenje človeških ribic in sodelovanje z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani

V akvarijih Postojnske jame tako trenutno gojimo juvenile (mlade človeške ribice) kar treh različnih legal, in sicer iz leta 2016, 2022 in leta 2023. V vseh leglih skupaj je več kot 30 juvenilov, vsi se lepo razvijajo. Z leti pa potrebujejo tudi večji življenjski prostor, ki jim ga zagotavljamo z novimi akvariji.

Vsi mladi osebki človeških ribic vseh generacij se razvijajo normalno in brez posebnosti. Na akvarijih so še naprej nameščene IR kamere, s pomočjo katerih strokovna ekipa in obiskovalci lahko spremljajo vedenje in razvoj mladih človeških ribic. Postojnska jama vedenje in razvoj človeških ribic še naprej sistematično spremlja in dokumentira, saj gre za pomembno priložnost za nova znanstvena dognanja o tem ogroženem prebivalcu krasa.

Pri strokovnih dilemah biologi že nekaj let sodelujejo s strokovnjaki Katedre za zoologijo, Oddelka za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Projekt PROTECT PROTEUS

Nadaljevali smo s trajnostnim projektom PROTECT PROTEUS PROJECT (PPP). Gre za zagotavljanje optimalnega življenjskega okolja za mladičke človeških ribic in ozaveščanje o pomenu te zavarovane živalske vrste, ki smo se ga, kot varuhi človeške ribice lotili, kje drugje kot v Postojnski jami. S projektom (PPP) želimo osveščati o posebnostih in pomenu človeške ribice ter o pomenu ohranjanja čistega okolja in pitne vode. Ciljano zbiramo sredstva za zagotavljanje optimalnih življenjskih pogojev za mladičke človeške ribice, za izobraževanje o njej ter za dolgoročno vlaganje v ohranjanje pitne vode in čistejše okolje na krasu. Ker je podzemlje težko dostopno in v njem vladajo zahtevne razmere za raziskovanje, je težko pridobivati podatke za proučevanje človeške ribice in drugih jamskih prebivalcev. Zato pri svojem delu sodelujemo s strokovnjaki, med njimi najtesneje, od leta 2016, z Biotehniško fakulteto v Ljubljani.

Sodelovanje z Zavodom za ribištvo Slovenije

V letu 2024 je Zavod za ribištvo Slovenije na Pivki nadaljeval izvajanje projekta odstranjevanja in preprečevanja širjenja invazivnega tujerodnega ozkoškarjevca, ki izpodriva domorodnega raka jelševca.

Sodelovanje z Zavodom za varstvo pri delu Ljubljana

Zaposleni v Postojnskem in Predjamskem jamskem sistemu so izpostavljeni delu v okolju z ionizirajočim sevanjem. V skladu z aktualno delovno zakonodajo smo kot upravljavec dolžni izvajati merjenje prejetih doz koncentracij radonovih potomcev. V ta namen Zavod za varstvo pri delu Ljubljana z detektorji sledi in merilnimi instrumenti meri koncentracijo radona in radonovih potomcev. Na podlagi meritev se izračuna letna efektivna doza prejetih inhalacij radonovih potomcev za vsakega zaposlenega, ki svoje delo opravlja v jamskem okolju.

Izvajanje projekta trajnostne mobilnosti in blaženja podnebnih sprememb Predjama Sustainable

V letu 2024 smo uspešno zaključili projekt Predjama Sustainable v okviru Norveškega finančnega mehanizma in programa Blaženje podnebnih sprememb. Vodilni partner v projektu je bila Občina Postojna, poleg Postojnske jame d.d. sta sodelovala tudi norveška občine Strand in Inštitut za politike prostora iz Ljubljane. Namen projekta je bil izboljšati trajnostno mobilnost za domačine, zaposlene in predvsem za goste in obiskovalce Predjame, kjer se v naravno ranljivem območju nahajata Predjamski jamski sistem in Predjamski grad, ki imata veliko obiskovalcev, prometna infrastruktura (predvsem mirujočega prometa) pa ne pokriva potreb, ki jih terja številni turistični obisk preko poletnih mesecev.

Postojnska jama je izvajala predvsem ukrepe informiranja in ozaveščanja o trajnostni mobilnosti. V sodelovanju s Slovenskimi železnicami smo pripravili ponudbe, ki vključujejo prevoz z vlaki in avtobusi do Predjame. Poleg ukrepov, vključenih v projekt, smo nujno potrebne ukrepe iz mobilnostnega načrta izvajali tudi samostojno in jih financirali z lastnimi sredstvi. V visoki sezoni smo v sodelovanju z občino Postojna vzpostavili dodatne avtobusne prevoze za obiskovalce Predjame. V Predjami smo uveljavili strožji parkirni režim (višja parkirnina, zaustavljanje avtomobov v Postojni, sodelovanje z občinsko redarsko službo ...). Uredili smo spodnje zeleno parkirišče s parkomati in peščeno dostopno pot ter sodelovali pri izvajanju ukrepa ureditve mirujočega prometa s pomočjo oznak parkirnih mesta in prometne signalizacije.

S trajnostnim upravljanjem smo v letu 2024 zadržali okoljski certifikat Zeleni ključ za Vilo Planinko. Hotel Cerčno je ohranil certifikat Zero Waste destinacije.

V vseh namestitvenih enotah še naprej izvajamo ukrepe za zmanjšanje porabe vode s pomočjo perlatorjev na pipah, tuših. Mesečno kontroliramo porabo vode in elektrike ter količine odpadkov, tudi zavržene hrane. Omejili smo uporabo plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, v objektih z okoljskimi znaki pa je ne uporabljamo. Pri čiščenju se v vseh obratih uporabljajo okolju prijazna čistila dobavitelja, ki ima okoljski znak. Uvedli smo ukrepe za zmanjševanje uporabe papirja pri administrativnem delu. Dobavitelji so obveščeni o trajnostnem načinu poslovanja v obratu in spodbujani k upoštevanju enakih trajnostnih zavez.

Izvedena je bila energetska sanacija upravne stavbe, zamenjava strehe, nova toplotna izolacija z zunanjim ovojem. Na strehi objekta je bila nameščena sončna elektrarna.

POSLOVNO POROČILO

1 POMEMBNEJŠI PODATKI O DRUŽBI POSTOJNSKA JAMA, D. D.

Firma:	Postojnska jama, turizem, gostinstvo in trgovina, d. d.
Skrajšana firma:	POSTOJNSKA JAMA, d. d.
Sedež:	Jamska cesta 30, 6230 Postojna, Slovenija
Matična številka:	5004365
ID številka za DDV:	50223054
Št. vpisa v sodni register:	Srg št. 97/00667, vl. št. 1/01263/00
Datum vpisa v sodni register:	28. 12. 1989
Osnovni kapital:	1.395.639,29 €
Povprečno število zaposlenih 2023:	221
Spletni naslov:	www.postojnska-jama.eu
Elektronski naslov:	info@postojnska-jama.eu
Predsednik upravnega odbora:	Marjan Batagelj
Število delnic:	334.451

1.1 Najpomembnejše dejavnosti:

- dejavnost botaničnih in živalskih vrtov, varstvo naravnih vrednot;
- rezervacije in druge s potovanji povezane dejavnosti;
- dejavnost muzejev;
- dejavnost arhivov;
- varstvo kulturne dediščine;
- organiziranje razstav, sejmov, srečanj;
- dejavnost organizatorjev potovanj;
- dejavnost potovalnih agencij;
- dejavnost zabaviščnih parkov;
- trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah;
- dejavnost restavracij in gostiln;
- strežba pijač;
- dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov;
- počitniški domovi in letovišča;
- dejavnost avtokampov;
- izdajanje knjig, imenikov, adresarjev, revij in druge periodike;
- izdajanje posnetih nosilcev zvočnega zapisa, drugo založništvo;
- obratovanje spletnih portalov;
- dajanje lastnih nepremičnin v najem.

1.2 Zakonska ureditev statusa družbe:

Dne 3. 2. 1998 je podjetje Postojnska jama, turizem, p. o. Postojna zaključilo proces preoblikovanja in je s sklepom Srg 97/006673 vpisano v sodni register pri Okrožnem sodišču v Kopru kot delniška družba. Dne 19. 9. 2007 se je družba preimenovala v Turizem KRAS, destinacijski management, d. d. Postojna, dne 8. 4. 2011 pa je družba spremenila ime v Postojnska jama, turizem, gostinstvo in trgovina, d. d., Postojna.

2 PREDSTAVITEV DRUŽBE - ORGANIGRAM

2.1 Organiziranost družbe:

Družba je bila v letu 2024 organizirana v štiri organizacijska področja:

Uprava družbe (center)

- Predsednik upravnega odbora
- SOR-služba za organizacijo in razvoj
- SFRK-služba za finance, računovodstvo in kontroling

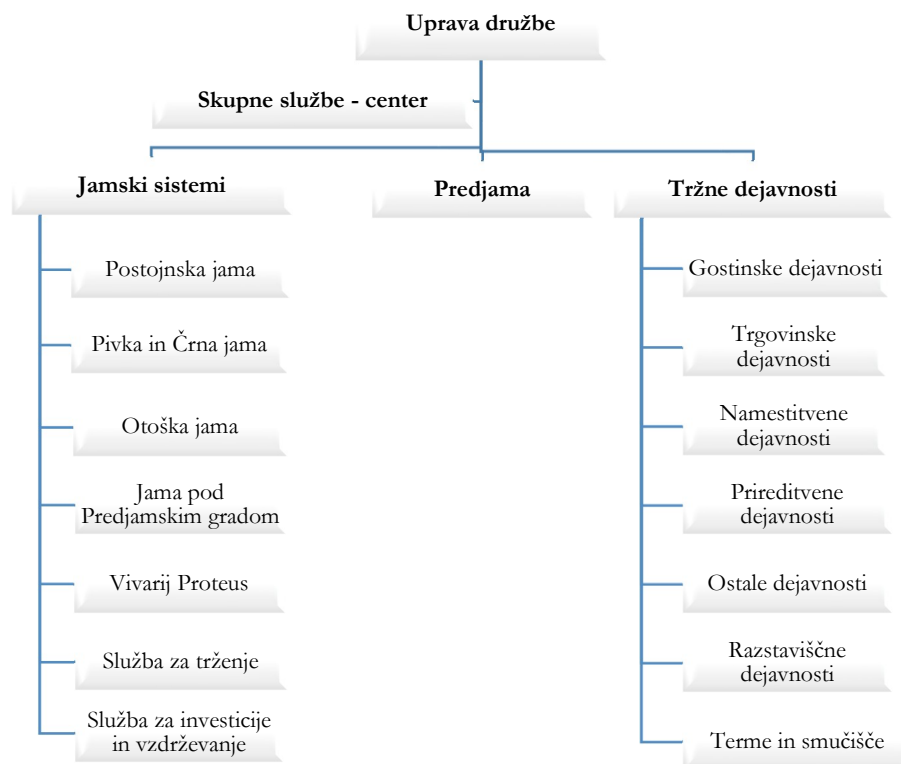
Področje jamski sistemi

- Postojnska jama
- Ostale jame
- Služba za trženje
- Služba za investicije in vzdrževanje

Predjamski grad

Področje tržnih dejavnosti

- Gostinske dejavnosti
- Namestitvene dejavnosti
- Trgovinske dejavnosti
- Prireditvene dejavnosti
- Agencijske dejavnosti
- Razstaviščne dejavnosti

Shema organiziranosti družbe Postojnska jama, d. d.

Upravo družbe predstavlja predsednik upravnega odbora družbe, ki hkrati vodi in koordinira delo služb, ki zagotavljajo številne poslovne procese in nemoteno poslovanje za vse organizacijske enote. V upravo družbe spadajo: služba za organizacijo in razvoj ter služba za finance, računovodstvo in kontroling.

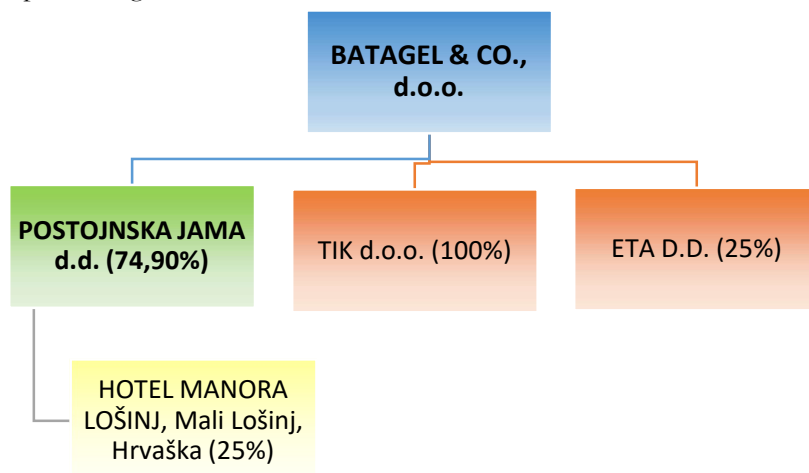
Področje »Jamski sistemi« predstavlja osrednji steber družbe in je nosilec osnovnega poslanstva, t.j. upravljanja z naravno dediščino. To področje zajema enoto, ki neposredno upravlja s Postojnsko jamo in enoto, v katero so organizirane ostale jame Postojnskega jamskega sistema in Predjamskega jamskega sistema (Pivka in Črna jama, Otoška jama, Jama pod Predjamskim gradom, Vivarij) ter Službo za trženje in Službo za investicije in vzdrževanje. V skladu z 8. členom Koncesijske pogodbe za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem, služba za trženje skrbi za informiranje in ozaveščanje javnosti o značilnostih in občutljivosti jamskega okolja ter pomenu za ohranjanje naravne vrednote in skrbi za promocijo naravnih vrednot, ki so predmet koncesije, kar vključuje tudi sodelovanje na domačih in mednarodnih projektih. Služba za investicije in vzdrževanje pa skrbi za jamsko infrastrukturo, tekoče vzdrževanje in vlaganja vanjo ter tudi za izboljšave jamske infrastrukture v skladu s tehničnimi in varnostnimi standardi.

Področje »Predjama« je nosilec upravljanja s kulturno dediščino in zajema neposredno upravljanje s Predjamskim gradom in infrastrukturo v njegovi neposredni okolici.

Področje »Tržne dejavnosti« je nosilec t. i. dopolnilnih turističnih dejavnosti kot so gostinstvo, namestitve, trgovina in ostali tržni programi, s katerimi nagovarjamo predvsem določene ciljne skupine (prireditve, šolski programi, doživetja v naravi itd.).

2.2 Povezane osebe

Družba je del skupine Batagel.

Vse družbe v skupini Batagel (TIK d.o.o., Manora Lošinj d.o.o., ETA d.d. in Postojnska jama d.d.) se vključujejo v konsolidacijo na ravni skupine Batagel. Konsolidirani letni izkazi za skupino Batagel pa so na voljo na sedežu podjetja Batagel & Co., d.o.o.

2.3 Lastniška struktura in delnice

2.3.1 Lastniška struktura

DELNIČAR	ŠTEVILO DELNIC 31.12.2024	LASTNIŠTVO V ODSTOTKIH 31.12.2024	ŠTEVILO DELNIC 31.12.2023	LASTNIŠTVO V ODSTOTKIH 31.12.2023	ŠTEVILO DELNIC 31.12.2022	LASTNIŠTVO V ODSTOTKIH 31.12.2022	ŠTEVILO DELNIC 31.12.2021	LASTNIŠTVO V ODSTOTKIH 31.12.2021
Batagel & Co. d.o.o., Postojna	250.504	74,90%	250.504	74,90%	250.504	74,90%	250.504	74,90%
Občina Postojna / Postojna turizem, d.o.o., Postojna	83.947	25,10%	83.947	25,10%	83.947	25,10%	83.947	25,10%
SKUPAJ	334.451	100,00%	334.451	100,00%	334.451	100,00%	334.451	100,00%

Lastniška struktura družbe Postojnska jama, d. d.

2.3.2 Delnice

POSTOJNSKA JAMA, turizem, gostinstvo in trgovina, d. d.	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
ŠTEVILO DELNIC	334.451	334.451	334.451
KNJIGOVODSKA VREDNOST DELNICE	161,57	152,71	143,79
ŠTEVILO DELNIČARJEV	2	2	2

*delnice so navadne imenske

2.4 Mejniki v zgodovini družbe oz. skupine

Osnovna dejavnost organizacije, ki je v preteklosti doživela različne pravno-organizacijske oblike, je že skoraj 200 let organizacija in vodenje obiskov v Postojnski jami ter drugih jamah Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema. Z upravljanjem Postojnskih jam je leta 1819 pričela avstrijska državna Jamska komisija kot prva turistično-varstvena in upravna organizacija, sestavljena iz uglednih predstavnikov stroke in oblasti. Med vojnama je upravo prevzel italijanski državni zavod. Leta 1946 je poverjeništvo PNOO za Slovensko Primorje ustanovilo Upravo kraških jam za Postojnsko in Škocjanske jame. Vlada LRS je 1948 ustanovila Turistično prometno podjetje Kraške jame Slovenije s sedežem v Postojni in mu dala v upravljanje poleg Postojnske jame tudi druge turistične jame v Sloveniji. Leta 1954 je IS LRS izdal odločbo o prenehanju gospodarske ustanove »Kraške jame Slovenije« in upravljanje Postojnske jame izročil Ljudskemu odboru mestne občine Postojna, upravljanje Škocjanskih jam pa Okrajnemu ljudskemu odboru Sežana. LO MO Postojna je 1954 izdal odločbo o ustanovitvi finančno samostojnega Zavoda Postojnska jama in predmetom poslovanja: upravljanje in vzdrževanje Postojnske, Črne, Pivke, Malograjske, Otoške, Križne in Rakove jame ter Predjamskega gradu. Leta 1963 se je zavodu pripojil Zavod Škocjanske jame, leta 1969 je ponovno prišlo do razdružitve obeh zavodov. Upravljanje s Škocjanskimi jamami je prevzelo podjetje HTG Sežana, postojnski zavod pa se je leta 1972 preoblikoval v gospodarsko organizacijo Turistično podjetje Postojnska jama. Leto kasneje se je to podjetje združilo z Gostinskim podjetjem Kras in Gostinstvom iz Cerknice v Turistično hotelsko organizacijo (THO) »Postojnska jama« n. sol. o. THO so sestavljali TOZD Jama, TOZD Gostinstvo Postojna, TOZD Gostinstvo Cerknica in Delovna skupnost skupnih služb. V letu 1990 se je po Zakonu o podjetjih THO Postojnska jama preoblikovala v nova, samostojna podjetja. Iz TOZD Jama je nastalo podjetje Postojnska jama, turizem, p. o. in kasneje prevzelo v svoje upravne dejavnosti del delavcev iz bivše DSSS. V letu 1993 se je to podjetje vključilo v lastninsko preoblikovanje slovenskih družb in ga v začetku leta 1998 zaključilo z vpisom v sodni register pri Okrožnem sodišču v Kopru kot gospodarska družba Postojnska jama, turizem, d. d. Družba Postojnska jama, turizem,

d. d. Postojna se je, na pobudo lastnikov, s potrditvijo skupščine in sklepom sodišča, dne 17. septembra 2007, preimenovala v Turizem KRAS, destinacijski management, d. d. Postojna. Lastnik družbe, Istrabenz turizem Portorož se je v letu 2010 odločil za dezinvestiranje in v sklopu tega tudi za odprodajo 100 % deleža v družbi Turizem KRAS, d. d. Postojna. Podjetje je kupila družba Batagel & Co., d. o. o. Postojna in 25,1 % delež prodala Občini Postojna oziroma družbi Postojna turizem d. o. o. ter tako zagotovila zasebno javno partnerstvo pri upravljanju Postojnske jame. V letu 2011 se je družba s Sklepom o vpisu spremembe pri subjektu z dne 11.4.2011 preimenovala v Postojnsko jamo, turizem, gostinstvo in trgovina, d. d.. Dne 14.11.2013 je bila med družbo in Ministrstvom za kulturo RS, za obdobje 15 let, podpisana pogodba o najemu kulturnega spomenika Predjama Grad – Jama. V letu 2015 je družba pričela z obnovo in revitalizacijo hotela Jama. Dne 24.7.2015 je bila v sodni register vpisana pripojitev hčerinske družbe Turistična družba Kras d.o.o.. Pripojitev se je v poslovne knjige evidentirala z dnem 1.1.2015. Družba je v letu 2016 prenovila in ponovno odprla Hotel Jama in s tem aktivno vstopila na trg hotelirstva. V letu 2017 je družba objavila in izvedla prevzem družbe Certa holding d.d.. V letu 2018 je družba povečala lastništvo v družbah Certa holdnig d.d. in Certa d.d.. V letu 2018 je bil kupljen in prenovljen objekt na Jezerskem, ki smo ga poimenovali Vila Planinka. Objekt od leta 2019 nemoteno posluje in v slovenskem prostoru predstavlja novost v butični ponudbi. V letu 2019 smo pričeli s prenovo B-dela Hotela Jama. V letu 2020 je družba odprodala naložbe v odvisnih družbah (Larix d.d. in Larix invest d.o.o.). V letu 2021 je družba kupila 25% dečlež v družbi Manora Lošinj d.o.o.. V letu 2022 je družba kupila 100% delež v družbi Hotel Cerkno d.o.o. in ga do konca leta pripojila.

2.5 Uresničevanje razvojne strategije v letu 2024

2.5.1 Poslanstvo

S tradicijo in znanjem ustvarjamo edinstvena doživetja kraških znamenitosti in lepot. Zanamcem ohranjamo naravno in kulturno dediščino, ki jo moramo zapustiti v boljšem stanju, kot je.

2.5.2 Vizija

Postojnska jama – osmo čudo sveta.

2.5.3 Strateški cilji

Pri poslovanju in razvoju podjetja med drugim sledimo naslednjim strateškim ciljem:

- dolgoročno upravljamo naravno in kulturno dediščino na način, ki omogoča pozitivno rast obiska znamenitosti, ob tem, da se fizično stanje naravne in kulturne dediščine na poslabša (merjenje: IZRK) in dosegamo najmanj 5% letno rast prihodkov od prodaje;
- delež prekooceanskih trgov v strukturi prodaje presega 25 %;
- število obiskovalcev našega portala presega 1,5 mio letno;
- število mesecev pozitivnega poslovanja družbe se podaljša na 10 mesecev;
- delež zaposlenih, ki imajo doseženo stopnjo formalne izobrazbe od VI. do VIII. je 40%.

3 POROČILO O VODENJU IN UPRAVLJANJU/CORPORATE GOVERNANCE

3.1 Sistem upravljanja

Družba ima na enotirni sistem upravljanja. V enotirnem sistemu so vodstvene in nadzorstvene funkcije v pristojnosti upravnega odbora. Upravni odbor vodi družbo in nadzoruje izvajanje njenih poslov. Družbo predstavlja predsednik upravnega odbora.

Skupščina delničarjev

Upravni odbor družbe je v letu 2024 sklical tri skupščine delničarjev, ki so bile tudi izpeljane.

Na 44. seji skupščine, dne 22. 02. 2024 je skupščina delničarjev sprejela sklep o delitvi bilančnega dobička, ki se je glasil:

- za izplačilo dividend delničarjem v višini 35,74 EUR na delnico; skupaj se za 334.451 delnic uporabi 11.953.278,74 EUR (iz prenesenih čistih dobičkov preteklih let),
- preostanek bilančnega dobička v znesku 15.361.156,66 EUR ostane nerazporejen.

Dividende se izplačajo 6.3.2024. Do dividend so upravičeni delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo na dan 5.3.2024.

Na 45. seji skupščine, dne 18. 07. 2024 se je skupščina delničarjev seznaniła z Letnim poročilo za leto 2023 z mnenjem revizorja ter se seznaniła s pisnim poročilom upravnega odbora o preveritvi in potrditvi letnega poročila ter o delu upravnega odbora v letu 2023.

Sprejela je sklep o delitvi bilančnega dobička, ki se je glasil:

- bilančni dobiček v znesku 28.358.275,96 EUR ostane nerazporejen.

Upravnemu odboru je bila podeljena razrešnica za leto 2023.

V upravni odbor je skupščina, za obdobje 19. julij 2024 do 18. julij 2028, imenovala Stanka Markovčiča.

Na 46. seji skupščine, dne 28. 11. 2024 je skupščina v upravni odbor, za obdobje 23. december 2024 do 22. december 2028, imenovala Marjana Batagelja, Katjo Dolenc Batagelj in Marka Simšiča.

Za revizorja družbe za obdobje 2025 – 2027 je skupščina imenovala revizijsko družbo RE-MEMBER revizija, d.o.o.

3.2 Upravni odbor

Upravni odbor se je v letu 2024 sestel na petih rednih sejah in eni korespondenčni.

Na 47. seji, dne 22. 02. 2024 je upravni odbor sprejel sklepe s katerim je:

- sprejel sklep o uporabi bilančnega dobička
- sprejel dnevni red 44. seje skupščine družbe s predlogi sklepov.

Na 48. seji, dne 25. 04. 2024 je upravni odbor sprejel sklepe s katerim je:

- potrdil Letno poročilo 2023 in Revizorjevo poročilo za leto 2023;
- sprejel sklep o uporabi bilančnega dobička in predlog podelitve razrešnice za leto 2023;
- sprejel Poročilo upravnega odbora skupščini k Letnemu poročilu 2023;
- sprejel Poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo in razmerjih do povezanih oseb v poslovnem letu 2023;
- sprejel Poročilo o izvajanju programa vlaganj za leto 2023;
- se seznanił s poslovanjem družbe v obdobju januar – marec 2024.

Na korespondenčni seji, dne 22. 05. 2024 je upravni odbor sprejel sklep o uvedbi videonadzora.

Na 49. seji, dne 18. 07. 2024 je upravni odbor sprejel sklepe s katerimi je:

- se seznanił s predlogom Občine Postojna za imenovanje člana upravnega odbora;
- sprejel dnevni red 45. seje skupščine družbe s predlogi sklepov;
- se seznanił s poslovanjem družbe v obdobju januar – junij 2024.

Na 50. seji, dne 28. 10. 2024 je upravni odbor sprejel sklepe s katerimi je:

- sprejel Poslovni načrt družbe za leto 2025 s Programom vlaganj v naravni vrednosti Postojnski in Predjamski jamski sistem;
- se seznanił s poslovanjem družbe v obdobju januar – september 2024;

- obravnaval predlog za imenovanje revizorja za obdobje 2025 – 2027;
- se seznanil s predlogom za imenovanje članov upravnega odbora s strani družbe Batagel & Co., d.o.o.;
- obravnaval model nagrajevanja uprave;
- sprejel dnevni red 46. seje skupščine družbe s predlogi sklepov.

Na 51. seji, dne 17. 12. 2024 je upravni odbor sprejel sklepe s katerimi je:

- imenoval predsednika upravnega odbora;
- imenoval namestnika predsednika upravnega odbora;
- potrdil sklenitev pogodbe o zaposlitvi predsednika upravnega odbora;
- imenoval izvršno direktorico;
- potrdil sklenitev pogodbe o zaposlitvi izvršne direktorice;
- se seznanil s poslovanjem družbe v obdobju januar – november 2024.

3.3 Notranji nadzor in notranja kontrola

V notranjem nadzoru ima najpomembnejšo vlogo kontroling družbe. Mesečno se sestavljajo kontrolinška poročila, ki zajemajo celovito analizo poslovanja družbe s primerjavami uspešnosti poslovanja tako glede na plan kot tudi na preteklo obdobje.

Poslovanje družbe so od leta 2004 do 2009 revidirali revizorji družb skupine KPMG. Pred tem so revidiranje opravljali revizorji iz revizijske družbe Ernst & Young in revizorji družbe IN REVIZIJA. Od 2010 do leta 2017 je revizijo izvajala revizijska družba PRO REVIZIJA. Od leta 2018 revizijo izvaja revizijska družba RE-member.

4 ANALIZA POSLOVANJA

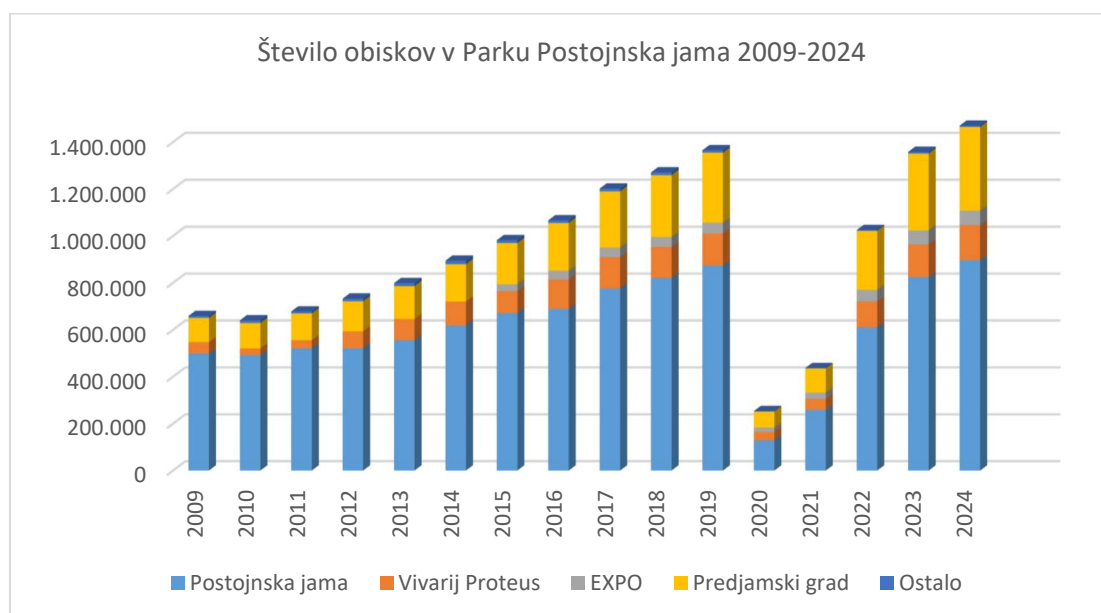
4.1 Tržni položaj

Da je turizem panoga, ki je zelo občutljiva na spremembe, a si tudi hitro opomore, dokazujejo trendi, ki se po koncu pandemije nadaljujejo tudi v letu 2024. Vse znamenitosti, ki jih ima v upravljanju podjetje Postojnska jama, d.d., so namreč v letu 2024 zabeležile 1.470.245 obiskov, od tega je Postojnsko jamo obiskalo 897.249 gostov. Vseh obiskovalcev je bilo dobrih 8 % več kot leta 2023 oziroma 2 % več kot v rekordnem letu 2019.

Število obiskovalcev po posameznih znamenitostih navajamo v nadaljevanju, pri čemer v rubriki »Ostalo« vodimo skupno število obiskovalcev Jame pod gradom, Pivke in Črne jame, Otoške jame ter Tajnih prostorov Hotela Jama.

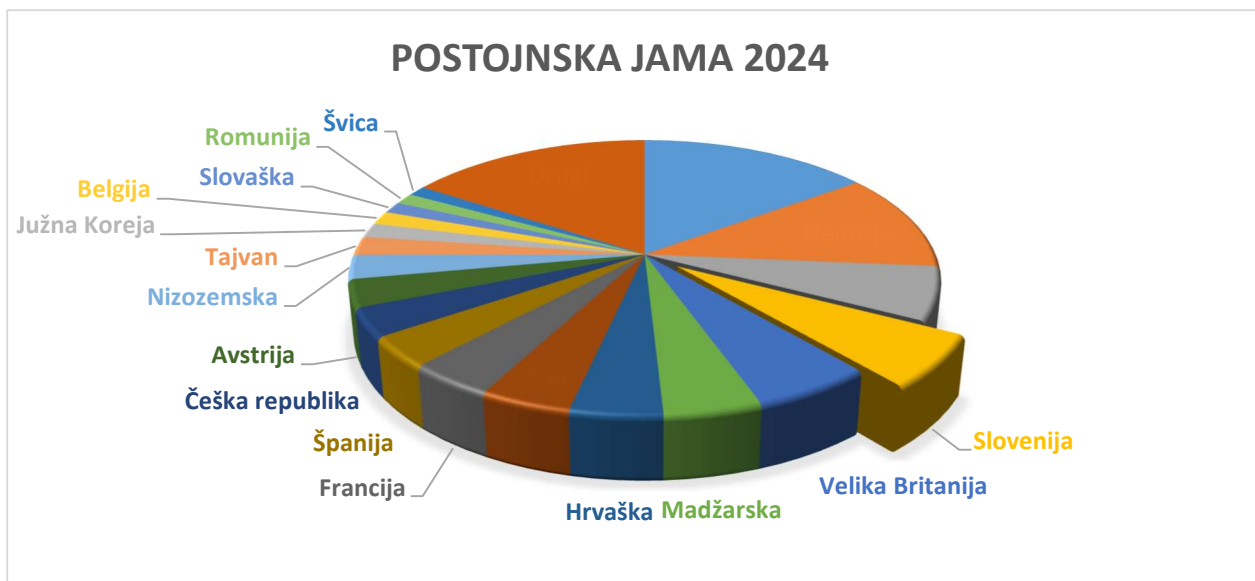
	Postojnska jama	Vivarij Proteus	EXPO	Predjamski grad	Ostalo	Skupaj
2009	498.880	48.364	-	103.326	8.403	658.960
2010	492.266	28.600	-	108.330	10.972	640.168
2011	521.105	34.571	-	114.226	8.212	678.163
2012	521.620	71.530	-	128.714	11.098	732.962
2013	555.980	89.996	-	140.215	12.868	799.059
2014	618.952	101.362	-	159.126	15.342	894.791
2015	672.220	92.969	29.293	175.595	12.069	986.220
2016	689.606	125.139	37.473	203.407	10.905	1.066.530
2017	776.846	133.378	40.259	239.808	11.580	1.201.871
2018	821.864	131.456	42.280	263.776	11.801	1.271.177
2019	874.039	136.594	46.049	298.450	10.404	1.365.536
2020	129.251	36.046	17.657	68.675	1.659	253.288
2021	258.900	47.174	26.304	102.880	1.620	436.878
2022	611.207	109.938	49.144	251.558	3.411	1.025.258
2023	824.828	139.695	59.566	327.527	6.825	1.358.441
2024	897.249	149.016	61.585	356.767	5.628	1.470.245

Tabela: Park Postojnske jame, obiskovalci po letih

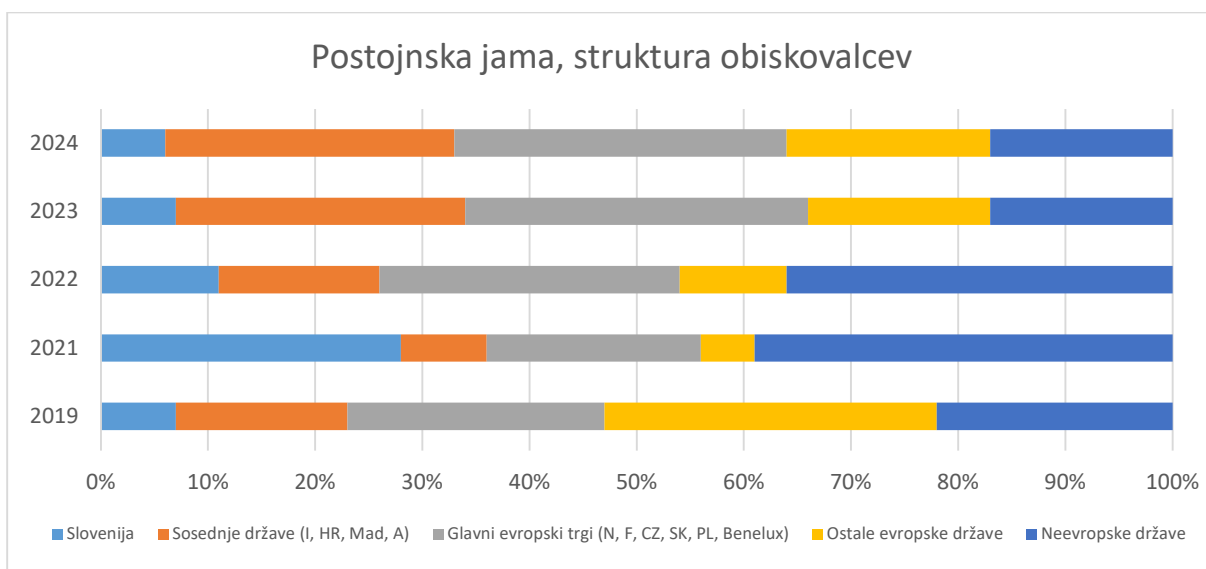

Graf: Park Postojnske jame, gibanje števila obiskovalcev po letih

Narodnostna struktura obiskovalcev Postojnske jame se je po kriznih letih začela spreminjati in postaja bolj podobna strukturi, kot smo jo poznali do leta 2019. Počasi se odpirajo tudi oddaljeni trgi, kot so prekoceanske države in države Daljnega vzhoda. Večji premik pa je viden na vseh evropskih trgih, ki so trenutno najpomembnejše tržišče.

Med vsemi obiskovalci smo v letu 2024 zabeležili največ gostov iz Italije (15 %), Nemčije (11 %) ter Poljske, Slovenije in Velike Britanije (po 6 %). Sledijo jim gostje iz Madžarske (5 %), Hrvaške, ZDA, Francije in Španije (po 4 %). Največ obiskovalcev še vedno prihaja iz Evrope (77 % brez domačih). Iz neevropskih držav se je delež povzpел na skoraj 17 %, kar je zelo uspešno, saj tudi skupno število obiskovalcev narašča.

4.2 Kazalniki poslovanja

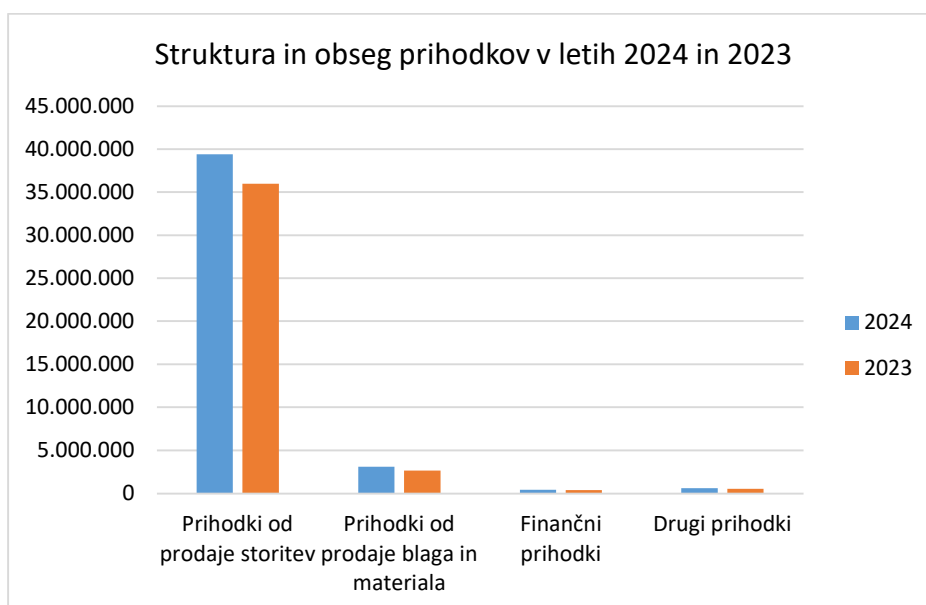
	v EUR			Indeks 24/23
	2022	2023	2024	
Poslovni prihodki	26.604.054	39.154.040	43.074.273	110
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	8.546.382	14.167.909	16.660.081	118
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)	10.984.972	17.228.543	19.844.089	115
Čisti poslovni izid	7.583.873	12.997.119	14.901.425	115
Lastniški kapital	48.089.065	51.073.928	54.036.463	106

Družba je v letu 2024 poslovala zelo uspešno in ustvarila bruto dobiček pred obdavčitvijo v višini 16,8 milijona EUR in čisti dobiček v višini 14,9 milijona EUR. Poslovni izid (EBIT) iz poslovanja znaša 16,7 milijona EUR, EBITDA pa 19,8 milijona EUR. Ustvarjenih je bilo 43,1 milijona poslovnih prihodkov, od tega prihodkov od prodaje 42,5 milijona EUR kar je slabih 10% več kot leta 2023.

Bilančni dobiček družbe za leto 2024 znaša 43,2 milijona EUR. Donos na kapital znaša 28,35 odstotkov. Čisti dobiček na delnico družbe v letu 2024 znaša 44,55 EUR, knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2024 je 161,57 EUR.

4.3 Struktura in obseg prihodkov

Družba je v letu 2024 ustvarila za 43,5 milijona EUR celotnih prihodkov. V primerjavi z letom prej so se prihodki povečali za 10 odstotkov.

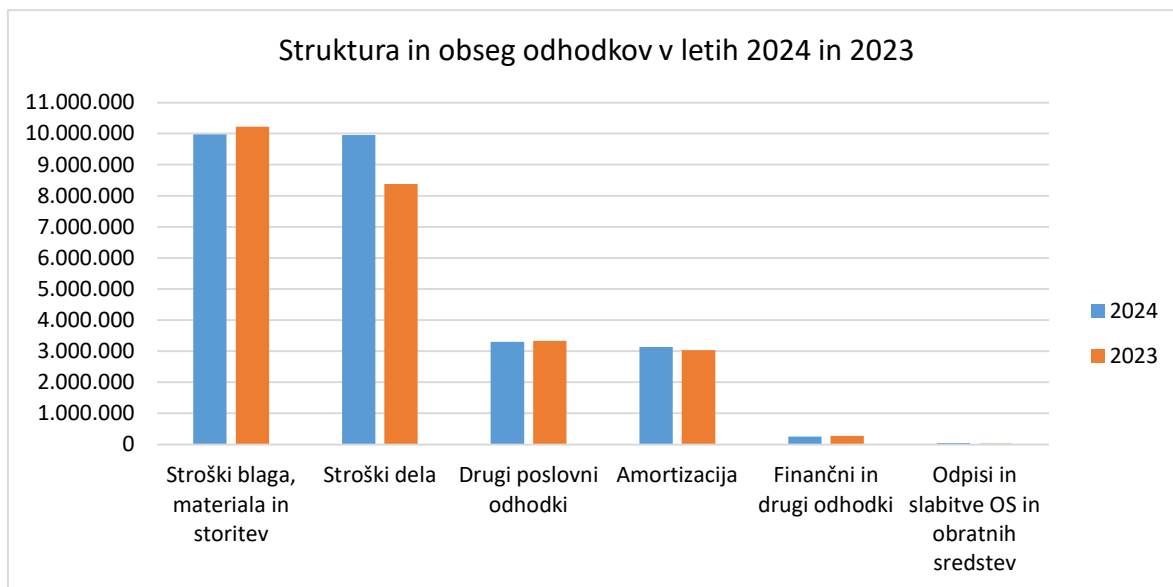
Struktura in obseg prihodkov v letih 2024 in 2023

Čisti prihodki iz prodaje v letu 2024 znašajo 42,5 milijona EUR in so v primerjavi z letom prej višji za 10 odstotkov. V strukturi celotnih prihodkov zajemajo 97,6-odstotni delež. Prihodki od prodaje storitev znašajo 39,4 milijona EUR, v primerjavi z letom 2023 so višji za 9,5 odstotka; prihodki od prodaje trgovskega blaga znašajo 3,1 milijona EUR, v primerjavi z letom 2023 so višji za 16,9 odstotka; drugi poslovni prihodki so bili realizirani v višini 0,6 milijona EUR. V strukturi celotnih prihodkov zajemajo 1,4-odstotni delež. Finančnih prihodkov je družba ustvarila za 419 tisoč EUR in so v primerjavi z letom 2023 višji za 15,6 odstotka. V strukturi celotnih prihodkov zajemajo finančni prihodki 0,9-odstotni delež.

Drugi prihodki znašajo 12 tisoč EUR.

4.4 Struktura in obseg odhodkov

V letu 2024 so znašali celotni odhodki družbe 26,7 milijona EUR. V primerjavi s prejšnjim letom so višji za 5,6 odstotka. Poslovni odhodki so v letu 2024 znašali 26,4 milijonov EUR, v primerjavi z letom prej so višji za 5,6 odstotka. Delež poslovnih odhodkov v celotnih odhodkih je 98,9-odstoten.

Struktura in obseg odhodkov v letih 2024 in 2023

Stroški blaga, materiala in storitev so se v letu 2024 znižali za 2,3 odstotka kar je posledica racionalnosti pri nabavi in učinkovitosti nabavne službe. V strukturi poslovnih odhodkov zajemajo 37-odstotni delež, kar je za 3 odstotne točke manj kot leta 2023.

Stroški dela so bili ustvarjeni v znesku 9,9 milijona EUR in so v primerjavi z letom 2023 višji za 18 odstotkov, kar je predvsem posledica povečanja števila zaposlenih. V strukturi poslovnih odhodkov zajemajo stroški dela 37 odstotni delež, kar je 4 odstote točke več kot leta 2023.

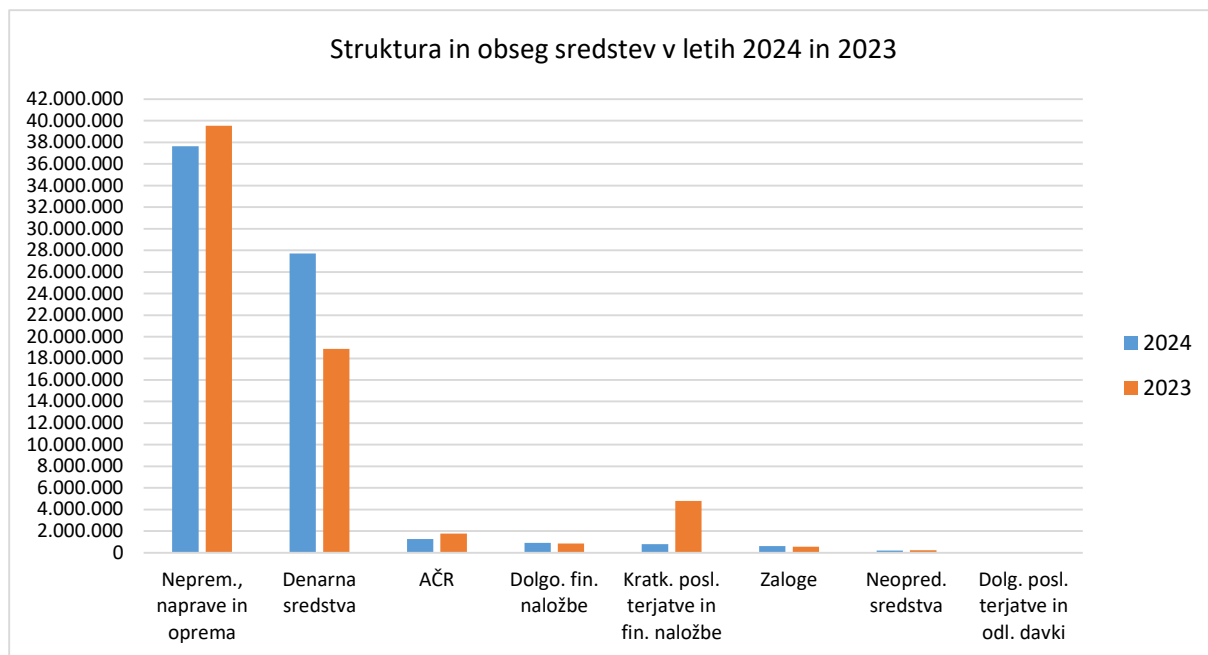
Amortizacija je bila obračunana v višini 3,1 milijona EUR in je v primerjavi z letom prej višja za 3,3 odstotka. V strukturi poslovnih odhodkov zajema amortizacija 11,8-odstotni delež, kar je v primerjavi z letom 2023, za 0,2-odstotne točke manj.

Drugi poslovni odhodki, ki poleg koncesijske dajatve zajemajo še nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, prispevek delodajalca za spodbujanje zaposlovanja invalidov, štipendije in nagrade dijakom in študentom na praksi ter razne takse, so bili realizirani v vrednosti 3,3 milijona EUR kar je na enakem nivoju kot leta 2023. Koncesijska dajatev za leto 2024 je bila obračunana v maksimalni višini 3,0 milijona EUR. Koncesijska dajatev se v skladu s Koncesijsko pogodbo obračunava v višini 35% od prihodkov od rabe naravnih vrednot, vendar ne več kot 3 milijone EUR in ne manj kot 1,7 milijona EUR. V strukturi poslovnih odhodkov zajemajo drugi poslovni odhodki 12,4-odstotni delež, kar je za 0,7 odstotnih točk manj kot leta 2023.

Finančni odhodki so bili realizirani v višini 248 tisoč EUR in so v primerjavi z preteklim letom nižji za 9 odstotkov kar je posledica rednega odplačila glavnice ter upada obrestnih mer. V strukturi vseh odhodkov predstavljajo finančni odhodki 1 odstotek.

4.5 Struktura in obseg sredstev

Vrednost sredstev družbe je na dan bilance stanja znašala 69,1 milijona EUR in je bila za 3,7 odstotkov višja kot leta 2023.

Struktura in obseg sredstev v letih 2024 in 2023

Dolgoročna sredstva so po stanju 31. 12. 2024 znašala 39,9 milijona EUR. V primerjavi z letom 2023 je njihova vrednost nižja za 5,7 odstotka. V strukturi sredstev zajemajo dolgoročna sredstva 57,7-odstotni delež, kar je za 5,8 odstotnih točk manj kot leta 2023.

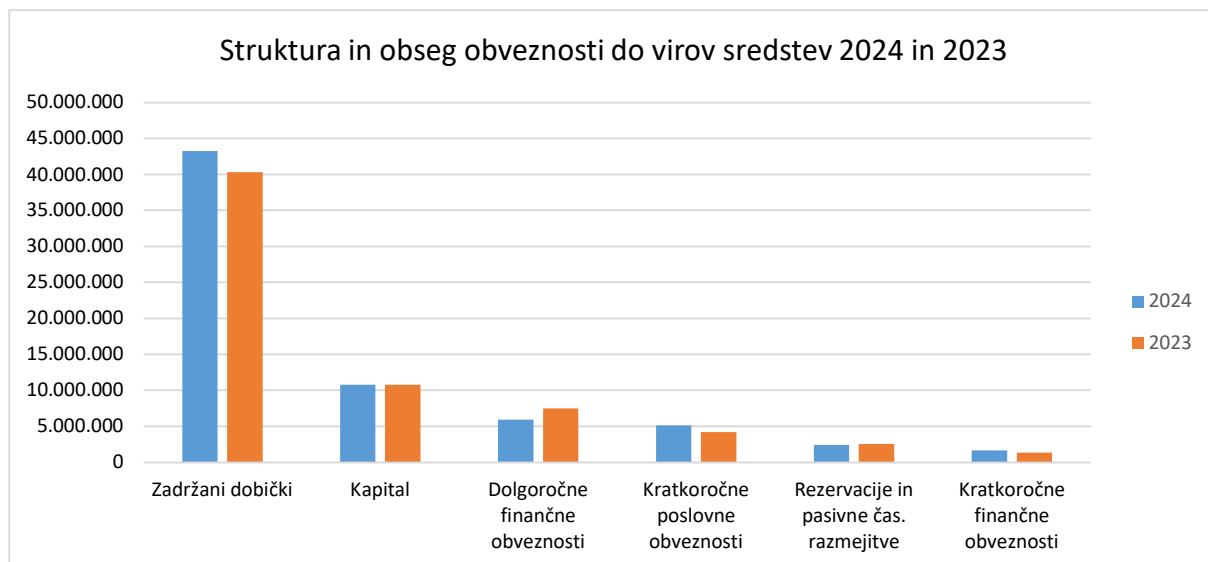
Kratkoročna sredstva so znašala na dan bilance stanja 29,1 milijonov EUR. V primerjavi z letom 2023 so le-ta za 20,2 odstotka večja. V strukturi sredstev zajemajo kratkoročna sredstva 42,1-odstotni delež, kar je 5,7 odstotnih točk več kot leta 2023.

4.6 Struktura in obseg obveznosti do virov sredstev

Na bilančni presečni dan je imela družba 54 milijona EUR celotnega kapitala in 15,1 milijona EUR obveznosti do tujih virov sredstev. Celotni kapital družbe se je v primerjavi z letom 2023 povečal za 5,8 odstotkov, finančne in poslovne obveznosti družbe pa so se zmanjšale za 3 odstotke. V strukturi obveznosti do virov sredstev zajema celotni kapital 78,1-odstotni delež in se je v primerjavi z letom 2023 povečal za 1,5 odstotne točke. Finančne in poslovne obveznosti pa zajemajo 21,8-odstotni delež, v primerjavi z letom 2023 se je njihov delež zmanjšal za 1,5 odstotne točke.

Dolgoročne obveznosti so znašale na dan bilance stanja 6 milijonov EUR in so se v primerjavi z letom 2023 zmanjšale za 20,5 odstotka.

Kratkoročne obveznosti so na dan bilance stanja znašale 6,8 milijona EUR in so se v primerjavi z letom 2023 povečale za 22 odstotkov.

Struktura in obseg obveznosti do virov sredstev v letih 2024 in 2023

4.7 Načrti za leto 2025

Postavke	Plan 2025	Real. 2024	Indeks Plan/real
Poslovni prihodki	43.938.805	43.074.273	102
Poslovni odhodki	26.425.370	26.414.193	100
EBIT	17.513.435	16.660.081	105
EBITDA	20.695.951	19.844.089	104

Povzetek načrtovanega poslovnega izida za leto 2025 v primerjavi z realiziranim v letu 2024

Plan za leto 2025 je bil narejen ob upoštevanju predpostavke, da bo število obiskovalcev naravnih vrednot višje za 2% kot leta 2024. S tem pa se načrtuje, da bi bili tudi poslovni prihodki višji za 2%. EBIT in EBITDA naj bi se povečala za 5 oziroma 4%.

4.8 Upravljanje tveganj

Kapital je osnovno merilo, ki ga je treba upoštevati pri ocenjevanju varnosti in skrbnosti poslovanja in predstavlja varnostno rezervo za različna tveganja.

Kreditno tveganje oziroma tveganje neplačila poslovnih terjatev

Kreditno tveganje oziroma tveganje neplačila poslovnih terjatev je sicer prisotno vendar ga obvladujemo z aktivno izterjavo in stalnim nadzorom nad neplačanimi terjatvami po posameznih poslovnih partnerjih. V primeru zagnamane nesolventnosti pri posameznem poslovnem partnerju ne sprejemamo naročilnic, dokler ni terjatev poplačana.

Zaradi pandemije Covid 19 je bil turizem najbolj prizadeta panoga. Posledično so velike izgube in izpad denarnega toka doživeli vsi subjekti, ki delujejo v turizmu. Naši poslovni partnerji niso nobena izjema. V letu 2020 je bilo oblikovanih precej popravkov terjatev do kupcev. Le-te pa so bile nato v letih 2021 in 2022 v večini poplačane.

Valutno tveganje ali tveganje izgub zaradi neugodne spremembe tečaja

Valutno tveganje ali tveganje izgub zaradi neugodne spremembe tečaja pri sedanjem obsegu poslovanja ni prisotno.

Likvidnostno tveganje ali tveganje nezmožnosti poravnave tekočih obveznosti

Likvidnostno tveganje ali tveganje nezmožnosti poravnavanja tekočih obveznosti družba upravlja z usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti ter netvegano naložbeno politiko prostih likvidnih sredstev, ki omogoča hitro unovčljivost in redno poravnavo obveznosti.

Tveganje izgube trgov

V turistični dejavnosti nasploh je prisotno tveganje izgube trgov, na katerega vplivajo gospodarski in politični dejavniki, kot so recesija, inflacija, politična nestabilnost ali druge negativne spremembe na ekonomskem in političnem področju na posameznih ciljnih trgih, ki lahko povzročijo negativni trend v povpraševanju. To tveganje družba obvladuje z vlaganjem znatnih sredstev v promocijske aktivnosti za pospeševanje prodaje, ki jih izvaja razpršeno na velikem številu tujih trgov, iz katerih pričakuje potencialne nove obiskovalce naravnih in kulturnih znamenitosti, s katerimi družba upravlja.

S pripojitvijo družbe Hotel Cerčno d.o.o. je družba pričela opravljati dejavnosti, ki jih do sedaj ni opravljala. To je smučišče z žičnicami in termalni turizem. Ravno pri smučanju se pojavlja precejšnje tveganje saj je v glavnem odvisno od vremenskih pogojev in količine snega. Ker so zime iz leta v leto bolj mile, obstaja tveganje za obstoj smučarske dejavnosti.

4.9 Koncesijska dajatev

Pravna podlaga za obračun koncesijske dajatve za leto 2024 je Koncesijska pogodba za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem št. 2511-08-200149, ki jo je družba kot koncesionar sklenila z Vlado Republike Slovenije dne 29. 8. 2008 na podlagi Uredbe o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Uradni list RS, št. 77/02, 41/04 ZVO-1 in 66/07). Koncesijska pogodba je sklenjena za dobo 20 let.

V skladu z 9. členom Koncesijske pogodbe je družba za leto 2024 na podlagi ustvarjenih prihodkov od vstopnin za ogled naravnih vrednot in drugih prihodkov, ustvarjenih z rabo naravnih vrednot, ugotovila letno koncesijsko dajatev v višini 3.000.000,00 EUR. Ugotovljena koncesijska dajatev za leto 2024 predstavlja 35% koncesijsko dajatev od vstopnin za ogled naravnih vrednot in drugih prihodkov, ustvarjenih z rabo naravnih vrednot, ki jo mora družba v skladu z 9. členom Koncesijske pogodbe kot koncesionar plačevati koncedentu.

V letu 2024 so bili ustvarjeni iz tega naslova naslednji prihodki:

VRSTA USTVARJENEGA PRIHODKA	ZNESEK USTVARJENEGA PRIHODKA ZA LETO 2024
Prihodki od vstopnin za ogled Postojnske jame	18.208.708,64
Ostali prihodki od rabe naravne vrednote - Postojnska jama	506.492,60
Prihodki od vstopnin za ogled ostalih jam Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema	893.788,27
Skupaj prihodki, ustvarjeni z ogledom in rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem – osnova za izračun koncesijske dajatve 2024	19.608.989,51
IZRAČUN KONCESIJSKE DAJATVE 2024 = ❖ drugi kriterij po 9. členu Koncesijske pogodbe – ne več kot 3.000.000,00 EUR letno	3.000.000,00

Ministrstvo za naravne vire in prostor je s Sklepom o določitvi višine akontacije koncesijske dajatve za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem za leto 2024, številka 35601-1/2024-2560-60 z dne 23. 12. 2024, na podlagi Poslovnega načrta družbe za leto 2024, ki ga je družba poslala na Ministrstvo oktobra 2023, določilo akontacijo koncesijske dajatve za leto 2024 v višini 3.000.000,00 EUR. Predhodno je Vlada Republike Slovenije v skladu z določbami citiranih predpisov na svoji seji dne 18. 12. 2024, potrdila Poslovni načrta koncesionarja za izvajanje koncesije za rabo naravnih vrednot, ki vsebuje program vlaganj v naravne vrednote v letu 2024. Potrjena vlaganja v naravne vrednote v letu 2024 znašajo 1.050.000,00 EUR in so odbitna postavka od zneska plačila celotne koncesijske dajatve, ki jo družba neposredno, prav tako po sklepih Ministrstva, plačuje na račune upravičencev do sredstev iz tega naslova.

Ob upoštevanju vseh predpisov in sklepov državnih organov, ki se nanašajo na koncesijsko dajatev za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem, je družba v svojih poslovnih knjigah v letu 2024 evidentirala poslovne dogodke v zvezi s koncesijsko dajatvijo na sledeči način:

- ❖ Med poslovnimi odhodki (drugi poslovni odhodki) v letu 2024 ima izkazano celotno koncesijsko dajatev v skupni višini 3.000.000,00 EUR, ki predstavlja obveznost družbe, ki jo mora plačati od ustvarjenih prihodkov od vstopnin za ogled naravnih vrednot in drugih prihodkov, ustvarjenih z rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem.

Potrjeni program vlaganj v naravne vrednote Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem za leto 2024, je znašal 1.050.000,00 EUR in zajema naslednja investicijska vlaganja:

Opis	Investicije v EUR -	Investicijsko vzdrževanje v EUR	Zavarovanje v EUR
Postojnski jamski sistem			
Ureditev promenade*	630.501,29		
Stroški kredita in obresti	101.089,53		
Vračilo kredita	529.411,76		
Oprema za spremljanje rabe jame			
Nabava opreme	15.000,00		
Železniška infrastruktura		155.000,00	
Investicijsko vzdrževanje			
Električne inštalacije in pripadajoča oprema		171.998,71	
Zamenjava elektro omar v kabinah po PJ			
Zamenjava električnih komponent v razdelilnih omarah od razsvetljave			
Nabava rezervnih delov za krmiljenje razsvetljave			
Posodobitev ozvočenja			
Telekomunikacije in pripadajoča oprema		3.000,00	
Zamenjava dotrajanih delov			
Ureditev telekomunikacijske omare v Tartarusu			
Pohodne poti, ograje, vhodi/izhodi		60.000,00	
Proti drseča preplastitev tal			
Varovalna ograja. mreže na vhodu v Postojnsko jamo			
Dostopna pot do Pivke in Črne jame			
Zamenjava lesene ograje na poti iz Fižence			
Zavarovanje jamske infrastrukture			14.500,00
SKUPAJ	645.501,29	389.998,71	14.500,00
SKUPAJ VLAGANJA v EUR			1.050.000,00

Dejansko so bila na podlagi vsebinskega potrjenega programa vlaganj v naravne vrednote v letu 2024 izvedena naslednja dela v skupni vrednosti 1.049.918,88 EUR:

Opis	Investicije v EUR -	Investicijsko vzdrževanje v EUR	Zavarovanje v EUR
Postojnski jamski sistem			
Ureditev promenade*	618.550,38		
Stroški kredita in obresti	89.138,58		
Vračilo kredita	529.411,80		
Železniška infrastruktura		155.133,00	
Investicijsko vzdrževanje železniške infrastrukture			
Električne inštalacije in pripadajoča oprema		198.858,47	
Avtomatizacija luči v PJ			
Zamenjava razdelilnih omaric po PJ			
Zamenjava elektro omar v kabinah po PJ			
Posodobitev ozvočenja			
Telekomunikacijsko omrežje, ozvočenje		6.334,30	
Zamenjava dotrajanih stikal			
DECT sistem			
Komunalna infrastruktura	15.170,86		
Oprema za spremljanje rabe jame			
Pohodne poti, ograje, vhodi/izhodi		41.628,03	
Preplastitev poti			
Dobava pregradnih stebričkov			
Varovalna ograja – Pivka jama			
Ureditev pešpoti izhod iz Fižence			
Zavarovanje jamske infrastrukture			14.243,84
SKUPAJ	633.721,24	401.953,80	14.243,84
SKUPAJ VLAGANJA v EUR	1.049.918,88		

V skladu s sklepom Vlade RS z dne 29. 10. 2020 in v skladu s podpisom Dogovora o načinu povračila vlaganj v naravne vrednote Postojnski in Predjamski jamski sistem med Vlado RS in koncesionarjem z dne 29. 10. 2020, je koncesionar v 2021 nadaljeval s prenovo promenade. Razliko med izvedenimi vlaganji in vlaganji po predvidenem planu črpanja vlaganj v promenado, je koncesionar pokrival iz naslova najetega kredita. Kreditojemalec je koncesionar zato so odbitna postavka od koncesijske dajatve tudi obresti in stroški kredita. Razliko med, v Poslovnem načrtu, potrjenimi vlaganji in dejansko izvedenimi vlaganji, koncesionar razmejuje na dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitvah.

V uredbi o spremembah in dopolnitvah Uredbe o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Ur. list, št. 66/07) je v 9. b členu določeno, da dejansko višino koncesijske dajatve za preteklo poslovno leto določi vlada na podlagi predložitve revidiranega letnega poročila in poročila o vlaganjih v naravne vrednote. Koncesionar mora predložiti letno poročilo vladi v potrditev najkasneje do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto.

Odboru za spremljanje koncesije oziroma pooblaščenim osebam mora koncesionar zagotoviti pregled dejanskih plačil za izvršena vlaganja v naravne vrednote tako po vrednosti, kot tudi po namenu ter pojasniti odstopanja od sprejetega poslovnega načrta.

Morebitna razlika, med tako določeno koncesijsko dajatvijo ter vsoto dejansko plačanih akontacij koncesijske dajatve v preteklem letu in realiziranimi vlaganji v naravne vrednote v preteklem letu v skladu s potrjenim programom, se poračuna pri prvi naslednji akontaciji plačila koncesijske dajatve.

4.10 Plačila koncesijske dajatve v letu 2024 v državni proračun in proračuna Občin Postojna in Pivka

Na podlagi določil Sklepa številka 35601-2/2023-2550-20 z dne 24. 3. 2023 in Sklepa številka 35601-1/2024-2560-60 z dne 24. 12. 2024 so bile določene naslednje akontacije koncesijske dajatve za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem za leto 2024:

akontacija	Država	Občina Postojna	Občina Pivka	SKUPAJ	Datum plačila po sklepu
1. akontacija	500,00	35.633,55	13.866,45	50.000,00	28.03.2024
2. akontacija	4.500,00	320.701,95	124.798,05	450.000,00	28.06.2024
3. akontacija	10.000,00	712.671,00	277.329,00	1.000.000,00	30.09.2024
4. akontacija	4.500,00	320.701,95	124.798,05	450.000,00	27.12.2024
SKUPAJ	19.500,00	1.389.708,45	540.791,55	1.950.000,00	

Pri plačevanju akontacij koncesijske dajatve za leto 2024 se je, na podlagi določil Sklepa Ministrstva za naravne vire in prostor številka 35601-1/2024-2560-60 z dne 23. 12. 2024, pri nakazilu 4. akontacije koncesijske dajatve za leto 2024 doplačala razlika med višino koncesijske dajatve, ki jo je določila Vlada RS na podlagi potrjenega Letnega poročila družbe za leto 2023, ter vsoto dejansko plačanih akontacij koncesijske dajatve za leto 2023, v znesku 3.271,90 EUR, ki ga je družba v Letnem poročilu 2023 v enaki višini izkazovala med obveznostmi do države.

4.11 Najem kulturnega spomenika državnega pomena PREDJAMA – GRAD JAMA

Družba je 14. 11. 2013 z najemodajalcem, Republiko Slovenijo, Ministrstvom za kulturo, podpisala dolgoročno Najemno pogodbo za najem kulturnega spomenika Predjama-Grad Jama. Pogodba se uporablja od 1. 11. 2013, izteče pa se 31. 12. 2028.

V skladu z 18. členom pogodbe znaša letna najemnina za predmet najema 33% ustvarjenega letnega prihodka od vstopnin za ogled in drugih prihodkov, ustvarjenih z rabo predmeta najema, vendar ne manj kot 240.000,00 EUR letno. Najemnina se poravnava z mesečnimi nakazili akontacije najemnine v znesku 12.500,00 EUR za vsak mesec najema na podračun najemodajalca do 10. v mesecu za pretekli mesec. Do 31. 7. je družba dolžna najemodajalcu predložiti revidirano letno poročilo za preteklo leto iz katerega so razvidni prihodki od predmeta najema. Ob oddaji revidiranega letnega poročila o poslovanju za preteklo leto se poravna še morebitna razlika na podračun najemodajalca.

Zneski v € POSTAVKE	
Letne obveznosti po Najemni pogodbi z dne 14.11.2013 – 18. člen	33% od prihodkov, ustvarjenih z rabo predmeta najema oz. najmanj 240.000 EUR letno
Ustvarjeni prihodki od vstopnin za ogled Predjamskega gradu v letu 2024 – osnova za izračun najemnine	3.060.739,79
Ustvarjeni drugi prihodki od rabe predmeta najema za leto 2024 – osnova za izračun najemnine	28.858,00
Skupaj prihodki, ustvarjeni z rabo predmeta najema v letu 2024	3.089.597,79
IZRAČUN LETNE NAJEMNINE – 33 odstotkov osnove za izračun po 18. členu Najemne pogodbe	1.019.567,27
Obračunana najemnina za leto 2024 v knjigovodskih razvidih družbe	1.019.567,27
Plačila medletnih akontacij najemnine na račun Ministrstva za kulturo RS	-150.000,00
OBVEZNOSTI ZA DOPLAČILO NAJEMNINE ZA LETO 2024 (v knjigovodskih razvidih evidentirana med obveznostmi do države)	869.567,27

Bistveni del citirane Najemne pogodbe je tudi financiranje vlaganja v lokalno infrastrukturo v vrednosti najmanj 45.000,00 EUR letno. Družba je Občini Postojna obveznost poravnala 13.12.2024.

Zneski v € POSTAVKE	
Letne obveznosti po Najemni pogodbi (vlaganja v lokalno komunalno infrastrukturo)	Najmanj 45.000 EUR
Izvedeno nakazilo na račun lokalne skupnosti – Občina Postojna	45.000,00

4.12 Transakcije s povezanimi osebami

Družba v skladu z 69. členom ZGD-1 razkriva transakcije s povezanimi osebami. Vse transakcije so bile izvršene s tržno primerljivimi cenami in na podlagi ustrezne pogodbe ali naročila.

4.12.1 Transakcije z matično družbo Batagel & Co., d.o.o.

BATAGEL&CO kot dobavitelj	EUR za leto 2024
stroški najemnin	85.548,04
stroški storitev in ostali stroški	9.000,05
Nakup osnovnih sredstev	13.545,70

Najemnine se nanašajo na najem prostorov in oglasnih površin. Na dan 31.12.2024 družba nima odprtih zapadlih obveznosti in terjatev do matične družbe.

BATAGEL&CO kot kupec	EUR za leto 2024
material in storitve	786,05

4.12.2 Transakcije s povezano družbo TIK d.o.o.

TIK d.o.o. kot kupec	EUR za leto 2023
najemnina	1.500,00
storitve	1.140,30

Družba je na podlagi najemne pogodbe povezani družbi TIK d.o.o. del leta 2024 oddajala v najem del skladiščnih prostorov. Poleg tega družba povezani družbi TIK d.o.o. zaračunava tudi del storitev za finančno-računovodska dela.

4.12.3 Transakcije s povezano družbo KRASOPREMA d.o.o.

KRASOPREMA d.o.o. kot dobavitelj	EUR za leto 2024
vzdrževanje	2.425,94

Družba je pri povezani družbi KRASOPREMA d.o.o. naročala storitve vzdrževanja opreme.

5 RAZISKAVE IN RAZVOJ IZDELKOV, STORITEV IN PROCESOV

Raziskave in razvoj

Če so bila pretekla leta bolj zaznamovana z vlaganji v infrastrukturo in širitvijo ponudbe Parka Postojnske jame, so bile sile v letu 2024 usmerjene v drugačno višanje kakovosti storitev, saj se je v podjetju začela **popolna prenova informacijskih sistemov**. Obsežen projekt digitalizacije pomeni uvajanje sodobnih računalniških programov, ki bodo med seboj bolj povezljivi od obstoječih in bodo nudili boljšo podporo poslovanju na vseh področjih. To pomeni v nadaljevanju predvsem optimizacijo procesov in posledično tudi boljše prilagajanje zahtevam trga. Prenova se izvaja tako na opravih podjetja, ki se nanašajo na interno poslovanje, kot na tistih, ki pomenijo komuniciranje z uporabniki oz. kupci in dobavitelji. Cilj prenove je avtomatizacija ponavljajočih se nalog in zato višja produktivnost na strani zaposlenih ter boljša uporabniška izkušnja in večje zadovoljstvo na strani kupcev. Eno in drugo dolgoročno prinaša zmanjšanje stroškov ter lažje odločanje in prilagajanje na podlagi zbranih podatkov. Sodobne digitalne rešitve prinašajo tudi boljšo zaščito podatkov, ki postaja vse bolj pomembna in nujna.

Intenzivnost **promocije na vseh potencialno perspektivnih trgih** se je nadaljevala, največ truda je bilo vloženega na evropske, od koder prihaja največ gostov, pri tem pa smo uporabljali vsa sodobna sredstva komuniciranja. Glede na to, da je zgodovina in tradicija Postojnske jame zelo bogata, velikokrat ponudi tudi vsebino za promocijo. To je bil dodatni razlog, da smo v letu 2024 obeležili pomembno obletnico – **200 let prve organizirane jamske vodniške službe na svetu**, ki je bila leta 1824 ustanovljena prav v Postojnski jami. Naši vodniki so lepote naravnega čudeža razkazali že več kot 42 milijonom obiskovalcev. Delček zgodbe, ki so se v teh letih odvile, smo strnili v zbornik, spletne zgodbe in razstavo.

Aktivnosti so se nadaljevale tudi v zvezi z enim največjih trajnostnih projektov Postojnske jame: **Protect Proteus Project**. Gre za projekt za zagotovitev optimalnega življenjskega okolja za mladičke človeških ribic in ozaveščanje o pomenu te zavarovane živalske vrste, ki smo se ga, kot varuhi človeške ribice lotili v Postojnski jami s katerim osveščamo o posebnostih in pomenu človeške ribice ter o pomenu ohranjanja čistega okolja in pitne vode. K projektu je aktivno pristopila tudi družba **Generali Investments** in je v luči ozaveščanja in podpore omogočila postavitev specializiranega akvarija, v katerem sedaj živita človeški ribici iz znamenitega legla 2016.

Tudi z vpeljavo trajnostnih rešitev v naše zgodbe postopoma spreminjamo navade posameznikov in ozaveščamo o pomembnosti ohranjanja čistega okolja in podzemlja, ki je dom mnogih podzemnih živali in – nenazadnje - vir naše pitne vode. Pomemben korak k trajnostnem poslovanju našega podjetja in skupnosti

je **Shuttle Bus**, ki v poletnem času vozi na relaciji Železniška postaja Postojna - Postojnska jama - Predjamski grad in nazaj, v letu 2024 pa je bila vzpostavljena še povezava lokalnega avtobusa **Furman**.

Oblikovanje in prilagajanje ponudbe ter pospeševanje prodaje je obsegalo vse storitve in lokacije - nočitve, ogleda in druge gostinske storitve. Osvežena je tudi ponudba boutique hotela Vila Planinka. Tudi v preteklem letu je v času božično-novoletnih praznikov v Postojnski jami potekala že 34. prireditev **Žive jaslice**, ki sta jo poleg vseh presežnikov zaznamovala vrhunska mednarodna pevsko zasedba in rekordno število obiskovalcev, med katerimi tujci predstavljajo že 60 % obiskovalcev.

V **Hotelu Jama** smo posebno ponudbo pripravili tudi za čas krompirjevih počitnic ter božično-novoletnih praznikov, silvestrovanje je bilo organizirano tudi v **Vili Planinka**. V **Cerknem** se nadaljujejo aktivnosti v zvezi s prenovo infrastrukture in posledično tudi turistične ponudbe.

Strokovno delo marketinga

Skozi vse leto smo nadaljevali z **digitalnim pospeševanjem prodaje** na socialnih omrežjih in Google iskalniku, pa tudi z oglaševanjem po ciljnih medijih (katalogi agencij, promocija po šolah, turistični vodnik), organizirali smo tudi **produkcijo in distribucijo priložnostnih tiskovin**. Gostili smo številne **novinarje, predstavnike medijskih hiš in medijske vplivneže**, ki na svojstven način pripomorejo k razpoznavnosti naših produktov.

Prav tako na različne načine **podpiramo operativno**, tako z informacijami, kot digitalnimi ali tiskanimi materiali, oznakami in reševanjem drugih potreb, ki se pojavijo. Aktivno smo vključeni v **prenovo informacijskih sistemov**, predvsem v programu za ponudbo namestitvev in programu za prodajo vstopnic.

Nagrajeno uspešno delo

Da je uspešno delo opaženo, potrjujejo tudi nagrade.

Že v začetku leta smo se razveselili prestižnega naslova **Meeting Star 2023/24**. Mednarodna komisija je Butični hotel Vila Planinka 5* na Jezerskem razglasila za zmagovalca v kar dveh kategorijah: kot **najboljši butični kongresni hotel v Sloveniji 2023/24** in kot **absolutnega zmagovalca v kategoriji najboljši butični hotel in destinacija za leto 2023/24** v mednarodni konkurenci držav, ki sestavljajo Novo Evropo in v kongresni industriji prinašajo svežo energijo in zagon. Podelitev je potekala v okviru vodilnega dogodka industrije srečanj Conventa Trade Show.

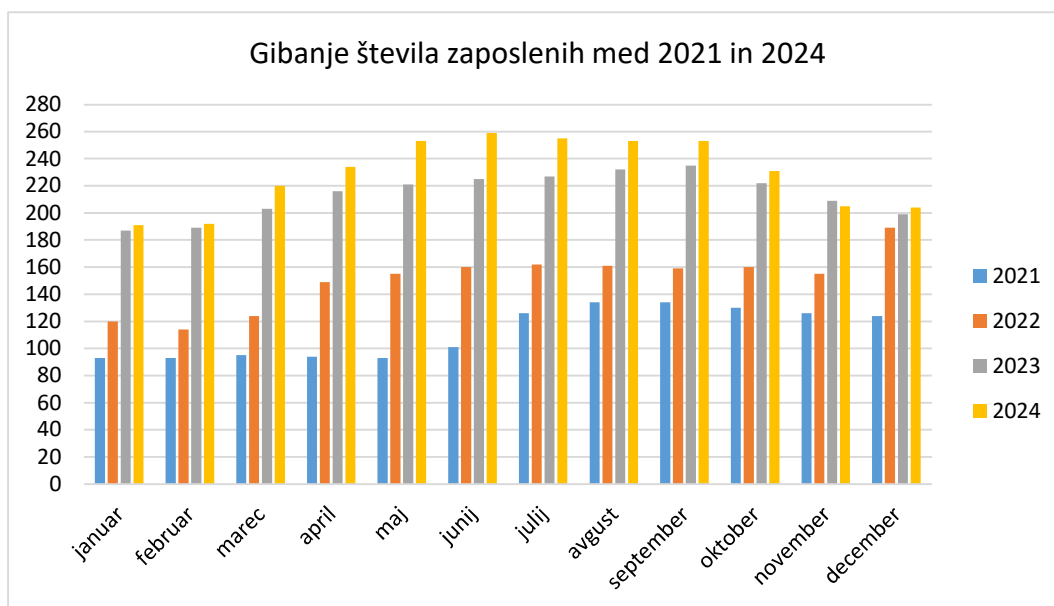
Leto se je tudi nadaljevalo in zaključilo uspešno. V sklopu najpomembnejšega turističnega dogodka v Sloveniji – Dnevi slovenskega turizma (DST) v Laškem – so podelili najvišja priznanja v slovenskem turizmu. **Marjan Batagelj**, predsednik upravnega odbora Postojnske jame, je postal **prejemnik eminentnega priznanja za izjemen prispevek k razvoju slovenskega turizma**. Poleg osebnega priznanja direktorju Marjanu Batagelju je certifikat Slovenia Green za trajnostno destinacijo prejel **Relais Vila Planinka** na Zgornjem Jezerskem, ki ga upravlja družba Postojnska jama d. d..

TRAJNOSTNI RAZVOJ

1 UPRAVLJANJE KADROV

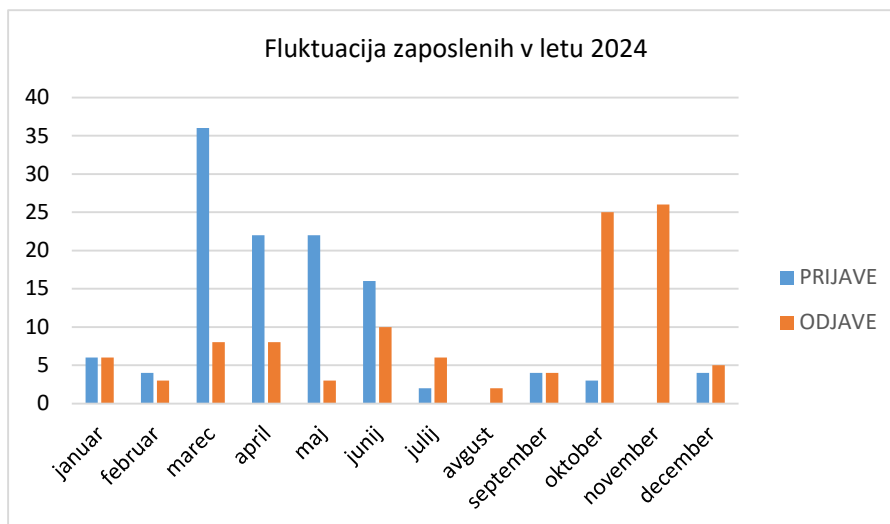
1.1 Gibanje števila zaposlenih od leta 2020 do 2024

Trend gibanja števila zaposlenih, kot razvidno iz grafa 1, ostaja, v primerjavi z leti 2021 – 2024, enak - to je porast skupnega števila zaposlitev zlasti v sezonskih mesecih – med aprilom in septembrom ter nato v zimskem času iztek pogodb za določen čas. Prav tako podatki kažejo, da se število zaposlenih iz leta v leto povečuje, kar je posledica rasti podjetja. Postojnska jama d.o.o. je na dan 31.12.2024 imela 204 zaposlenih, kar je za slabih 7 odstotkov več, kot v primerjavi z letom poprej. Izrazito večje število sezonskih zaposlitev se kaže predvsem v gostinskih dejavnostih med poklici kuhar, natakar, kuharski pomočnik ter v povečanju števila zaposlenih v vodniški službi.

Zaradi Cilji kadrovske funkcije izhajajo iz strateških usmeritev podjetja in so vodilo vseh njenih aktivnosti. Družba Postojnska jama d.d., skupaj s poslovnima enotama Vila Planinka ter Smučarskega centra Cerklje, stremi k zagotavljanju vrhunskega nivoja dela na področju nudenja storitev ter zadovoljstvu gosta oz. obiskovalca.

Družba ima relativno visoko fluktuacijo, kar sovпада z intenziteto dela in gre z roko v roki s kadrovske strategijo, ki zajema pospešeno zaposlovanje v prvem polletju ter izteki in prekinitve pogodb v drugi polovici leta. Podatki za leto 2024, spremljani kvartalno se gibljejo za prvo četrtletje v višini 11,4%, drugo četrtletje v višini 8,5%, tretji kvartal v višini 11 % ter v zadnjem kvartalu v višini 22,1%.

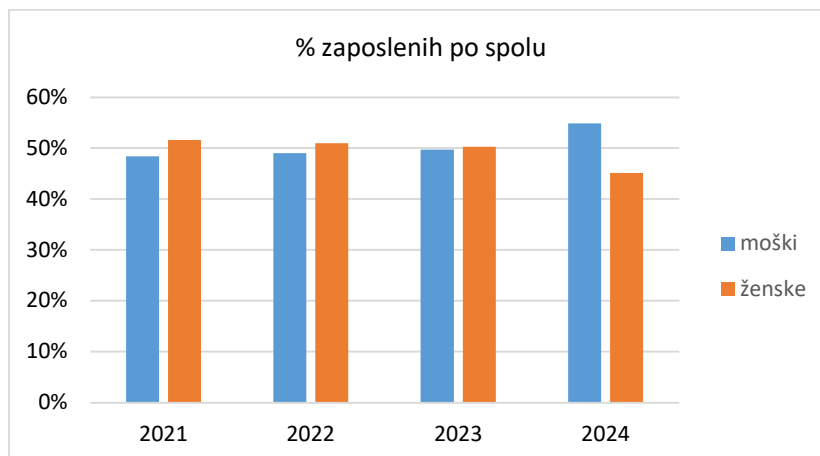

Stroški dela so se v primerjavi s predhodnim letom povečali za 1,6 mio EUR, kar pa je v večini posledica povišanja sredstev za letno nagrajevanje zaposlenih, oz. izplačilu poslovne uspešnosti.

Družba je v letu 2024 pristopila k digitalizaciji podjetja, ki zajema domala vse sektorje, vključno z modulom planiranja za vodniško službo ter obračunom izplačil zunanjih zaposlenih.

1.2 Struktura zaposlenih po spolu

V primerjavi s preteklimi leti, kjer je mogoče zaslediti dokaj enakomerno zastopanost obeh spolov, je leto 2024 odstopalo v višji procent zaposlenih predstavnikov moškega spola. Pri zaposlovanju tako ni mogoče zaslediti diferenciacije med spoloma oz. spolne diskriminacije. Ob koncu leta je bila zastopanost moških v odmeri 54,5% ter žensk v 45%.

1.3 Starost zaposlenih

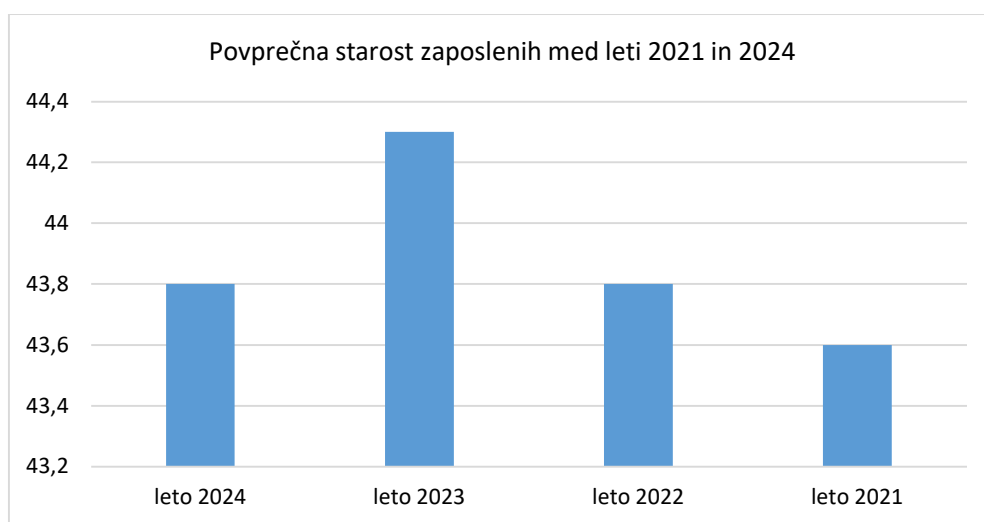
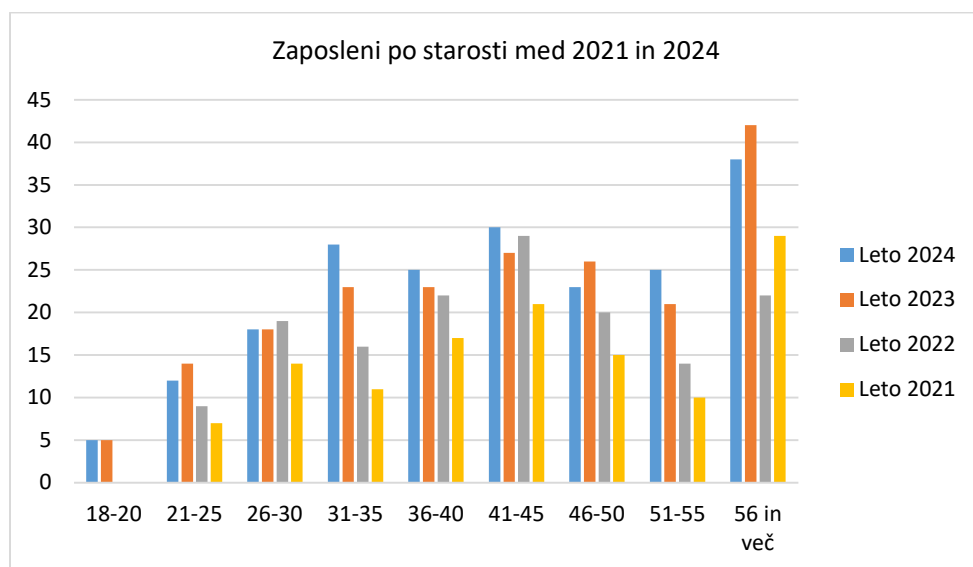
Čeprav se je trend visoke visoke zastopanosti zaposlenih v starostnem razredu nad 56 let nekoliko zmanjšal v primerjavi s preteklim letom, še vedno ostaja precej visok. Razlog v visoki stopnji zaposlenih v razredu starejših delavcev je tudi pokojninska zakonodaja, ki finančno spodbuja zaposlenost po izpolnjenih pogojih za upokožitev.

Sledijo zaposleni v starostnem razredu med 41. in 45. letom starosti, kar je posledica intenzivnejšega upokojevanja zaposlenih. Se je pa delež zaposlenih v starostnem razponu med 31. in 35. nekoliko povečal,

delež med 18. in 25. letom pa ohranil v enakem razmerju, kar gre pripisati intenzivnemu delu mladih in predvsem,

V letu 2024 je povprečna starost zaposlenih znašala 43,8 leta, torej je bila v primerjavi z letom 2023 nižja za skoraj 2%.

	18-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56 in več
Leto 2024	5	12	18	28	25	30	23	25	38
Leto 2023	5	14	18	23	23	27	26	21	42
Leto 2022	0	9	19	16	22	29	20	14	22
Leto 2021	0	7	14	11	17	21	15	10	29

1.4 Sodelovanje s šolami in fakultetami in ostalimi institucijami

Že vrsto let sodelujemo s šolami in fakultetami, kjer dijakom in študentom omogočamo opravljanje obvezne prakse, na področju gostinstva, informatike ter računovodstva. Praktikanti so prihajali iz šol in fakultet kot so Turistica, Višja šola za gostinstvo in turizem Bled, Biotehniška fakulteta v Ljubljani, Srednja gostinska in

turistična šola Izola ter Ljubljana, Šolski center Postojna in drugod. Sodelovanje s šolami se bo ohranilo tudi v prihodnje. Postojnska jama je tudi sicer priznan in ugleden delodajalec med mladimi zaposlenimi, saj v poletnem času nudi študentsko delo več kot 130 im študentom in dijakom.

Gojimo sodelovanje z lokalnim in regijskim Zavodom za zaposlovanje, s katerim organiziramo ogleda dobrih praks ter spoznavanje poklicev v okviru dejavnosti.

1.5 Varnost pri delu in skrb za zdravje

Redna usposabljanja za varno in zdravo delo, ki so obvezna za vse zaposlene, izvajamo jih med delovnim časom v breme delodajalca. Na delovnih mestih s povečanim tveganjem usposabljanje poteka najmanj vsaki dve leti. Izvaja ga pooblaščen strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu ter vodje, pomočniki in koordinatorji, ki so zadolženi za uvajanje v pravilno in varno delo. Vsa usposabljanja potekajo v jeziku, ki ga delavci razumejo.

Zdravniške preglede, tako obdobje kot predhodne, zaposleni redno opravljajo v Zasebni specialistični ordinaciji za medicino dela, prometa in športa v Postojni, dodatno po potrebi sodelujemo tudi z zasebno zdravstveno ordinacijo medicine dela, prometa in športa Holmed, d.o.o..

Posebno pozornost, vezano na zakonodajo predstavljajo zaposleni, ki so v stiku z naravnim virom sevanja. TI opravljajo zdravniške preglede na ZVD Ljubljana, pogostejše kot ostali zaposleni in v skladu z zdravstveno oceno tveganja. Na ZVD Ljubljana opravljajo zdravniške preglede tudi študentje, ki opravljajo delo v sevalnem območju. V letu 2024 je bilo izvedenih preko 250 zdravniških pregledov, tako predhodnih kot obdobjih.

V namen spremljanja koncentracije radona in radonovih potomcev sodelujemo z ZVD Ljubljana, ki v prid zdravja zaposlenih, zlasti v vodniški službi, pri nas skrbi za varstvo pred naravnimi sevanji. V sodelovanju z omenjeno institucijo ter Upravo Republike Slovenije za varstvo pred sevanji letno na Tečaju iz varstva pred sevanji izobražujemo zaposlene, ki so v stiku z virom sevanja. Opravljeni tečaj ima veljavnost 5 let.

Glede na meritve sevanja radona v jami in sprejeto oceno iz varstva pred sevanji, smo sprejeli ukrep omejitve števila ur, ki jih zaposleni opravijo v jamskem okolju ter ukrep v obliki odmere dodatnih dni dopusta, vezanih na čas, preživet v jami. Za varnost in zdravje pri delu imamo sklenjeno pogodbo o poslovnem sodelovanju s podjetjem Vzgon, d. o. o. iz Postojne. Vsakdo izmed zaposlenih in študentov ima opravljen izpit iz varstva pri delu. Zaposleni imajo opravljen tudi izpit iz požarnega varstva in nudenja prve pomoči, po zakonu ter so usposobljeni za varno delo z nevarnimi snovmi.

Za zaščito za zaposlene je poskrbljeno tudi na način, da delovna mesta, vezana na operativno izvajanje delovnih nalog, prejmejo 1x letno delovno/varovalno obleko.

1.6 Razvoj kadrov

Redno skrbimo za strokovno usposobljenost, zaposlene redno napotujemo na tematsko primerne seminarje, tečaje in delavnice, saj težimo h kakovostnemu kadru in storitvam na posameznih področjih (npr. spremembe zakonodaje, novosti na posameznih področjih, predavanja s področja krasoslovja na Inštitutu za raziskovanje Krasa, ipd.).

Veliko poudarka dajemo tudi gostinskemu kadru in izražanju v tem poklicu.

Vsi vodniki, ki to delo opravljajo in ga bodo opravljali, pristopijo k usposabljanju in preverjanju usposobljenosti za jamske vodnike za vodenje po odprtih jamah, ki so urejene za turistični obisk. Naše podjetje je na tem področju tudi pridobilo s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje pooblastilo za izvajanje

usposabljanja in preverjanja usposobljenosti za jamske vodnike za vodenje po odprtih jamah, urejenih za turistični obisk. Tako smo v letu 2014 prvič izvedli omenjeno usposabljanje in preizkus, ki sta bila med zaposlenimi dobro sprejeta in je to še ena stopnjo več pri sami izvedbi vodenja, ki ga zaposleni izvajajo vsakodnevno.

Postojnska jama d.d. spoštuje načela iz Etičnega kodeksa, zato je svoje zaposlene intenzivno obveščala preko internih kanalov o spremembah v družbi. Pri razvoju odnosov s svojimi zaposlenimi družba dosledno upošteva vrednote zaupanja, pravičnosti in sodelovanja, kar prispeva k učinkovitejšemu sodelovanju in bolj enotnemu delovnemu okolju. Z odprtim, rednim, odgovornim in etičnim komuniciranjem med zaposlenimi in vodstvom prispevamo k produktivnemu delovnemu vzdušju. Hkrati povečujemo občutek pripadnosti, gradimo kulturo medsebojnega zaupanja in spoštovanja ter odgovornega in učinkovitega ravnanja.

Vsak zaposleni lahko s poslovodstvom družbe kadarkoli komunicira prek elektronske pošte, po predhodnem dogovoru pa tudi osebno. Korporativno interno komuniciranje poteka sočasno prek različnih internih medijev in z različnimi orodji.

2 DOBAVITELJI

Že kar nekaj let so v uporabi tipske pogodbe za vsa področja nabave blaga in storitev; gostinstvo, trgovina, storitve, trženje oglasnega prostora, za dobavitelje povezane s prireditvami. V tipskih pogodbah so opredeljeni naši ključni nabavni pogoji, kar nam v veliki meri poenostavi procese pogajanj z dobavitelji. Z dobavitelji želimo graditi dolgoročne partnerske poslovne odnose. Sočasno smo izoblikovali tudi naše standardne nabavne pogoje v videnju konkurenčne cene, rokov plačila ter komercialnih pogojev, ki jih kot kupec zahtevamo. V letu 2024 se je nabavna služba preoblikovala in kadrovsko okrepila.

2.1 Gostinstvo

Bistvenih sprememb v enoti gostinstvo v letu 2024 nismo uvajali. Stalno iščemo izboljšave v organizaciji dela in informacijski podpori.

2.2 Trgovina

Na področju trgovine večina prodaje temelji na komisijski prodaji. Zaradi boljših nabavnih pogojev smo v letu 2024 nekoliko povečali nakupe lastne zaloge. Delež komisijskega in lastnega blaga bomo v prihodnje prilagajali potrebam trga in nabavnih pogojev. Z analizo portfelja smo odpravili ključna tveganja. V skladu s povpraševanjem gostov se prodajni asortima sproti prilagaja.

3 KUPCI

3.1 Standardi kakovosti

V podjetju Postojnska jama d. d. na področju gostinstva nadzorovano izvajamo pravila standarda HACCP. Drugih standardov kakovosti z vidika kupca nimamo. Pri poslovanju upoštevamo tudi splošne uzance v turizmu in gostinstvu Slovenije.

3.2 Reklamacije

Bistvenih reklamacij v letu 2024 ne beležimo, posebej ne takih, ki bi imele posledično stroške za našo družbo.

3.3 Družbenoodgovorni produkti in storitve

Podjetje Postojnska jama, d. d. se čuti zavezano k razvoju družbeno odgovornih storitev, zato temu vprašanju posvečamo veliko pozornosti. Vse turistične znamenitosti v našem upravljanju so tako dostopne za invalidne osebe. Vse naše storitve so z vidika ekologije brezhibne. Zavedamo se, da si socialno šibkejši

sloji teže privoščijo ogledne znamenitosti, zato vsako leto večkrat organiziramo obdobja različnih popustov, ko obiskovalcem ponudimo vstopnice po bistveno znižanih cenah. Poseben cenovni režim velja tudi za šole in skupine učencev s posebnimi potrebami. Veliko vlagamo tudi v naše zaposlene in jim v kar največji meri poskušamo omogočiti kakovostno delovno okolje, ki zaposlenim in njihovim družinskim članom omogoča dostojno življenje in osebnostni razvoj. V letu 2023 je bil zagnan projekt »Protectus« s katerim želimo javnost ozaveščati o pomenu čistega okolja in s tem življenjskega prostora za človeško ribico.

4 VAROVANJE OKOLJA

4.1 Okoljska politika in ključni dosežki v letu 2024

V družbi Postojnska jama, d. d. je osnovna dejavnost upravljanje z naravno in kulturno dediščino, zato smo vezani predvsem na sledeče okoljske zakone in podzakonske akte:

- Zakon o ohranjanju narave;
- Zakon o varstvu podzemnih jam;
- Uredbo o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem;
- Koncesijsko pogodbo;
- Program rabe naravnih vrednot Postojnski in Predjamski jamski sistem, ki je sestavni del koncesijske pogodbe;
- Strategijo družbe, saj je ohranjanje naravnih vrednot zapisano v poslanstvo družbe in je temelj uspešnega trajnostnega razvoja družbe;
- Interni Pravilnik o organizaciji in urejanju prometa na železniški progi v Postojnski jami.

Za spremljanje okoljske politike, vezano na turistično infrastrukturo in zunanje okolje, je odgovorna tehnična služba. Za okoljsko politiko, ki se nanaša na notranje okolje naravne vrednote Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema, pa so odgovorni vodje v enoti Turistične znamenitosti v sodelovanju s tehnično službo.

Postojnska jama d.d. je v začetku leta 2024 v skladu s koncesijsko pogodbo dogovoru z Ministrstvom za okolje in prostor RS pripravila nov kratkoročni program rabe naravnih vrednot Postojnski in Predjamski jamski sistem za obdobje 2024 – 2028. Usklajeni program rabe je sestavni del koncesijske pogodbe.

4.2 Varčevanje z naravnimi viri

K varčevanju z naravnimi viri nas zavezuje naša okoljska filozofija, kar dokazujejo tudi posamezni objekti z okoljskimi certifikati (Vila Planinka – Zeleni ključ, hotel Cerčno – Zero Waste). Z vsemi deležniki - odjemalci, dobavitelji in zaposlenimi v parku Postojnske jame in hotelskih namestitvah komuniciramo na način, s katerim jih ozaveščamo glede možnosti varčevanja z naravnimi viri (npr. voda, elektrika,...), ko in kjer je to mogoče. Poraba vode se spremlja mesečno, da se ugotovi morebitna odstopanja, preveri se vzroke in odpravi morebitne pomanjkljivosti. V vseh namestitvenih enotah (Ježersko, Cerčno in Postojna) smo uvedli ukrepe za zmanjšanje porabe vode (namestitve perlatorjev na pipe, tuše).

Postojnska jama d.d. je vključena tudi v Zeleno shemo slovenskega turizma (ZSST), ki je nacionalni program in certifikacijska shema pod krovno znamko Slovenia Green.

4.3 Ravnanje z odpadki

V vseh organizacijskih enotah Postojnske jame d.d. ločeno zbiramo plastiko in pločevino, embalažo, papir, steklo, les in ostale komunalne odpadke, zaposleni imajo jasna in natančna navodila. Tudi na območju, kjer se zadržujejo obiskovalci, so na voljo koši za ločeno odvajanje odpadkov. S tem zmanjšujemo količino

nerazporejenih komunalnih odpadkov. Največje količine odpadkov nastajajo v gostinstvu, hotelirstvu in trgovini.

V letu 2024 smo v dogovoru z dobavitelji nadaljevali s prakso vračljive embalaže.

V gostinstvu spoštujemo predpisane HACCP standarde, ki se navezujejo na organske odpadke (odvoz odpadnih olj in biološko razgradljivih odpadkov). Namiznega pribora za enkratno uporabo v hotelskem delu nimamo v uporabi. V vseh hotelskih enotah se vodi evidenca vseh pridelanih odpadkov, tudi količine zavržene hrane s ciljem njihovega zmanjšanja. V vseh hotelskih namestitvah enotah so nameščeni dozirniki za kozmetične izdelke (šamponi, mila). Dozirniki se uporabljajo tudi pri čistilih. Hotel Cerčno je v letu 2024 obnovil okoljski certifikat Zero Waste.

V toaletnih prostorih smo še naprej uporabljali hitreje razgradljiv toaletni papir, ki ne vsebuje klora in ki omogoča tudi lažje delovanje čistilne naprave.

4.4 Kakovost zraka

V dejavnosti podjetja Postojnska jama, d. d. ni škodljivih emisij v ozračje, zato tudi ni posebnih ukrepov.

4.5 Varo ravnanje s škodljivimi in nevarnimi snovmi

Pri postopkih čiščenja čistilke in sobarice uporabljajo čistila, od katerih jih ima najmanj 75 % mednarodno priznane okoljske certifikate in ustrezajo evropskim standardom okolja (so bio razgradljiva). Prav tako upoštevajo navodila o načinu čiščenja posameznih prostorov, uporabi in koncentraciji posameznih čistil ter uporabi vroče vode. V letu 2024 smo nadaljevali z novo uvedenim sistemom avtomatskega doziranja koncentriranih čistil, doziranja detergentov v kuhinji, ... z namenom, da se čistila uporabljajo v najmanjši možni meri.

V vseh namestitvenih enotah so na voljo informacije o standardnem postopku menjavanja posteljnine in brisač (pogostost na zahtevo gosta), da se izognemo pretirani porabi energije, vode in pralnih sredstev.

Za odstranjevanje zelene obrasti v jami smo uspešno uvedli preparat Belox 35. Ločeno zbiramo in odvažamo strupene snovi, kot so baterije, kartuše in računalniško opremo.

Namesto alkalnih baterij – predvsem vodniki v jami za ročne svetilke - uporabljamo polnilne baterije za večkratno uporabo.

4.6 Električna energija

V družbi Postojnska jama, d. d. zmanjšujemo porabo električne energije:

- z dodatno vgradnjo varčnih svetil v vseh objektih;
- halogenska svetila zamenjujemo z varčnejšimi LED svetili;
- vgrajevanje elektronskega daljinskega krmiljenja svetil v Postojnski jami;
- v skupnih prostorih, hodnikih in prehodih so vgrajena svetila, ki se aktivirajo na senzor gibanja;
- v hotelskih sobah in skupnih prostorih so elektronske naprave v času nezasedenosti vedno izklopljene;
- s sistemom za zniževanje konic, ki zmanjšuje obremenitev elektroenergetskega omrežja
- mesečno se evidentira poraba energije, kontrolira se morebitna odstopanja, poišče vzroke in zagotovi njihova odprava;
- v izvajanju je projekt izgradnje lastne sončne elektrarne (priklop v letu 2025).

V družbi Postojnska jama, d. d. zmanjšujemo porabo električne energije:

Srednjeročni cilj je postati podjetje, ki je na področju električne energije, samooskrbno.

4.7 Energetska učinkovitost

V hotelskih obratih so vzpostavljeni sistemi CNS za nadzor ogrevanja, prezračevanja in klimatizacije; v obratih so določene standardne temperature ogrevanja in hlajenja. Pri osvetljevanju smo vgradili varčna svetila. Konstantno preverjamo že obstoječe klimate in opravljamo redne servise centralnega nadzornega ter upravljalnega sistema avtomatike centralnega gretja ter hlajenja.

V hotelskih obratih je zagotovljen dostop do električnih polnilnic.

V letu 2024 smo zaključili investicijo obnove upravne stavbe skupaj z umestitvijo sončne elektrarne, ki smo o tudi uspešno priključili v omrežje.

4.8 Skrb za naravno okolje

V družbi Postojnska jama, d. d. se skrb za naravno okolje odraža tudi pri tehnologiji urejanja in obnavljanja posameznih delov jamskega sistema za potrebe prikazovanja javnosti:

- nadaljevali smo z zmanjševanjem posameznih sektorjev osvetljevanja ter dodajanjem novih in postopnim preходом na elektronsko krmiljenje vseh svetil, saj oboje prispeva k zmanjševanju števila ur osvetljevanja.
- na osrednjem vhodu v jamo za obiskovalce je nameščena dezinfekcijska dezbariera, s pomočjo katere zmanjšujemo vnos organskega materiala, ki ga obiskovalci prinašajo v jamo s čevlji;
- pri obnovi starih poti uporabljamo sodobnejše tehnike osvetljevanja – osvetljene so le pohodne površine.

V zimskih mesecih smo v jami izvajali sanacijske ukrepe, ki vplivajo na izboljšanje stanja jamskega okolja: odvoz alohtonih materialov in smeti izven turističnih poti, odstranjevanje zelenih alg in mahu, odvoz nepotrebnih organskih snovi, sanacije poškodovanega jamskega inventarja, čiščenje jamskega inventarja (odstranjevanje/izpiranje prahu).

Za čiščenje pohodnih površin se uporablja nov čistilni stroj, ki zagotavlja, da se izpirek umazane vode vozi iz jame.

V Jami pod Predjamskim gradom velja poseben režim vodenja, saj je v jami Netopirjev rov, v katerem prezimujejo v Sloveniji redki dolgokrili netopirji. Da ne bi motili njihovega zimskega spanca in s tem obstoja, jamo v zimskem času zapremo za javnost. Vsi vhodi in vrata so netopirjem prijazni in prilagojeni prostemu preletavanju teh živali.

Pooblašcene organizacije ali zavodi opravljajo periodične preglede, meritve in čiščenja na različnih področjih, ki se nanašajo na neposreden vpliv na okolje, poleg tega pa opravljamo še meritve električnih instalacij, preglede vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, gasilnih aparatov, tovornih in osebnih dvigal, hidrantnega omrežja in servise naprav za javljanje požara.

Izvajamo aktivne pobude za zaščito lokalne biotske raznovrstnosti, še posebej na področju podzemeljskih živali (Protect Proteus).

4.9 Ekološke storitve in izdelki

Na področju gostinstva gostom nudimo jedi iz ekološko sprejemljivih in biološko pridelanih živil iz lokalne pridelave in okoliških kmetij. Imamo lokalne dobavitelje za zelenjavo, sadje, mleko in mlečne izdelke, predvsem v Vili Planinska na Jezerskem. V gostinstvu se izogibamo umetnim preparatom.

Vso plastično embalažo v gostinstvu smo nadomestili s papirnato, kartonsko oz. z izdelki iz bambusovine. Izbiramo dobavitelje z vračljivo embalažo.

4.10 Skrb za ekološko osveščene dobavitelje

Izbiramo dobavitelje, ki ponujajo ekološko sprejemljive proizvode, še posebej na področju dobave čistil in podobnih kemikalij, kjer smo se odločili za dobavitelja, ki nudi biorazgradljiva čistila.

4.11 Projekti na področju ekologije

V letu 2024 smo v Postojnski jami že 16. leto nadaljevali s sistematičnim odstranjevanjem zelene obrasti v jami (t.i. lampenfloro), in sicer s tehnologijo uporabe 15-odstotnega vodikovega peroksida, ki je okolju prijaznejši, to je Belox 35.

Obiskovalci pri vstopanju v Postojnsko jamo vnašajo organske delce, ki pomenijo onesnaženje jamskega okolja. Večina snovi se vnaša z obutvijo. Zato na vhodnem delu vzdržujemo dezinfekcijske bariere s tekočino Laudamonium – za dezinfekcijo in čiščenje. Obiskovalci pred vstopom v jamo na tej barieri obvezno navlažijo in očistijo čevlje, na ta način se zmanjša vnos bakterij, gliv, spor in drugih nečistoč.

V Koncertni dvorani Postojnske jame deluje posebej jamskemu okolju prilagojena biološka čistilna naprava, katere redno vzdrževanje in spremljanje je posebej zahtevno. Uporabo čistilne naprave smo v veliki meri že zmanjšali s tem, ko smo uvedli avtomat za plačilo sanitarij v Koncertni dvorani. CO₂ je razgradni produkt biološkega razpada organske snovi v čistilni napravi. Zmanjšanje obremenjenosti sanitarij zato pomeni tudi manjše koncentracije CO₂.

4.12 Standardi in zakonske določbe na področju ravnanja z naravnim okoljem

V skladu z Zakonom o varstvu podzemnih jam v Postojnskem in Predjamskem jamskem sistemu velja varstveni režim, po katerem po katerem je prepovedano:

- 1) zadrževati se v jami v nasprotju z nameni, dovoljenimi s tem zakonom in predpisi, ki urejajo ohranjanje narave;
- 2) onesnaževati stene, strop ali tla jame, zrak v jami ali vode, ki tečejo skozi jamo;
- 3) vrtati v stene, strop ali tla jame;
- 4) minirati;
- 5) povzročati hrup, ki presega 45 Leq (dBA);
- 6) povzročati vibracije;
- 7) skladiščiti ali odlagati predmete, snovi ali odpadke;
- 8) kuriti ali kaditi;
- 9) uporabljati svetila z odprtim plamenom, razen acetilenskih in drugih plinskih svetil;
- 10) uporabljati vse vrste vozil in plovil z uporabo motorja, razen podvodnih skuterjev na električni pogon zaradi raziskovanja sifonov v zalitih delih jam;
- 11) uporabljati vse vrste zračnih plovil in letalskih naprav, razen balonov, zaradi izvajanja raznih raziskav;
- 12) postavljati kakršnekoli stalne aličasne objekte, razen za namene, dovoljene s tem zakonom v predpisanem obsegu;
- 13) karkoli puščati v jami;
- 14) filmsko ali video snemati v jami, razen individualnega snemanja za lastne potrebe s pomočjo svetil, ki ne presegajo moči 50 W;
- 15) graditi jamsko infrastrukturo;
- 16) uničevati, poškodovati ali odstranjevati jamski inventar;
- 17) odnašati iz jame jamski inventar, ga spravljati v promet ali izvažati;
- 18) uničevati, poškodovati, nabirati ali odnašati rastline ali njihove dele;
- 19) loviti, ubijati, prenašati, zastrupljati, zadrževati v ujetništvu v jami ali namerno vznemirjati in odnašati iz jame živali v vseh razvojnih oblikah, ki živijo v jamah, ali se v njih občasno zadržujejo;

- 20) uničevati, poškodovati, zbirati ali prenašati gnezda in legla živali, ki stalno ali občasno živijo v jamah;
- 21) preprečevati živalim selitev in rastlinam naravno razširjanje;
- 22) odkopavati ali prekopavati sedimente, arheološke ali paleontološke plasti ter odnašati, prenašati ali poškodovati paleontološke ali arheološke predmete.

Za uveljavitev zgoraj navedenih zakonskih določb imamo v družbi sprejet Pravilnik o izvajanju varstvenega reda. Poleg zakonskih določb je osnovni standard ravnanja z naravnim okoljem Program rabe naravnih vrednot Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema, ki je sestavni del koncesijske pogodbe.

V skladu s pisnimi navodili za izvajanje posegov v ranljivem okolju naravnih vrednot vse izvajalce investicijskih posegov in vzdrževanj v jami še pred začetkom del natančno poučimo, kakšni so pogoji izvajanja del v jami. Podpis izjave, da so seznanjeni s pogoji, je sestavni del pogodbe za vsakega izvajalca del v jami.

RAČUNOVODSKO POROČILO

1 RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1 Bilanca stanja

Zneski v € POSTAVKE	POJASNILO	31.12.2024	31.12.2023
SREDSTVA		69.141.241	66.655.065
A. Dolgoročna sredstva		39.907.046	42.324.487
I. Neopredmetena sredstva in dolg. aktivne čas. razm.	1	1.332.280	1.906.361
1. Dolgoročne premoženjske pravice		184.701	230.420
2. Druga neopredmetena sredstva		10.783	9.713
3. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve		1.136.796	1.666.228
II. Opredmetena osnovna sredstva	2	37.627.843	39.515.614
1. Zemljišča		4.400.291	4.400.291
2. Zgradbe		28.653.825	30.123.942
3. Oprema		3.711.660	4.179.511
4. Opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju		862.066	811.870
a) Opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju		862.066	811.870
b) Predujmi za pridobitev opred. osn. sredstev		0	0
III. Dolgoročne finančne naložbe	3, 4	900.962	859.759
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		900.962	859.759
a) Deleži v družbah v skupini	3	613.250	613.250
b) Druge dolgoročne finančne naložbe	4	287.712	246.509
2. Dolgoročna posojila		0	0
IV. Dolgoročne poslovne terjatve	5	0	0
1. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		0	0
V. Odložene terjatve za davek	14	45.962	42.753
B. Kratkoročna sredstva		29.118.591	24.230.986
I. Zaloge	6	616.126	553.552
1. Zaloga materiala		200.959	162.872
2. Zaloga drobnega inventarja in embalaže		196.436	248.931
3. Zaloga trgovskega blaga		218.731	141.749
II. Kratkoročne finančne naložbe	7	0	3.851.500
1. Kratkoročna posojila – družbam v skupini		0	0
2. Kratkoročna posojila – drugim		0	1.500
3. Druge delnice in deleži		0	3.850.000
III. Kratkoročne poslovne terjatve	8	789.347	949.180
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		398	716
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		365.494	333.134
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		423.455	615.331
IV. Denarna sredstva	10	27.713.117	18.876.754
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	9	115.604	99.592

Zneski v € POSTAVKE	POJASNILO	31.12.2024	31.12.2023
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		69.141.241	66.655.065
A. Kapital	11	54.036.463	51.073.928
I. Vpoklican kapital		1.395.639	1.395.639
1. Osnovni kapital		1.395.639	1.395.639
II. Kapitalske rezerve		8.514.651	8.514.651
III. Rezerve iz dobička		694.751	694.751
1. Druge rezerve iz dobička		694.751	694.751
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		182.165	157.332
V. Preneseni čisti poslovni izid		28.347.832	27.314.435
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta		14.901.425	12.997.119
B. Rezervacije in dolg. pasivne čas. razmejitev	12	2.344.303	2.507.133
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		322.323	333.398
2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		2.021.980	2.173.735
C. Dolgoročne obveznosti		5.975.343	7.516.682
I. Dolgoročne finančne obveznosti	13	5.918.129	7.475.099
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		4.461.291	5.692.708
2. Druge dolgoročne finančne obveznosti		1.456.838	1.782.391
II. Dolgoročne poslovne obveznosti obveznosti		0	0
3. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
III. Odložene obveznosti za davek	14	57.214	41.583
Č. Kratkoročne obveznosti		6.768.048	5.548.510
I. Kratkoročne finančne obveznosti	15	1.632.896	1.345.703
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		1.231.416	967.229
2. Druge kratkoročne finančne obveznosti		401.480	378.473
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	16	5.135.152	4.202.808
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		7.659	0
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		1.312.161	1.282.092
3. Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih		3.815.332	2.920.716
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	17	17.084	8.812

1.2 Izkaz poslovnega izida

Zneski v € POSTAVKE	POJASNILO	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
1. Prihodki od prodaje	19	42.472.555	38.624.321
2. Drugi poslovni prihodki	19	601.718	529.719
3. Stroški blaga, materiala in storitev	20, 21	-9.976.927	-10.216.577
a. Stroški prodanega blaga		-1.137.121	-1.079.342
b. Stroški materiala		-3.238.865	-3.532.226
c. Stroški storitev		-5.600.941	-5.605.009
4. Stroški dela	22	-9.949.077	-8.378.730
a. Stroški plač		-6.755.616	-6.153.664
b. Stroški socialnih zavarovanj		-573.099	-682.432
c. Stroški pokojninskih zavarovanj		-759.434	-446.141
d. Drugi stroški dela		-1.860.928	-1.096.493
5. Odpisi vrednosti		-3.184.008	-3.060.634
a. Amortizacija	1,2	-3.135.790	-3.034.539
b. Prevednotovalni poslovni odhodki pri neopred. sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		-7.583	0
c. Prevednotovalni poslovni odhodki obratnih sredstvih	23	-40.635	-26.095
6. Drugi poslovni odhodki	24	-3.304.181	-3.330.191
7. Finančni prihodki iz deležev		12.432	87.760
a. Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		12.432	87.760
8. Finančni prihodki iz danih posojil		406.337	272.061
a. Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini		0	72.604
b. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		406.337	199.457
9. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		409	2.137
Finančni prihodki	25	419.178	361.958
10. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		-211.522	-212.361
a. Finančni odhodki iz posojil		0	0
b. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		-211.522	-212.361
11. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		-35.993	-59.830
a. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		-35.993	-59.830
Finančni odhodki	25	-247.514	-272.191
12. Drugi prihodki	19	11.912	12.960
13. Drugi odhodki		-6.566	0
Poslovni izid pred obdavčitvijo		16.837.090	14.270.636
14. Davek od dobička	26	-1.938.874	-1.275.853
15. Odloženi davki	26	3.209	2.336
16. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		14.901.425	12.997.119

Zneski v € DRUGI VSEOBSEGAJOČI DONOS	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	14.901.425	12.997.119
Drugi vseobsegajoči donos		
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo	25.573	1.151
Aktuarski dobički / izgube	-11.184	-13.323
Skupaj vseobsegajoči donos za obdobje	14.915.814	12.984.947

1.3 Izkaz denarnih tokov

Zneski v € POSTAVKE	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Denarni tokovi pri poslovanju		
Čisti poslovni izid		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	16.837.090	14.270.636
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-1.935.665	-1.273.517
	14.901.425	12.997.119
Prilagoditve za		
Amortizacijo (+)	3.135.790	3.034.539
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja (-)	-200	-86.974
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja (+)	7.583	0
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	-418.769	-359.821
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	238.181	257.027
	2.962.585	2.844.771
Spremebe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	162.952	-197.767
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-16.012	12.550
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	-3.209	-2.336
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
Začetne manj končne zaloge	-62.575	-139.398
Končni manj začetni poslovni dolgovi	919.175	721.856
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	-154.559	2.004.633
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	15.630	540
	861.403	2.400.079
Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju	18.725.413	18.241.969
Denarni tokovi pri investiranju		
Prejemki pri investiranju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	415.651	288.013
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	529.412	528.432
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	-416	86.974
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	0
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	3.851.500	10.000.500
	4.796.146	10.903.919
Izdatki pri investiranju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-14.687	-99.149
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-1.195.629	-4.392.112
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	0	0
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	0	-3.782.000
	-1.210.316	-8.273.261
Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju	3.585.830	2.630.659
Denarni tokovi pri financiranju		
Prejemki pri financiranju		
Prejemki od vplačanega kapitala	0	0
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	0	0
	0	0
Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-251.825	-248.196
Izdatki za vračila kapitala	0	0
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-1.269.776	-1.615.712
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-11.953.279	-10.000.085
	-13.474.880	-11.863.993
Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju	-13.474.880	-11.863.993
Končno stanje denarnih sredstev	27.713.117	18.876.754
Denarni izid v obdobju	8.836.363	9.008.635
Začetno stanje denarnih sredstev	18.876.754	9.868.119

1.4 Izkaz gibanja kapitala

Leto 2024

	Vpoklican i kapital	Osnovni kapital	Kapitalsk e rezerve	Rezerve iz dobička	Druge rezerve iz dobička	Rezerve vred. po pošteni vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovneg	Skupaj kapital v EUR
	I	I/1	II	III	III/5	IV	V	VI	
A.1. Stanje 31.12.2023	1.395.639	1.395.639	8.514.651	694.751	694.751	157.332	27.314.435	12.997.119	51.073.928
a) Preračuni za nazaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A.2. Stanje 1.1.2024	1.395.639	1.395.639	8.514.651	694.751	694.751	157.332	27.314.435	12.997.119	51.073.928
B.1. Spremembe lastniškega kapitala- transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	-11.953.279	0	-11.953.279
a) Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-11.953.279	0	-11.953.279
b) Druge spremembe v lastniškem kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos2024	0	0	0	0	0	24.833	-10.444	14.901.425	14.915.814
a) Vnos čistega poslovnega izida 2024	0	0	0	0	0	0	0	14.901.425	14.901.425
b) Sprememba presežka iz prevrednotenja dolgoročnih naložb	0	0	0	0	0	25.573	0	0	25.573
c) Aktuarski dobički/izgube	0	0	0	0	0	-740	-10.444	0	-11.184
B.3. Premiki v kapitalu	0	0	0	0	0	0	12.997.119	-12.997.119	0
a) Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	12.997.119	-12.997.119	0
Stanje 31.12.2024	1.395.639	1.395.639	8.514.651	694.751	694.751	182.165	28.347.832	14.901.425	54.036.463

Leto 2023

	Vpoklican i kapital	Osnovni kapital	Kapitalsk e rezerve	Rezerve iz dobička	Druge rezerve iz dobička	Rezerve vred. po pošteni vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovneg	Skupaj kapital v EUR
	I	I/1	II	III	III/5	IV	V	VI	
A.1. Stanje 31.12.2022	1.395.639	1.395.639	8.514.651	694.751	694.751	166.320	29.733.831	7.583.873	48.089.065
a) Preračuni za nazaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A.2. Stanje 1.1.2023	1.395.639	1.395.639	8.514.651	694.751	694.751	166.320	29.733.831	7.583.873	48.089.065
B.1. Spremembe lastniškega kapitala- transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	-10.000.085	0	-10.000.085
a) Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	-10.000.085	0	-10.000.085
b) Druge spremembe v lastniškem kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos2023	0	0	0	0	0	-8.988	-3.184	12.997.119	12.984.947
a) Vnos čistega poslovnega izida 2023	0	0	0	0	0	0	0	12.997.119	12.997.119
b) Sprememba presežka iz prevrednotenja dolgoročnih naložb	0	0	0	0	0	1.151	0	0	1.151
c) Aktuarski dobički/izgube	0	0	0	0	0	-10.139	-3.184	0	-13.323
B.3. Premiki v kapitalu	0	0	0	0	0	0	7.580.689	-7.583.873	0
a) Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	7.583.873	-7.583.873	0
Stanje 31.12.2023	1.395.639	1.395.639	8.514.651	694.751	694.751	157.332	27.314.435	12.997.119	51.073.928

2 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

2.1 Poročajoča družba

»POSTOJNSKA JAMA, turizem, gostinstvo in trgovina, d. d.« (v nadaljevanju "družba") je podjetje s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Jamska cesta 30, Postojna. Računovodski izkazi družbe so pripravljeni za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2024.

2.2 Podlaga za sestavitev

(a) Izjava o skladnosti

Pripravljeni računovodski izkazi in razkritja so v skladu z računovodskimi in poročevalskimi zahtevami Slovenskih računovodskih standardov in Zakona o gospodarskih družbah, pri čemer so upoštevane temeljne računovodsko predpostavke: upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov ter časovna neomejenost delovanja.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 11. 3. 2025.

(b) Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen v spodnjih primerih, kjer se upošteva poštena vrednost:

- finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek kapitala.

(c) Funkcijska in predstavitvena valuta

Priloženi računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, torej v funkcijski valuti družbe. Vse računovodske informacije predstavljene v EUR so zaokrožene na cela števila brez stotinov.

(d) Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je potrebno stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Računovodske usmeritve

Računovodske usmeritve so načela, dogovori, pravila in navade, ki jih družba upošteva pri sestavljanju računovodskih izkazov. Računovodske usmeritve se spremenijo s spremembami računovodskih standardov ali jih zaradi novih informacij, dogovorov, novih dogodkov spremeni družba sama. V takem primeru mora družba novo usmeritev uporabiti za nazaj, kot da bi jo vedno uporabljala.

V nadaljevanju opredeljene računovodske politike je družba dosledno uporabila za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

(a) Spremembe računovodskih usmeritev

Vpliv spremenjenega evidentiranja najemov

Družba v letu 2024 ni spremenila računovodskih usmeritev.

Pomembnost

Družba posamezne računovodske kategorije in njihov vpliv na računovodske izkaze prosoja po pomembnosti. Kot kriterij za določitev praga pomembnosti se upošteva 1% od kapitala.

(a) Podlaga za konsolidacijo

Postojnska jama d.d. nima podrejenih družb zato se za poslovno leto 2024 konsolidirani računovodski izkazi in letno poročilo ne bodo izdelali. Računovodski izkazi družbe Postojnska jama d.d. bodo vključeni v konsolidirane računovodske izkaze na ravni lastnika (Batagel & Co.).

(b) Tuja valuta

(i) Posli v tuji valuti

Posli izraženi v tuji valuti se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družbe po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti izražena v tuji valuti na dan bilance stanja se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov razvrščenih kot na razpolago za prodajo, za nefinančne obveznosti, ki so določene kot varovanje pred tveganjem, ali za denarnotokovna varovanja pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

(c) Finančne naložbe

(i) Finančni instrumenti

Finančni instrument je vsaka pogodba, na podlagi katere nastaneta finančno sredstvo enega podjetja in finančna obveznost ali kapitalski instrument drugega podjetja.

(ii) Finančna sredstva

Finančna sredstva družbe vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve, izvedene finančne instrumente, posojila, finančne naložbe in naložbe v odvisne družbe. Družba finančna sredstva ob začetnem pripoznanju razvrsti kot naknadno izmerjena po odplačni vrednosti, pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa in pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Razvrstitev finančnih sredstev ob začetnem pripoznanju je odvisna od značilnosti pogodbenega denarnega toka finančnega sredstva in poslovnega modela družbe za njihovo upravljanje. Razen za terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je uporabila praktično korist, družba ob prvotnem pripoznanju finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je v primeru finančnega sredstva, ki ni pripoznano po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne finančne komponente ali za katere je družba uporabila praktično korist, se merijo po transakcijski ceni. Za razvrstitev in merjenje finančnega sredstva po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa mora finančno sredstvo ustvariti denarne tokove, ki so »izključno plačila glavnice in obresti« na znesek preostale glavnice. Poslovni model družbe za upravljanje finančnih sredstev določa, kako družba obvladuje svoja finančna sredstva, da zagotovi denarne tokove. Določa torej, ali bodo denarni tokovi posledica zbiranja pogodbenih denarnih tokov ali prodaje finančnih sredstev ali obojega. Če družba izbere poslovni model, katerega cilj je zbiranje pogodbenih denarnih tokov, svoja finančna sredstva vrednoti po odplačni vrednosti. Če pridobi finančna sredstva z namenom zbiranja pogodbenih denarnih tokov in prodaje, jih vrednoti po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa z recikliranjem kumulativnih dobičkov in izgub. Če družba ne izbere nobenega od naštetih poslovnih modelov, svoja finančna sredstva vrednoti po pošteni vrednosti prek poslovnega izida. Nakup ali prodaja finančnih sredstev, ki zahteva dobavo sredstev v roku, določenem z uredbo ali konvencijo na trgu (redni promet), se pripozna na datum trgovanja, to je na dan, ko družba sprejme zavezo o nakupu ali prodaji. Družba odpravi

pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbenne pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Po prvotnem merjenju so finančna po SRS 2024 ob začetnem pripoznanju razvrsti v eno izmed skupin, in sicer v

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida,
- finančna sredstva, izmerjena po odplačni vrednosti, ali
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek kapitala.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti (dolžniški instrumenti)

Denar in denarni ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne visokolikvidne naložbe s prvotno dospelostjo treh mesecev ali manj. Slednje je zlahka mogoče pretvoriti v znane zneske denarnih sredstev, pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Denarni tokovi tega instrumenta so izključno plačila obresti in glavnice, zato so razvrščena kot finančna sredstva po odplačni vrednosti.

Dana posojila družbe so na podlagi testa lastnosti instrumenta razvrščena kot finančna sredstva po odplačni vrednosti, saj so denarni tokovi tega instrumenta izključno plačila obresti in glavnice.

Naložbe družbe v dolžniške vrednostne papirje, ki vključujejo izključno državne obveznice z nizkim kreditnim tveganjem, so razvrščene kot finančna sredstva po odplačni vrednosti. Finančna sredstva družbe po odplačni vrednosti vključujejo tudi terjatve iz poslovanja. Po začetnem pripoznanju se te naložbe merijo z uporabo metode efektivnih obresti in so predmet oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi teh sredstev.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v drugem vseobsegajočem donosu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba ne prenese v poslovni ampak v preneseni poslovni izid preteklih let.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju. Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. Izvedeni finančni instrumenti, vključno z ločenimi vgrajenimi izvedenimi finančnimi instrumenti, so razvrščeni v skupino finančnih sredstev, ki so namenjena trgovanju, razen če gre za instrumente učinkovitega varovanja pred tveganjem. Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove, ki niso le plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, ne glede na poslovni model. Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po pošteni vrednosti z neto spremembami poštene vrednosti, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

(iii) Naložbe v odvisne družbe

Nekratkoročne finančne naložbe v kapital odvisnih družb, ki so vključene v konsolidirane računovodske izkaze, se vrednotijo po nabavni vrednosti. Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v poslovnem izidu obvladujoče družbe, ko je sprejet ustrezen sklep o razporeditvi dobička. Če je zaradi izgube odvisne družbe potrebna oslabitev naložbe, se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov.

(d) Opredmetena osnovna sredstva

(i) Izkazovanje in merjenje

Opredmetena osnovna sredstva so izkazana po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški v lastnem okvirju izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela, in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. Nabavna vrednost lahko vključuje tudi prenose iz kapitala morebitnih dobičkov oziroma izgub iz naslova varovanja denarnega toka pred tveganjem ob nakupih opredmetenih osnovnih sredstev z uporabo tujih valut. Nabavljene računalniške programe, ki pomembno prispevajo k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del te opreme. Stroški izposojanja v zvezi z nabavo ali izgradnjo zadevnih sredstev se izkažejo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku.

Deli opredmetenih osnovnih sredstev, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna opredmetena osnovna sredstva.

Dobiček oziroma izguba ob odsvojitvi opredmetenega osnovnega sredstva se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva z njegovo knjigovodsko vrednostjo in izkaže v izkazu poslovnega izida med »drugimi poslovnimi prihodki«.

(ii) Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela opredmetenega osnovnega sredstva se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, ter če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški (kot npr. dnevno servisiranje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(iii) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Najeta sredstva se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti, razen če je precej gotovo, da bo družba do konca trajanja najema postala lastnica najetega sredstva. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

– zgradbe – trdi del	50-70 let
– zgradbe – obrtniška dela	25 let
– zgradbe – strojne, elektro instalacije	25 let
– naprave in oprema	3-15 let
– pohištvo in vgrajena oprema	5-10 let
– ostala oprema	5 let

Metode amortiziranja, dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja.

(e) Neopredmetena sredstva

(i) Ostala neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila družba in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

(ii) Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo bodoče gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški, vključno z morebitnim znotraj družbe ustvarjenim dobrim imenom in blagovnimi znamkami, so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko do njih pride.

(iii) Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena) in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

- patenti in blagovne znamke	10 let
- vlaganja v tuja osnovna sredstva	10 let
- programska oprema	10 let

(f) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje, ne pa za prodajo v rednem poslovanju, uporabo v proizvodnji ali pri dobavi blaga ali storitev za pisarniške namene. Naložbene nepremičnine so izkazane po nabavni vrednosti.

Če se uporaba nepremičnine spremeni v tej meri, da zahteva prerazvrstitev med opredmetena osnovna sredstva, se njena nabavna vrednost spremeni v strošek za kasnejše obračunavanje.

(g) Najeta sredstva

Najem, pri katerem družba prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot finančni najem. Po začetnem pripoznanju je najeto sredstvo izkazano v znesku, ki je enak poštenu vrednosti ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnini. Po začetnem pripoznanju se sredstvo obračunava v skladu z računovodskimi usmeritvami, ki veljajo za takšna sredstva.

Najete nepremičnine se pripoznavajo v skladu s spremenjenim SRS. Diskontirana vrednost bodočih najemov se pripozna kot pravica do uporabe sredstev (R0) in kot obveznost za bodoče najeme (R2) in (R9). Pravica do uporabe sredstva se amortizira v skladu s trajanjem najema. Obresti iz naslova najema se pripoznajo kot drugi finančni odhodki. V izkazu denarnega toka se plačilo glavnice in plačilo obresti razvrsti med denarne tokove pri financiranju. Družba spodbudnine pri najemu, kot so brezplačne najemnine za obdobja, obračuna kot del merjenja pravice do uporabe sredstva in obveznosti iz najema, kar izkaže kot zmanjšanje stroškov in obveznosti. Družba pravico do uporabe slabi skladno z zahtevami SRS 17. Za kratkoročne najeme in najeme majhne vrednosti, kjer je nabavna vrednost najetega sredstva manjša od 10.000 EUR, družba uporablja izjemo in ne pripozna pravice do uporabe tega sredstva kot sredstva, pač pa najemnino kot strošek.

(h) Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Stroški zaloga se izkazujejo po metodi drsečih povprečnih cen in vsebujejo nabavno vrednost, stroške izdelave in pretvarjanja in druge stroške, ki se pojavljajo pri spravljanju zaloga na njihovo sedanje mesto in v njihovo sedanje stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež posrednih proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodnih sredstev. Stroški zaloga lahko vključujejo tudi prenose iz kapitala morebitnih dobičkov oziroma izgub iz naslova varovanja denarnega toka pred tveganjem ob nakupih zaloga z uporabo tujih valut.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Družba ima vzpostavljen računalniški program za vodenje trgovinskih evidenc. Na podlagi teh evidenc ima družba vzpostavljeno ločeno evidentiranje zalog trgovskega blaga na lastni zalogi in na konsignaciji. Prav tako so vzpostavljene računovodske evidence po posameznih dobaviteljih trgovskega blaga na konsignaciji, ki omogočajo tekoče spremljanje prodaje po posameznih dobaviteljih.

Zaloge blaga na konsignaciji se vodijo na izven bilančnih kontih.

(i) Oslabitev sredstev

(i) Finančna sredstva

Družba na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kako objektivno znamenje oslabitve sredstva. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazan po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, razpoložljivim za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku, družba šteje kot dvomljive terjatve. Za zapadle neplačane terjatve družba oblikuje popravek vrednosti - slabitev v naslednjih odstotkih:

- terjatve, katerih zapadlost je presežena za 181 dni – 100 %

Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve družba izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitno nabrano izgubo v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, ki je bila pripoznana neposredno v kapitalu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je odpravo izgube zaradi oslabitve mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, razpoložljivih za prodajo, ki so dolgovni instrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo oslabitve finančnih sredstev, namenjenih za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, družba izkazuje neposredno v kapitalu.

(ii) Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev družbe razen naložbenih nepremičnin, zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Ocena oslabitve neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede vsakič na datum poročanja.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namene preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo denarne pritoke iz trajne uporabe, veliki meri neodvisnih od tistih iz drugih sredstev ali skupin sredstev (»denar ustvarjajoče enote«).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v poslovnem izidu. Izguba, ki se pri denar

ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

V zvezi z drugimi sredstvi pa družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih na datum bilance stanja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

(j) Dolgoročna sredstva, razvrščena med sredstva, namenjena za prodajo

Dolgoročna sredstva (ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti), za katera se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo, se razvrstijo med sredstva za prodajo. Neposredno pred razvrščanjem sredstva med sredstva za prodajo se izvede ponovna meritev sredstev (ali sestavnih delov ali skupine za odtujitev) v skladu z računovodskimi usmeritvami družbe. V skladu s tem se dolgoročno sredstvo (ali skupina za odtujitev) pripozna po knjigovodski vrednosti ali poštenih vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer tisti, ki je nižja. Izguba zaradi oslabitve skupine za odtujitev se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na skupino, nato pa na druga sredstva in obveznosti sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti, pri tem pa se izgube ne razporedi na zaloge, finančna sredstva, odložene terjatve za davek, sredstva v zvezi z zaslužki zaposlenih in naložbene nepremičnine, ki jih je še naprej potrebno meriti skladno z računovodskimi usmeritvami družbe. Izgube zaradi oslabitve ob prerazvrstitvi sredstev med sredstva, namenjena za prodajo, in kasnejše izgube ob ponovnem merjenju se izkazujejo v poslovnem izidu. Dobički se ne izkazujejo v višini, ki presega morebitne kumulativne izgube zaradi oslabitve.

(k) Osnovni kapital

Navadne delnice

Navadne delnice so sestavni del osnovnega kapitala. Dodatni stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala, pri čemer se ne upoštevajo učinki na kapital.

Dividende

Dividende se v računovodskih izkazih družbe pripoznajo v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

(l) Zaslužki zaposlenih

(i) Drugi dolgoročni zaslužki zaposlenih – rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade oblikujemo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno ter katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti. Pri ugotavljanju sedanjih obvez teh zaslužkov in z njimi povezanih stroškov splošnega službovanja se uporablja metoda previdne pomembnosti enot, ki obravnava vsako leto službovanja kot takšno, ki povečuje dodatno enoto pravice do zaslužkov in pri ugotavljanju končne obveze meri vsako enoto posebej. Metoda predvidene pomembnosti enot zahteva, da družba pripisuje zaslužke tekočemu obdobju, da bi ugotovila stroške sprotnega poslovanja ter tekočemu in preteklim obdobjem, da bi ugotovila sedanjo vrednost obvez. Za oceno stanja obveznosti v nekem trenutku je uporabljena metoda aktuarskega vrednotenja, razmejitve obveznosti glede na delovno dobo in predvideno dobo upokojitve ter aktuarske predpostavke kot so demografske predpostavke (umrljivost, fluktuacija,

invalidnost) in finančne predpostavke (diskontna mera, prihodnja raven plač in drugih zaslužkov). Na oblikovanje rezervacij bistveno vplivajo tudi pravice, ki so zapisane v Kolektivni pogodbi družbe in v ZDR-1. Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. Morebitni aktuarski dobički in izgube za odpravnine ob upokojitvi se pripoznajo v kapitalu, morebitni aktuarski dobički in izgube za jubilejne nagrade pa se pripoznajo v poslovnem izidu v obdobju njihovega nastanka.

Vsakokratno sedanjo vrednost obvez za izplačilo stroškov preteklega službovanja za družbo izračuna aktuar.

(ii) Odpravnine

Odpravnine se pripoznajo kot odhodek, ko je družba očitno zavezana končati službovanje zaposlene osebe pred običajnim datumom upokojitve.

(iii) Kratkoročni zasluži zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluži zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznost se izkaže v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki premije, izplačljive v dvanajstih mesecih po preteku obdobja opravljanja dela, ali programa delitve dobička, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljanja dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

(m) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

(n) Prihodki

(i) Prihodki iz prodaje proizvodov

Prihodki iz prodaje proizvodov se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Pri pripoznavanju prihodkov se upošteva opredelitev pogodbe, opredelitev izvršitvenih obvez, določitev transakcijske cene, razporeditev transakcijske cene na izvršitvene obveze in izpolnitev izvršitvenih obvez. Prihodki se izkažejo, ko se izpolni izvršitvena obveza do kupca, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila proizvodov, ko družba preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih proizvodih in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče.

(ii) Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončnosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

(iii) Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

(o) Državne podpore

Vse vrste državne podpore se v začetku pripoznajo v računovodskih izkazih kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznava strogo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznava strogo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

(p) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb (vključno z za prodajo razpoložljivimi finančnimi sredstvi), prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid in dobički od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v poslovnem izidu. Prihodki iz obresti se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, razlik ob ponovnih izračunih diskonta na rezervacije, dividende od prednostnih delnic, ki so izkazane med obveznostmi, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

(r) Davek iz dobička

Davek iz dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in zneski za potrebe davčnega poročanja. Naslednječasne razlike niso upoštevane: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bodo odpravljene v predvidljivi prihodnosti. Nadalje se odloženi davek ne izkaže v primeru obdavčljivih časovnih razlik ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Odloženi davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo potrebno plačati ob odpravi časovnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

(s) Čisti dobiček na delnico (EPS)

Družba pri navadnih delnicah izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice. Osnovna dobičkonosnost delnice se izračuna tako, da delimo dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu.

2.3 Obvladovanje finančnega tveganja

Pregled

Ob uporabi finančnih instrumentov je družba izpostavljena naslednjim tveganjem:

- kreditno tveganje
- likvidnostno tveganje
- tržno tveganje
- poslovno tveganje

Ta točka obravnava družbo in njeno izpostavljenost posameznim omenjenim tveganjem, njene cilje, usmeritve in postopke za merjenje in obvladovanje tveganj, ter njeno ravnanje s kapitalom. Druga kvantitativna razkritja so zajeta v nadaljevanju pojasnil h konsolidiranim računovodskim izkazom.

Poslovodstvo je v celoti odgovorno za vzpostavitev okvirnega upravljanja družbe s tveganji.

Usmeritve za upravljanje s tveganji so oblikovane z namenom opredeliti in analizirati tveganja, ki grozijo družbi, na podlagi česar se določijo ustrezne omejitve in kontrole, ter spremljajo tveganja in upoštevanje omejitev. Usmeritve in sistemi upravljanja s tveganji se redno preverjajo in tako sproti posredujejo informacije o spremenjenih tržnih razmerah ter dejavnostih družbe. Z izobraževanjem kot tudi s standardi in postopki upravljanja s tveganji si družba prizadeva razviti disciplinirano in konstruktivno okolje, v katerem se vsi zaposleni zavedajo svoje vloge in svojih obveznosti.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da bo družba utrpela finančno izgubo, če stranka ali pogodbenica vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne izpolni pogodbenih obveznosti. Kreditno tveganje nastane predvsem iz naslova terjatev družbe do strank in naložbenih vrednostnic.

Poslovne in druge terjatve

Izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju je odvisna zlasti od značilnosti posameznih strank. Demografija baze strank družbe, kot tudi plačilno tveganje z vidika panoge ali države, v kateri stranka posluje, nima tolikšnega vpliva na kreditno tveganje. Z geografskega vidika, koncentracija kreditnega tveganja ne obstaja.

Poslovodstvo skupaj s strokovnimi službami oblikuje kreditno politiko, v skladu s katero se za vsako novo stranko izvede analiza njene kreditne sposobnosti, preden ji družba ponudi standardne pogoje plačila in dobave. Pregled družbe zajema zunanje ocene, če obstajajo, v nekaterih primerih pa tudi reference banke. Nabavne omejitve se vzpostavijo za vsako stranko posebej in sicer na podlagi mesečnega preverjanja poravnave obveznosti. Poslovanje družbe s stranko, ki ne izpolnjuje normne kreditne sposobnosti, poteka le na osnovi predplačil.

Nad 85 odstotkov strank posluje z družbo že več kot štiri leta in izgube so le redke. Stranke, pri katerih je tveganje ocenjeno kot "visoko", se vnesejo v seznam strank, s katerimi je poslovanje omejeno, prihodnje prodaje pa se izvedejo na podlagi predplačil.

V zvezi s poslovnimi in drugimi terjatvami družba ne zahteva varščine.

Družba oblikuje popravek za vrednost oslabitve, ki predstavlja višino ocenjenih izgub iz naslova poslovnih in drugih terjatev ter naložb. Glavna elementa tega popravka sta posebni del izgube, ki se nanaša na posamezna pomembna tveganja, in skupni del izgube, ki se oblikuje za skupine podobnih sredstev zaradi izgub, ki so nastale a še niso opredeljene. Popravek za skupni znesek izgube se določi ob upoštevanju podatkov iz preteklosti, ki se nanašajo na statistiko plačila podobnih finančnih sredstev.

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da družba ne bo zmožna poravnati svojih finančnih obveznosti ob njihovi dospelosti. Najvišjo možno likvidnost družba zagotavlja tako, da ima vselej dovolj likvidnih sredstev za

poravnanje svojih obveznosti v roku, in sicer v običajnih kot tudi stresnih okoliščinah, brez da bi nastale nesprejemljive izgube ali tveganje škodovati ugledu družbe.

Vrednotenje proizvodov in storitev temelji na dejavnostih, ki družbi pomaga pri spremljanju potreb po denarnih tokovih. Družba tudi zagotavlja, da ima dovolj denarja za kritje poslovnih stroškov za dobo 180 dni.

Tržno tveganje

Tržno tveganje je tveganje, da bodo spremembe v tržnih cenah, kot so devizni tečaji, obrestne mere in lastniški instrumenti, vplivale na prihodke družbe ali na vrednost finančnih instrumentov. Cilj obvladovanja tržnega tveganja je obvladovanje in nadzor nad izpostavljenostjo tržnim tveganjem v razumnih mejah ob hkratni optimizaciji dobička.

Poslovno tveganje

Poslovno tveganje je tveganje neposredne ali posredne izgube, do katere bi prišlo zaradi širokega spektra razlogov, povezanih s procesi, ki potekajo v družbi, osebjem, tehnologijo in infrastrukturo, pa tudi kot posledica zunanjih dejavnikov, ki niso povezani s kreditnim, tržnim in likvidnostnim tveganjem, kot so med drugim tveganja, ki izhajajo iz pravnih in zakonodajnih zahtev ter splošno sprejetih korporacijskih standardov. Poslovna tveganja izhajajo iz celotnega poslovanja družbe. Cilj družbe je upravljanje poslovnih tveganj na takšen način, da se vzpostavi ravnotežje med izogibanjem finančnim izgubam in škodo, ki bi bila povzročena ugledu družbe, in med celotno stroškovno učinkovitostjo, prav tako pa tudi izogibanje takšnim kontrolnim postopkom, ki zavirajo oziroma omejujejo samoiniciativnost in ustvarjalnost. Ključno odgovornost za razvoj in vpeljavo kontrol za nadzor poslovnega tveganja nosi višje poslovodstvo vsake od poslovnih enot. Ta odgovornost je podprta z razvojem skupnih standardov družbe o obvladovanju poslovnih tveganj na naslednjih področjih:

- zahteve glede ustreznih razmejitev dolžnosti oz. ločitvi nalog, vključno z neodvisnimi odobritvami posameznih transakcij,
- zahteve glede usklajevanja in nadzora nad posameznimi transakcijami,
- upoštevanje zakonskih in podzakonskih zahtev,
- dokumentiranje kontrol in postopkov,
- zahteve v zvezi z rednim ocenjevanjem poslovnih tveganj, s katerimi se sooča družba, in primernost kontrol in postopkov za obvladovanje tako ugotovljenih tveganj,
- zahteve glede poročanja o poslovnih izgubah in predlaganih ukrepih za izboljšanje razmer,
- razvoj načrta ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih,
- usposabljanje in strokovno izpopolnjevanje,
- standardi etike in poslovni standardi,
- omejevanje tveganj, vključno z zavarovanjem, v primerih, ko je le-to učinkovito.

Poročanje po odsekih

Družba ne poroča po odsekih.

3 RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

Razkritje 1: Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

Zneski v € NEOPREDMETENA SREDSTVA in DOLGOROČNE AČR	31.12.2024	31.12.2023
Dolgoročne premoženjske pravice	184.701	230.420
Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1.136.796	1.666.228
Druga neopredmetena sredstva	10.783	9.713
Neopredmetena sredstva v pridobivanju in razvijanju ter predujmi	0	0
Skupaj neopredmetena sredstva	1.332.280	1.906.361

Dolgoročne premoženjske pravice vključujejo računalniške programe in licence, zvočne posnetke v muzeju prisluškovanja, zvočne posnetke na avdiovodnikih... Družba je v letu 2019 pričela s prenovo dostopne poti do vhoda v Postojnsko jamo. Prenova je del koncesijskih vlaganj. Na podlagi Dogovora z Vlado Republike Slovenije je bilo v letu 2020 in 2021 vloženih več sredstev kot je bilo sprva načrtovano. Presežek vloženih sredstev (2.723.606,59 EUR) se bo, na podlagi tega Dogovora, v prihodnjih letih priznal kot odbitna postavka ob poročunu koncesijskih dajatev. V letu 2024 je ta odbitek znašal 529.412 EUR. Druga neopredmetena sredstva predstavljajo vplačila v rezervni sklad, ki so na družbo prešla s pripojitvijo družbe Hotel Cerčno d.o.o.

Razkritje 2: Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema v višini 37,6 milijonov EUR predstavljajo 54 odstotkov sredstev družbe. V letu 2024 je družba iz lastnih virov investirala v opredmetena osnovna sredstva 1,1 milijona EUR, od tega v prenovo restavracije 0,5 milijona EUR, v prenovo upravne stavbe 0,2 milijona EUR, v prenovo Hotela Cerčno 0,1 milijona EUR, v ostale investicije pa 0,3 milijona EUR.

Zneski v € NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA	31.12.2024	31.12.2023
Zemljišča	4.400.291	4.400.291
Zgradbe	28.653.825	30.123.942
<i>od tega pravica do uporabe sredstva</i>	<i>1.807.984</i>	<i>2.111.611</i>
Druge naprave in oprema	3.711.660	4.179.511
Nepremičnine, naprave in oprema v gradnji in izdelavi	862.066	811.870
Predujmi za pridobitev osnovnih sredstev	0	0
Skupaj nepremičnine, naprave in oprema	37.627.843	39.515.614

Gibanje v letu 2024

Zneski v €	NEOPRED. SREDSTVA in DOLGOROČ. AČR	ZEMLJIŠČA	ZGRADBE	PRAVICA DO UPORABE	DRUGE NAPRAVE IN OPREMA	OSNOVNA SREDSTVA V PRIDOB.	SKUPAJ
NEPREMIČNINE, OPREMA IN NEOPREDMETENA SREDSTVA							
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 31.12.2023	2.748.991	4.400.291	63.736.378	3.789.253	17.629.835	811.870	93.251.255
Stanje 01.01.2024	2.748.991	4.400.291	63.736.378	3.789.253	17.629.835	811.870	93.251.255
Nabave, povečanja	14.708	0	27.002	96.543	251.219	821.423	1.209.824
Zmanjšanja	-529.432		-10.186		-122.462		-662.081
Prenosi			577.955		193.272	-771.227	0
Stanje 31.12.2024	2.234.267	4.400.291	64.331.149	3.885.796	17.951.864	862.066	93.800.068
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2024	842.630	0	35.724.047	1.677.642	13.450.324	0	51.829.280
Odpisi			-3.548		-103.619		-107.167
Odtujitve					-17.957		-17.957
Drugi prenosi							0
Amortizacija v obdobju	59.357		1.764.808	400.170	911.455		3.135.790
Stanje 31.12.2024	901.987	0	37.485.307	2.077.812	14.240.203	0	54.839.946
Knjigovodska vrednost 01.01.2024	1.906.361	4.400.291	28.012.331	2.111.611	4.179.511	811.870	41.421.975
Knjigovodska vrednost 31.12.2024	1.332.280	4.400.291	26.845.842	1.807.984	3.711.660	862.066	38.960.122

Družba je, v skladu s spremembami računovodskih standardov, s 1.1.2019 upoštevala spremenjen način evidentiranja sredstev (nepremičnin), ki jih ima v najemu. Družba ima v najemu Predjamski grad, parkirišče ter skladiščne prostore. Drugačno evidentiranje ima v bilnaci stanja vpliv na izkazovanje vrednosti sredstev (nepremičnine) ter vrednosti dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti. Prav tako pa ima vpliv na stroške najema, stroške amortizacije in stroške obresti. V letu 2023 je družba zaradi spremenjenih pogojev najemov opravila ponovni preračun vrednosti pravic do uporabe sredstev.

Posledično se vpliv kaže tudi v EBIT, ki je na račun najemov nižji za 22.775 EUR, ter EBITDA, ki je višji za 377.395 EUR.

Zneski v € IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	2024	2023
Stroški amortizacije	400.170	368.023
Odhodki za obresti	23.856	44.607
Denarni tok	422.945	401.193

Zneski v € BILANCA STANJA	2024	2023
Sredstva		
Stanje 31.12.	1.807.984	2.111.611
Pravica do uporabe sredstva - Predjamski grad	2.266.901	2.266.901
Pravica do uporabe sredstva - Predjamski grad - popravek vrednosti	-1.360.141	-1.133.450
Pravica do uporabe sredstva - ostalo	1.618.895	1.522.352
Pravica do uporabe sredstva - ostalo - popravek vrednosti	-717.672	-544.192
Obveznosti		
Stanje 31.12.	1.858.318	2.160.864
Dolgoročne obveznosti iz najema - Predjamski grad	707.464	937.949
Dolgoročne obveznosti iz najema - ostalo	749.374	844.442
Kratkoročne obveznosti iz najema - Predjamski grad	230.484	227.866
Kratkoročne obveznosti iz najema - ostalo	170.996	150.607

Druška pojasnila nepremičnin

SREDSTVA ZASTAVLJENA KOT JAMSTVO ZA DOLGOVE	31.12.2024		opis zavarovane obveznosti	31.12.2023		opis zavarovane obveznosti
	knjigovodska vrednost sredstva	knjigovodska vrednost obvez za pridobitev osnovnega sredstva		knjigovodska vrednost sredstva	knjigovodska vrednost obvez za pridobitev osnovnega sredstva	
ZEMLJIŠČA	472.055	0	dolgoročni kredit	472.055	0	dolgoročni kredit
ZGRADBE	11.182.660	0	dolgoročni kredit	12.762.958	0	dolgoročni kredit
SKUPAJ	11.654.715	5.962.374		13.235.013	7.165.488	

Razkritje 3: Dolgoročne finančne naložbe - deleži v družbah v skupini

Družba ima v lasti 25% delež v družbi Hotel Manora d.o.o. (Mali Lošinj).

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V DRUŽBAH V SKUPINI	31.12.2024		31.12.2023	
	Delež v %	Vrednost	Delež v %	Vrednost
Hotel Manora Lošinj d.o.o. (Hrvaška)	25	613.250	25	613.250
SKUPAJ		613.250		613.250

Razkritje 4: Dolgoročne finančne naložbe – druge dolgoročne finančne naložbe

Družba vodi v svojih knjigovodskih razvidih naslednje dolgoročne finančne naložbe:

- delnice Zavarovalnice Triglav (7.104 delnic)

Delnice Zavarovalnice Triglav kotirajo na borzi. Dolgoročna finančna naložba je na dan bilance stanja izkazana po pošteni vrednosti.

Gibanje drugih dolgoročnih finančnih naložb

Zneski v € GIBANJE DRUGIH FINANČNIH NALOŽB	FINANČNA PRODAJO	SREDSTVA	RAZPOLOŽLJIVA	ZA
		2024		2023
Začetno stanje 01.01.		246.509		245.088
Novi nakupi		0		0
Prenos med dolgoročne fin. naložbe v družbah v skupini		0		0
Sprememba poštene vrednosti		41.203		1.421
Končno stanje 31.12.		287.712		246.509

Razkritje 5: Dolgoročne poslovne terjatve

Družba na dan 31.12.2024 ne izkazuje dolgoročnih terjatev.

Razkritje 6: Zaloge

Zneski v € ZALOGE	31.12.2024	31.12.2023
Zaloga surovin in materiala	186.504	146.074
Zaloga goriva za ogrevanje	14.440	9.504
Zaloga drobnega inventarja	179.122	237.978
Zaloga embalaže	17.329	18.247
Zaloga trgovskega blaga – lastna zaloga	218.731	141.749
Skupaj zaloge 31.12.	616.126	553.552

Ob popisu zalog je bil ugotovljen primanjkljaj lastnega trgovskega blaga v skladišču v višini 12.516 EUR, presežek lastnega trgovskega blaga v skladišču v višini 5.885 EUR in primanjkljaj trgovskega blaga na konsignaciji v višini 2.293 EUR.

Zneski v € ZALOGE	31.12.2024	31.12.2023
Zaloga trgovskega blaga – konsignacija	212.075	301.799
Skupaj zaloge 31.12.	212.075	301.799

Razkritje 7: Kratkoročne finančne naložbe

Družba je v letu 2023 zaposleni odobrila posojilo v višini 2.000 EUR, ki je bilo delno vrnjeno v letu 2023, v celoti pa v januarju 2024.

Zneski v € GIBANJE KRATKOROČNO DANIH POSOJIL	POSOJILA DRUŽBAM V SKUPINI		POSOJILA DRUGIM	
	2024	2023	2024	2023
Začetno stanje 01.01.	0	10.000.000	1.500	0
Nova posojila				2.000
Vračila posojil	0	-10.000.000	-1.500	-500
Končno stanje 31.12.	0	0	0	1.500

Družba je v letu 2023 kupila kratkoročno finančno naložbo:

- delnice Krka d.d. (35.000 delnic)

V letu 2024 je družba delnice prodala. Na dan 31.12.2024 družba nima kratkoročnih finančnih naložb.

Zneski v €	FINANČNE NALOŽBE	
GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH NALOŽB		
	2024	2023
Začetno stanje 01.01.	3.850.000	0
Nakupi		3.780.000
Prodaje	-3.850.000	0
Prevrednotenje		70.000
Končno stanje 31.12.	0	3.850.000

Razkritje 8: Poslovne terjatve

Zneski v € POSLOVNE TERJATVE	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročne poslovne terjatve do povezanih oseb	398	716
Terjatve do kupcev	365.494	333.134
Dani predujmi in varščine	15.828	8.993
Druge poslovne terjatve	407.628	606.338
Skupaj poslovne terjatve 31.12.	789.347	949.180

Druge poslovne terjatve

Zneski v € DRUGE POSLOVNE TERJATVE	31.12.2024	31.12.2023
Druge kratk. posl. ter. - refundacije, subvencije države	7.311	41.316
<i>terjatev do ZZZS in ostale terjatve</i>	<i>7.311</i>	<i>21.129</i>
<i>terjatev za sredstva iz razpisov</i>	<i>0</i>	<i>20.186</i>
Terjatve za preplačilo DDPO	0	0
Terjatve za obresti	19.729	16.611
Terjatve za DDV	111.750	121.448
Ostale kratkoročne poslovne terjatve	5.992	23.878
Terjatve iz naslova krtičnega poslovanja	262.846	403.086
Skupaj poslovne terjatve 31.12.	407.628	606.338

Gibanje popravka terjatev

Zneski v €	LETO 2024	LETO 2023
GIBANJE POPRAVKA TERJATEV		
Začetno stanje 1.1.	85.415	94.914
Oblikovanje popravkov	22.055	21.835
Odprava popravka	-28.150	-26.679
Odpis terjatev v breme popravka	-807	-4.654
Končno stanje 31.12.	78.513	85.415

Zneski v €	31.12.2024			31.12.2023		
STAROST TERJATEV	BRUTO VREDNOST	POPRAVEK VREDNOSTI	KNJIGOVODSKA VREDNOST	BRUTO VREDNOST	POPRAVEK VREDNOSTI	KNJIGOVODSKA VREDNOST
Nezapadlo	540.111	0	540.111	755.863	0	755.863
Že zapadlo do 90 dni	183.407	0	183.407	180.007	0	180.007
Že zapadlo od 91 do 180 dni	65.830	0	65.830	13.310	0	13.310
Že zapadlo od 181 do 360 dni	41.918	41.918	0	56.121	56.121	0
Že zapadlo več kot 360 dni	36.595	36.595	0	29.295	29.294	0
Skupaj 31.12.	867.861	78.513	789.347	1.034.596	85.415	949.180

Razkritje 9: Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Glavnino aktivnih časovnih razmejitev predstavljajo prehodno nezaračunani prihodki, ki predstavljajo novoletne storitve, ki so jih kupci koristili v novoletnem času in je bil račun izdan v letu 2024.

Zneski v € KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	31.12.2024	31.12.2023
Prehodno nezaračunani prihodki	67.679	57.197
Kratkoročno odloženi stroški	47.925	42.396
Prehodno nezaračunani prihodki	67.679	57.197

Razkritje 10: Denar in denarni ustrezniki

Zneski v € DENAR IN DENARNI USTREZNIKI	31.12.2024	31.12.2023
Sredstva na računih	1.266.147	13.371.407
Denar na poti	45.480	98.515
Depoziti na odpoklic	26.000.000	5.000.000
Denarna sredstva v blagajni	401.490	406.832
Denar in denarni ustrezniki 31.12.	27.713.117	18.876.754

Razkritje 11: Kapital in rezerve

Družba vodi v svojih knjigovodskih razvidih naslednje sestavine celotnega kapitala:

- osnovni delniški kapital – navadne delnice
- kapitalske rezerve
- rezerve iz dobička
- preneseni čisti poslovni izid
- čisti poslovni izid poslovnega leta
- rezerve za pošteno vrednost

Kapital družbe zajema 78-odstotni delež vseh virov sredstev.

Delnice

Na dan 31.12.2024 je osnovni delniški kapital znašal 1,4 milijona EUR in je bil razdeljen na 334.451 navadnih, prosto prenosljivih imenskih kosovnih delnic.

Rezerve

Kapitalske rezerve sestavljajo:

- vplačani presežek kapitala v znesku 920 tisoč EUR;
- splošni prevrednotovalni popravek vpoklicanega kapitala v znesku 7,5 milijona EUR;
- zmanjšanje osnovnega kapitala z umikom lastnih delnic v znesku 146 tisoč EUR.

Druge rezerve iz dobička je družba oblikovala iz preteklih dobičkov v znesku 695 tisoč EUR.

Zneski v € REZERVE	31.12.2024	31.12.2023
Kapitalske rezerve	8.514.651	8.514.651
Zakonske rezerve	0	0
Statutarne rezerve	0	0
Rezerve za lastne deleže	0	0
Druge rezerve iz dobička	694.751	694.751
Skupaj stanje 31.12.	9.209.402	9.209.402

Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti

Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v znesku 203 tisoč EUR je družba oblikovala iz naslova vrednotenja dolgoročne finančne naložbe v vrednostne papirje Zavarovalnice Triglav po poštenu vrednosti.

Zneski v € Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	31.12.2024	31.12.2023
Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	202.848	177.275
Zneski v € REZERVE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI IZ OBLIKOVANJA REZERVACIJ	31.12.2024	31.12.2023
Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti iz oblikovanja rezervacij za odpravnine	-20.683	-19.943
SKUPAJ	182.165	157.332

Družba je na podlagi aktuarskega izračuna konec leta 2024 ponovno preračunala rezervacije za odpravnine. Na podlagi izračuna so bile za 11.184 EUR zmanjšane rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti iz oblikovanja rezervacij za odpravnine, zaradi odprave aktuarskih dobičkov pa povečane za 10.444 EUR.

Zneski v € SPREMEMBA REZERV ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI IZ PREVREDNOTENJA	31.12.2024	31.12.2023
Sprememba poštene vrednosti sredstev razpoložljivih za prodajo	25.573	1.151
Sprememba aktuarskega dobička / izgube	-740	-13.323
Sprememba poštene vrednosti	24.833	-12.172

Izplačilo dela nerazporejenih dobičkov preteklih let

Na 44. seji skupščine, dne 22. 02. 2024 je skupščina delničarjev sprejela sklep o delitvi bilančnega dobička, ki se je glasil:

- za izplačilo dividend delničarjem v višini 35,74 EUR na delnico; skupaj se za 334.451 delnic uporabi 11.953.278,74 EUR (iz prenesenih čistih dobičkov preteklih let),
- preostanek bilančnega dobička v znesku 15.361.156,66 EUR ostane nerazporejen.

Dividende so bile v celoti izplačane 6.3.2024. Do dividend so bili upravičeni delničarji, ki so bili vpisani v delniško knjigo na dan 5.3.2024.

Na 45. seji skupščine, dne 18. 07. 2024 se je skupščina sprejela je sklep o delitvi bilančnega dobička, ki se je glasil:

- bilančni dobiček v znesku 28.358.275,96 EUR ostane nerazporejen.

Dobiček/izguba na delnico

Zneski v € DOBIČEK NA DELNICO	31.12.2024	31.12.2023
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	14.901.425	12.997.119
Število navadnih delnic	334.451	334.451
Dobiček na delnico v €	44,55	38,86

Bilančni dobiček

Zneski v € BILANČNI DOBIČEK	2024	2023
Preneseni čisti dobički preteklih let 1.1.	40.311.555	37.317.704
Popravek čistega poslovnega izida preteklega leta	0	0
Izplačilo dividend	-11.953.279	-10.000.085
Prenos aktuarske izgube med prenesene dobičke	-10.444	-3.184
Čisti dobiček poslovnega leta	14.901.425	12.997.119
Bilančni dobiček	43.249.257	40.311.555

Razkritje 12: Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Rezervacije

Družba ima na dan 31. 12. 2024 oblikovane rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v višini 322 tisoč EUR.

2024			
Zneski v € REZERVACIJE	REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE IN JUBILJENE NAGRADE	DRUGE REZERVACIJE (OPIS)	SKUPAJ REZERVACIJE
Stanje 01.01.2024	333.398	0	333.398
Črpane rezervacije	-60.781		-60.781
Odprava DR preko kapitala	-16.276		-16.276
Oblikovanje DR preko IPI	73.654		73.654
Odprava DR preko IPI	-7.672		-7.672
Stanje 31.12.2024	322.323	0	322.323

Pri merjenju so se upoštevale v nadaljevanju predstavljene aktuarske predpostavke: demografske predpostavke (Tablice smrtnosti prebivalstva Slovenije), fluktuacija zaposlenih zaradi odpovedi delovnega razmerja s strani delojemalca, upokojevanje (predvideni datum upokojitve za posameznega zaposlenega), finančne predpostavke (za leta 2025 do 2027 so upoštevane stopnje povečanja povprečnih plač v RS (mesečnih in letnih) iz Pregleda makroekonomskih gibanj z napovedmi BS, december 2024; od leta 2028 naprej je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS letno višale za inflacijo (MDS, oktober 2024) in za realno rast v višini 1,4 %).

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Družba je v letu 2019 kandidirala za sredstva EKO sklada za zamenjavo kurilnih naprav na objektu Vila Planinka in Jamski dvorec. Iz tega naslova je v letu 2019 prejela 20 tisoč EUR, ki jih je evidentirala na

dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev kot dolgoročno odložene prihodke, namenjene pokrivanju amortizacije opreme, ko bo le-ta pripravljena za uporabo in je bila pridobljena s temi sredstvi. Ob obračunu amortizacije za omenjeno opremo se za ustrezen del porabljajo dolgoročne pasivne časovne razmejitve in knjižijo ustrezni prihodki.

Družba je v letu 2020 kandidirala za sredstva EKO sklada za prenovu fasade in zamenjavo oken na B-delu Hotela Jama. Iz tega naslova je v letu 2020 prejela 124 tisoč EUR, ki jih je evidentirala na dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev kot dolgoročno odložene prihodke, namenjene pokrivanju amortizacije, ko bo le-ta pripravljena za uporabo in je bila pridobljena s temi sredstvi. Ob obračunu amortizacije za omenjeno sredstva se za ustrezen del porabljajo dolgoročne pasivne časovne razmejitve in knjižijo ustrezni prihodki.

V letu 2023 je družba kandidirala za sredstva za posodobitev žičniških naprav oz. gorskih centrov. Na razpisu je bila uspešna in pridobila 2,03 milijona EUR, ki jih je evidentirala na dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev kot dolgoročno odložene prihodke, namenjene pokrivanju amortizacije, ko bo le-ta pripravljena za uporabo in je bila pridobljena s temi sredstvi. Ob obračunu amortizacije za omenjeno sredstva se za ustrezen del porabljajo dolgoročne pasivne časovne razmejitve in knjižijo ustrezni prihodki.

Zneski v € PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	2024	2023
Stanje 01.01.	2.173.735	198.106
Črpanje razmejitev	-166.234	-57.763
Oblikovanje razmejitev	14.479	2.033.392
Stanje 31.12.	2.021.980	2.173.735

Razkritje 13: Dolgoročne finančne obveznosti

Dolgoročne finančne obveznosti v znesku 4,5 milijona EUR se nanašajo na prejeta dolgoročna posojila NLB, SID banke in BKS banke.

Zneski v € DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	31.12.2024	31.12.2023
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	4.461.291	5.692.708
Druge dolgoročne finančne obveznosti	1.456.838	1.782.391
Skupaj dolgoročne finančne obveznosti	5.918.129	7.475.099

Zneski v € GIBANJE DOLGOROČNIH POSOJIL	POSOJILA ODVISNIH DRUŽB		POSOJILA BANK	
	2024	2023	2024	2023
Začetno stanje 01.01.	0	0	5.692.708	6.659.937
Prenos iz kratkoročnih finančnih obveznosti	0	0	0	0
Nova dolgoročna posojila	0	0	0	0
Odplačila dolgoročnih posojil	0	0	0	0
Prenos na kratkoročne finančne obveznosti	0	0	-1.231.417	-967.229
Končno stanje 31.12.	0	0	4.461.291	5.692.708

Zapadlosti dolgoročnih in kratkoročnih posojil

Finančne obveznosti do bank	Stanje 31.12.2024	Posojila		glavnica	Zavarovani del
		Zapadlost 2025	Zapadlost 2026		
Bančno posojilo - NLB	1.280.943	404.484	404.484	posojilo odobreno v znesku 3.000.000 €;	1.280.943
Bančno posojilo - SID	3.000.000	297.521	297.521	posojilo odobreno v znesku 3.000.000 €;	3.000.000
Bančno posojilo - BKS	1.411.765	529.412	529.412	posojilo odobreno v znesku 3.000.000 €;	0,00
Skupaj finančne obveznosti do bank	5.692.708	1.231.416	1.231.416		4.280.943

Druge dolgoročne finančne obveznosti v znesku 1,5 milijona EUR se nanašajo na obveznosti iz pravic do uporabe sredstev.

Zneski v € Druge finančne obveznosti	31.12.2024	31.12.2023
Dolgoročni del	1.456.838	1.782.391
Skupaj druge finančne obveznosti	1.456.838	1.782.391

Razkritje 14: Odloženi davki

Po stanju na dan 31. 12. 2024 izkazuje družba terjatve za odložene davke v višini 46 tisoč EUR in obveznosti iz tega naslova 57 tisoč EUR.

Zneski v € ODLOŽENI DAVKI						
OBLIKOVANI ODLOŽENI DAVKI, KI SE NANAŠAJO NA NASLEDNJE POSTAVKE	TERJATVE		OBVEZNOSTI		NETO EFEKT	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	0	0	-57.214	-41.583	-57.214	-41.583
Poslovne terjatve	13.721	10.509	0	0	13.721	10.509
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	32.241	32.244	0	0	32.241	32.244
Odložene terjatve (obveznosti) za davek	45.962	42.753	-57.214	-41.583	-11.251	1.170

Gibanje začasnih razlik

Zneski v € GIBANJE ZAČASNIH RAZLIK V OBDOBJU	31.12.2023	IZKAZANE V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	IZKAZANE V KAPITALU	31.12.2024
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	-41.583	0	-15.630	-57.213
Poslovne terjatve	10.509	-3	0	10.506
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	32.244	3.211	0	35.455
Davčne izgube in ostalo	0	0	0	0
Skupaj	1.171	3.209	-15.630	-11.251

Razkritje 15: Kratkoročne finančne obveznosti

Zneski v € KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	1.231.417	967.229
Druge kratkoročne finančne obveznosti	401.480	378.473
Skupaj kratkoročne finančne obveznosti	1.632.896	1.345.703

Kratkoročne finančne obveznosti se nanašajo na kratkoročni del dolgoročnih bančnih posojil, najetih pri domačih bankah, ki zapadejo v plačilo v letu 2025, druge kratkoročne finančne obveznosti pa na obveznosti iz pravice do uporabe sredstev in iz finančnega najema, ki zapadejo v letu 2025.

Gibanje kratkoročnih posojil

Zneski v €	POSOJILA BANK	
GIBANJE KRATKOROČNIH POSOJIL		
	2024	2023
Začetno stanje 01.01.	967.229	1.333.896
Prenos na dolgoročni del	0	0
Odplačila - zmanjšanja	-967.229	-1.333.896
Kratkoročni del dolgoročnega posojila	1.231.417	967.229
Končno stanje 31.12.	1.231.417	967.229

Druge kratkoročne finančne obveznosti v znesku 0,4 milijona EUR se nanašajo na obveznosti iz pravic do uporabe sredstev.

Zneski v € Druge kratkoročne finančne obveznosti	31.12.2024	31.12.2023
Leasing	0	0
Kratkoročni del PUS	401.480	378.473
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	401.480	378.473

Razkritje 16: Kratkoročne poslovne in druge obveznosti

Zneski v € KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	31.12.2024	31.12.2023
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	1.312.161	1.282.092
Kratkoročne obveznosti do odvisnih družb - dobavitelji	7.659	0
Skupaj kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	1.319.820	1.282.092
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.592.990	924.860
Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	1.937.199	1.659.174
<i>od tega: doplačilo najemnine za Predjamski grad</i>	<i>869.567</i>	<i>731.530</i>
<i>doplačilo koncesije</i>	<i>81</i>	<i>3.272</i>
<i>obveznosti iz DDPO</i>	<i>584.679</i>	<i>565.644</i>
<i>prispevki delodajalca na plače</i>	<i>277.218</i>	<i>159.728</i>
<i>druge obveznosti (DDV, prisp. za invalide, tur. taksa)</i>	<i>205.653</i>	<i>199.000</i>
Kratkoročne obveznosti do drugih	87.487	88.295
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	197.656	248.386
Skupaj druge poslovne obveznosti	3.815.332	2.920.716
Kratkoročne poslovne obveznosti	5.135.152	4.202.808

Na dan 31.12.2024 je imela družba 1.240.187€ nezapadlih obveznosti do dobaviteljev, 49.549€ zapadlih obveznosti do 30 dni, 6.350€ zapadlih obveznosti do 60 dni ter 14.752€ zapadlih obveznosti nad 90 dni. Pri slednjih gre v večini primerov za zadržana sredstva izvajalcev gradbenih del po pogodbi.

Razkritje 17: Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve zajemajo vračunane stroške, ki so nastali v letu 2024, ni pa še prejetega računa in kratkoročno odložene prihodke za zaračunane storitve, ki bodo opravljene v 2025.

Zneski v € PREDUJMI IN OSTALE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	31.12.2024	31.12.2023
Vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki	17.084	4.922
Kratkoročno odloženi prihodki	0	3.891
Pasivne časovne razmejitve	17.084	8.812

Razkritje 18: Zunajbilančna evidenca

V zunajbilančni evidenci družba vodi evidenco investicij in investicijskega vzdrževanja jamske infrastrukture ter zavarovanj jamske infrastrukture, ki se izvajajo na podlagi potrjenih programov Ministrstva za okolje in prostor o vlaganjih v naravne vrednote Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem. Poleg tega družba zunajbilančno evidentira zalogo trgovskega blaga na konsignaciji.

Razkritje 19: Prihodki

Zneski v € PRIHODKI IZ POSLOVANJA	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Prihodki od prodaje storitev	39.385.611	35.983.558
Prihodki od prodaje blaga	3.086.944	2.640.763
Drugi poslovni prihodki	601.718	529.719
Skupaj	43.074.273	39.154.040

Zneski v EUR PRIHODKI OD PRODAJE STORITEV	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Prihodki od gostinskih storitev	7.659.589	7.145.556
Prihodki od vstopnin za ogled naravnih vrednot in drugi prihodki, ustvarjeni z rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem	19.608.990	19.588.583
Prihodki od prodaje ostalih storitev	12.117.032	9.249.420
Skupaj	39.385.611	35.983.558

Zneski v € DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Dobički od prodaje nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev	200	86.974
Odprava in poraba rezervacij in dotacij	190.182	80.666
Odpisi obveznosti, odprava oslabitev in inventurni presežki	46.182	40.214
Drugi poslovni prihodki	31.195	6.981
Prihodki od subvencij, refundacij in oprostitvev	333.959	314.884
<i>od tega: pomoč države žičnice</i>	<i>184.390</i>	<i>176.000</i>
<i>subvencije iz projektov</i>	<i>49.796</i>	<i>23.056</i>
<i>ostale refundacije (boleznine...)</i>	<i>99.772</i>	<i>115.828</i>
Skupaj	601.718	529.719

DRUGI PRIHODKI Zneski v €	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Drugi prihodki	11.912	12.960

Drugi prihodki se nanašajo na prejete odškodnine od zavarovalnice.

Razkritje 20: Razkritje stroškov po funkcionalnih skupinah

Zneski v € STROŠKI PO FUNKCIONALNIH SKUPINAH	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Stroški uprave	3.346.986	2.472.588
Stroški prodaje	21.930.086	21.434.201
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.137.121	1.079.342
SKUPAJ	26.414.193	24.986.131

Razkritje 21: Stroški blaga, materiala in storitev

Zneski v € STROŠKI MATERIALA IN TRGOVSKEGA BLAGA	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Material in nadomestni deli	1.865.143	1.885.603
Stroški trgovskega blaga	1.137.121	1.079.342
Stroški energije	980.962	1.219.890
Ostali materialni stroški	228.321	244.723
Stroški drobnega inventarja	134.366	138.062
Propagandni material	30.073	43.948
SKUPAJ	4.375.986	4.611.568

Zneski v € STROŠKI STORITEV	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Pogodbeniki, AH, ... (sejnine) in študenti	1.263.880	1.460.515
Najemnine	868.250	721.225
Ostale storitve	694.310	657.211
Vzdrževanje	594.087	547.811
Intelektualne storitve	520.434	532.320
Oglaševanje, promocija in stiki z javnostmi	478.200	604.144
Bančni stroški in druge provizije	376.239	354.024
Čiščenje	222.734	161.500
Zavarovanja	164.939	161.676
Komunalne storitve	112.969	105.453
Stroški službenih potovanj zaposlenih	95.992	114.091
Varovanje	86.082	81.164
Telekomunikacije	47.130	49.746
Reprezentanca	32.937	31.558
Izobraževanje	28.757	11.270
Sponzorstva	14.000	11.300
SKUPAJ	5.600.941	5.605.009

Razkritje 22: Stroški dela

Zneski v € STROŠKI DELA	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Stroški plač	6.755.616	6.153.664
Stroški pokojninskih zavarovanj	573.099	446.141
Stroški drugih socialnih zavarovanj	759.434	682.432
Drugi stroški dela	1.860.928	1.096.493
Skupaj	9.949.077	8.378.730

Razkritje prejemkov na podlagi 69. člena ZGD-1

2024	BRUTO
Prejemki članov upravnega odbora	428.046
Prejemki zaposlenih za katere ne velja kolektivna pogodba	825.499

Razkritje 23: Prevrednotovalni poslovni odhodki

Zneski v € PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Pri neopredmetenih osnovnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	7.583	0
Pri obratnih sredstvih	40.635	26.095
SKUPAJ	48.218	26.095

Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih osnovnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih se nanašajo na inventurne odpise sredstev, pred potekom dobe koristnosti.

Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih pa se nanašajo na odpise in oblikovanje popravkov terjatev do kupcev. V letu 2024 je bilo zaradi neizterljivosti oz. zaključka stečaja dokončno odpisanih 28.957 EUR terjatev do kupcev, oblikovan je bil popravek terjatev do kupcev v višini 22.055 EUR. Popravek terjateve je oblikovan v višini 100% terjateve, ko zapadlost terjatve preseže 181 dni. V letu 2024 je bila nekaj terjatev, za katere je bil v preteklosti oblikovan popravek, poplačanih. Iz tega naslova je družba odpravila 807 EUR popravkov in jih pripoznala med drugimi poslovnimi prihodki.

Razkritje 24: Drugi poslovni odhodki

Družba v drugih poslovnih odhodkih - dajatve neodvisne od poslovnega izida - izkazuje koncesijsko dajatev. V letu 2024 je koncesijska dajatev obračunana v skladu z drugim členom Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem (Ur. List 66/07) in znaša 3,0 milijona EUR (podrobneje o koncesijski dajatvi v poglavju »Koncesijska dajatev«).

Poleg koncesijske dajatve družba v dajatvah, neodvisnih od poslovnega izida vodi še nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, vlaganje v komunalno infrastrukturo v Predjami, prispevek delodajalca za spodbujanje zaposlovanja invalidov, štipendije in nagrade dijakom in študentom na praksi, razne takse ipd.

Zneski v € DRUGI POSLOVNI ODHODKI	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Razne dajatve	3.222.793	3.209.552
Donacije	1.800	0
Drugi poslovni odhodki	79.588	120.639
SKUPAJ	3.304.181	3.330.191

Razkritje 25: Finančni prihodki, finančni odhodki

Zneski v € IZID IZ FINANCIRANJA	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Prihodki dividend	12.432	17.760
Prihodki za obresti	406.337	272.061
Drugi finančni prihodki	409	72.137
Finančni prihodki	419.178	361.958
Odhodki za obresti	-238.181	-257.027
Drugi finančni odhodki	-9.333	-15.164
Finančni odhodki	-247.514	-272.191
Izid financiranja	171.664	89.767

Zneski v € FINANČNI ODHODKI	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2024	REALIZACIJA OD 01.01. DO 31.12.2023
Obresti za bančna posojila	211.522	212.361
Obresti iz pravice do uporabe sredstev	23.856	44.607
Druge bančne obresti	0	60
Negativne tečajne razlike	503	4.013
Obresti za odpravnine in jubilejne nagrade	8.705	10.908
Drugi odhodki za obresti	2.929	243
Finančni prihodki	247.514	272.191

Razkritje 26: Davki

DAVKI Zneski v €	2024	2023
Odmerjen davek	1.938.874	1.275.853
Odloženi davek	-3.209	-2.336
Skupaj	1.935.665	1.273.517

Zneski v €	2024	2023
Bruto dobiček pred obdavčitvijo	16.837.090	14.270.636
Veljavna davčna stopnja	22%	19%
Davek po veljavni davčni stopnji, pred spremembami davčne osnove	3.704.160	2.711.421
Neobdavčeni prihodki	-5.547	-6.398
Davčno nepriznani stroški	43.213	37.097
Olajšave	-1.802.952	-1.466.267
Davek od zmanjšanja zadržanih dobičkov		
Efektivna davčna stopnja	11,50%	8,92%
Odmerjen in odloženi davek	1.935.665	1.273.517

Razkritje 27: Kreditno tveganje

Zneski v € POSTAVKE	31.12.2024	31.12.2023
Finančna sredstva razpoložljiva za prodajo	287.712	4.096.509
Dolgoročne terjatve in dolgoročne AČR	1.136.796	1.666.228
Dolgoročno dana posojila	0	0
Kratkoročne terjatve do kupcev	346.163	317.239
Druge kratkoročne terjatve in dana posojila	423.455	616.831
Kratkoročni depoziti	0	0
Terjatve za obresti	19.729	16.611
Denar in denarni ustrezniki	27.713.117	18.876.754
Skupaj	29.926.972	25.590.171

Zneski v €	Knjigovodska vrednost	
TERJATVE	2024	2023
Domače	130.440	223.260
Države evroobmočja	91.646	20.932
Druge evropske države	74.155	47.020
Druge regije	49.921	26.027
SKUPAJ	346.163	317.239

Razkritje 28: Likvidnostno tveganje

Zneski v € FINANČNE OBVEZNOSTI	KNJIGOVODSKA VREDNOST	Pogodbeni denarni tokovi	Zapadlost 2025	Zapadlost 2026	Zapadlost 2027	Zapadlost 2028 in dlje
2024						
Neizvedene finančne obveznosti						
Zavarovana bančna posojila	5.741.339	6.360.983	1.405.403	1.370.896	1.148.891	2.435.793
Druge obveznosti	1.858.318	1.858.318	406.093	410.759	383.534	657.931
Poslovne obveznosti	5.100.165	5.100.165	5.100.165			
SKUPAJ	12.699.821	13.319.465	6.911.661	1.781.655	1.532.425	3.093.724

Zneski v € FINANČNE OBVEZNOSTI	KNJIGOVODSKA VREDNOST	Pogodbeni denarni tokovi	Zapadlost 2024	Zapadlost 2025	Zapadlost 2026	Zapadlost 2027 in dlje
2023						
Neizvedene finančne obveznosti						
Zavarovana bančna posojila	6.708.569	7.887.185	1.276.710	1.482.550	1.418.859	3.709.066
Druge obveznosti	2.160.864	2.160.864	378.474	386.568	385.873	1.009.949
Poslovne obveznosti	4.154.176	4.154.176	4.154.176			
SKUPAJ	13.023.609	14.202.225	5.809.360	1.869.118	1.804.732	4.719.015

Razkritje 29: Valutno tveganje

Družba ni izpostavljena valutnemu tveganju saj poteka poslovanje skoraj v celoti v EUR-ih.

Razkritje 30: Obrestno tveganje

Zneski v €	KNJIGOVODSKA VREDNOST	
FINANČI INSTRUMENTI	2024	2023
Instrumenti s stalno obrestno mero	0	0
Finančna sredstva	0	0
Finančne obveznosti	0	0
Instrumenti s spremenljivo obrestno mero	0	0
Finančna sredstva	0	1.500
Finančne obveznosti	-5.692.708	-6.659.937

4 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja ni bilo pomembnih dogodkov, ki bi vplivali na sestavo računovodskih izkazov družbe za leto 2024.

5 IZJAVA POSLOVODSTVA

Uprava potrjuje računovodske izkaze družbe Postojnska jama, turizem, gostinstvo in trgovina, d. d., Postojna, za poslovno leto, ki se je zaključilo na dan 31. december 2024. Prav tako potrjuje pojasnila k računovodskim izkazom na straneh od 53 strani dalje računovodskega poročila.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve. Računovodske ocene so bile izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Uprava potrjuje, da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe Postojnska jama, turizem, gostinstvo in trgovina, d. d., Postojna in izidov njenega poslovanja za leto 2024.

Računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, so bili izdelani na podlagi predpostavk o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Uprava družbe izjavlja, da družba Postojnska jama, d.d., v zvezi s posli s povezanimi osebami, ni bila oškodovana ali prikrajšana. V skladu s 545. členom ZGD-1 je družba pripravila ločeno Poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo in razmerjih do povezanih oseb v poslovnem letu 2024.

Marjan Batagelj
predsednik upravnega odbora

6 IZJAVA O UPRAVLJANJU

Družba Postojnska jama d.d. v skladu z določilom petega odstavka 70. člena ZGD-1 podaja izjavo o upravljanju družbe. Ta izjava o upravljanju se nanaša na obdobje od 1.1.2024 do 31.12.2024. Upravni odbor družbe Postojnska jama d.d. izjavlja, da je Letno poročilo družbe Postojnska jama d.d. za leto 2024 vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) ter Slovenskimi računovodskimi standardi in na njihovi podlagi sprejetih podzakonskih aktih.

a) Izjava o spoštovanju načel Kodeksa o upravljanju

Družba pri svojem delu uporablja Kodeks upravljanja za nejavne družbe, ki so ga sporazumno oblikovali in sprejeli Združenje nadzornikov Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Gospodarska zbornica Slovenije. Kodeks je bil objavljen maja 2016 in je javno dostopen na spletnih straneh Gospodarske zbornice Slovenije v slovenskem jeziku.

(<https://www.gzs.si/LinkClick.aspx?fileticket=tiv71wyH-e0%3d&tabid=47814&portalid=120&mid=68602>)

Družba spoštuje določbe Kodeksa z izjemo nekaterih določb, ki so navedene v nadaljevanju in za katere podajamo obrazložitev. Upravni odbor družbe podaja izjavo o spoštovanju načel Kodeksa za obdobje od 1.1.2024 do 31.12.2024.

b) Odstopanje od Kodeksa o upravljanju družbe

V nadaljevanju navajamo obrazložitve v zvezi z določili Kodeksa, ki jim družba Postojnska jama d.d. ne sledi v celoti:

Okvir upravljanja družbe

Točka 1.: Družba Postojnska jama d.d. v statutu nima zapisanih ciljev. Vodstvo družbe si prizadeva delovati s temeljnim ciljem, ki ga opredeljuje Kodeks, to je maksimiziranje vrednosti družbe.

Točka 2.: Družba nima posebej sprejetega dokumenta Politika upravljanja družbe, vendar se v praksi skuša v čim večji meri približati določbam Kodeksa. Delničarja imata sklenjen Delničarski sporazum, ki vsebuje posamezna določila glede načina upravljanja družbe. Statut družbe ni objavljen na spletni strani družbe, ker je le-ta prvenstveno namenjena kupcem storitev, ki jih nudi družba.

Razmerje med družbo in delničarji

Točka 3.2.: Upravni odbor družbe spoštuje zasebnost in tajnost poslovne politike delničarjev in zagotavlja enakomerno obravnavanje delničarjev glede na strukturo delničarjev preko skupščine. Delničarje posebej ne poziva k objavi politike upravljanja z naložbo v družbi Postojnska jama d.d.

Nadzorni svet in uprava

Pojasnilo: Družba Postojnska jama d.d. ima enotirni sistem upravljanja, zato pristojnosti nadzornega sveta, ki jih opredeljuje Kodeks, smiselno veljajo in se uporabljajo za Upravni odbor.

Točka 6.: Družba nima v naprej opredeljenega postopka izbire kandidatov za člane upravnega odbora. Pri izbiri kandidatov za člane upravnega odbora sta delničarja samostojna in se odločata na podlagi lastnih kriterijev.

Točka 7.: Upravni odbor družbe je sprejel Poslovnik o delu upravnega odbora po katerem se ravna pri svojem delu.

Revizija in sistem notranjih kontrol

Točka 11.: Družba nima notranje revizije. Sistem kontrol je vzpostavljen s pravili, določenimi v internih aktih družbe. Upravni odbor tekoče spremlja upravljanje s tveganji.

c) Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Notranje kontrole v družbi Postojnska jama d.d. so vzpostavljene v skladu s potrebami družbe in zakonskimi zahtevami. Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki jih družba izvaja na vseh ravneh, da bi obvladovali tveganja, povezana z računovodskimi poročanjem. Namen tega procesa je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja v skladu z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi. Računovodsko kontroliranje temelji na načelih resničnosti in delitve odgovornosti, na kontroli izvajanja poslov, ažurnosti evidenc, usklajenosti stanja izkazanega v poslovnih knjigah in dejanskega stanja.

d) Podatki iz 3., 4., 6., in 9., točke šestega odstavka 70. člena ZGD-1

Na dan 31.12.2024 je imela družba Postojnska jama, d.d. naslednje imetnike delnic PJPG:

DELNIČAR	ŠTEVILO DELNIC	% LASTNIŠTVA
Batagel & Co., d.o.o.	250.504	74,90%
Občina Postojna	83.947	25,10%

Marjan Batagelj
predsednik upravnega odbora

RE-member

Poročilo neodvisnega revizorja

Delničarjem družbe POSTOJNSKA JAMA, d.d., Jamska cesta 30, Postojna

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe POSTOJNSKA JAMA, d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2024 ter izkaz poslovnega izida in drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe POSTOJNSKA JAMA, d.d., na dan 31. decembra 2024 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe POSTOJNSKA JAMA, d.d., vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zahtev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodskih izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganje pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med našo revizijo.

Re-member d.o.o.
Frankopanska ulica 21, Ljubljana

David Valenčič
pooblaščen revizor

RE - member
revizija d.o.o. ²

Ljubljana, 15. april 2025

8 SEZNAM RAZKRITIJ

Razkritje 1: Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.....	53
Razkritje 2: Nepremičnine, naprave in oprema	53
Razkritje 3: Dolgoročne finančne naložbe - deleži v družbah v skupini	55
Razkritje 4: Dolgoročne finančne naložbe – druge dolgoročne finančne naložbe	55
Razkritje 5: Dolgoročne poslovne terjatve	56
Razkritje 6: Zaloge.....	56
Razkritje 7: Kratkoročne finančne naložbe	56
Razkritje 8: Poslovne terjatve	57
Razkritje 9: Kratkoročne aktivne časovne razmejitve.....	58
Razkritje 10: Denar in denarni ustrezniki	58
Razkritje 11: Kapital in rezerve	58
Razkritje 12: Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve.....	60
Razkritje 13: Dolgoročne finančne obveznosti	61
Razkritje 14: Odloženi davki.....	62
Razkritje 15: Kratkoročne finančne obveznosti	63
Razkritje 16: Kratkoročne poslovne in druge obveznosti.....	63
Razkritje 17: Kratkoročne pasivne časovne razmejitve.....	64
Razkritje 18: Zunajbilančna evidenca	64
Razkritje 19: Prihodki	64
Razkritje 20: Razkritje stroškov po funkcionalnih skupinah	65
Razkritje 21: Stroški blaga, materiala in storitev	65
Razkritje 22: Stroški dela	66
Razkritje 23: Prevrednotovalni poslovni odhodki.....	66
Razkritje 24: Drugi poslovni odhodki.....	66
Razkritje 25: Finančni prihodki, finančni odhodki.....	67
Razkritje 26: Davki.....	67
Razkritje 27: Kreditno tveganje.....	68
Razkritje 28: Likvidnostno tveganje	68
Razkritje 29: Valutno tveganje.....	68
Razkritje 30: Obrestno tveganje.....	69